

ГЛАСЪ БИСЕРИЦЪ

ТАРБИ

МУМІ АН

СТАРАНК.

S U M A R :

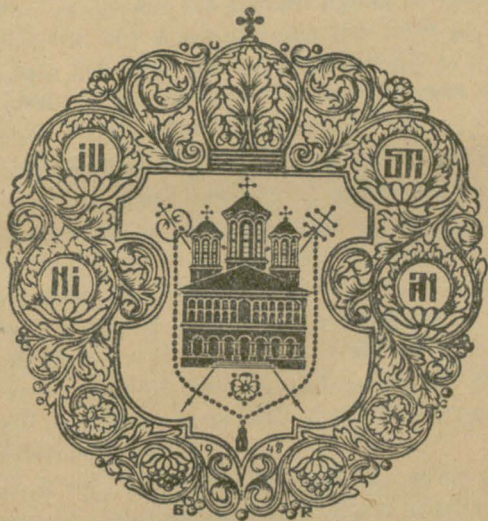
	<u>Pagina</u>
1. Intru mulți ani Prea Fericite Stăpâne	3— 7
2. Viață nouă, dăh nou. Reorganizarea învățământului religios. Noua orientare pastorală a Clerului, de <i>diac. Prof. N. Nicolaescu</i>	8—14
3. Restaurarea unității Bisericii străbune, de <i>Pr. Prof. D. Stăniloae</i>	15— 26
4. I. P. S. Patriarh Justinian în lumina Sobornicității, de <i>Pr. Prof. I. Coman</i>	27—37
5. Program și înlăptuiri, de <i>Pr. Prof. Liviu Stan</i>	38—42
6. Din cuvântările și pastoralele I. P. S. Patriarh Justinian, de <i>Pr. Prof. P. Rezuș</i>	43—45
7. Privire retrospectivă și perspective în lumina realizărilor I. P. S. Patriarh Justinian, de <i>Prof. N. Chițescu</i>	46—60
8. Cartea și tiparul bisericesc, de <i>Pr. Gh. Maior</i>	61—64
9. Insemnări asupra Noului Statut de organizare de <i>Pr. Dr. Gh. Soare</i>	65—73
10. Înalt Prea Sfințitul Justinian și Monahismul de Protos. <i>Gheorghe Bica</i>	74— 75
11. Lucrările Adunării Eparhiale a Sfintei Arhiepiscopii a Bucureștilor, de <i>Const. R. Vasilescu</i>	76—82
12. Sărbătorirea unui an dela Alegerea I. P. S. Justinian ca Patriarh al Bisericii Ortodoxe Române	83—90

P A R T E A O F I C I A L Ă

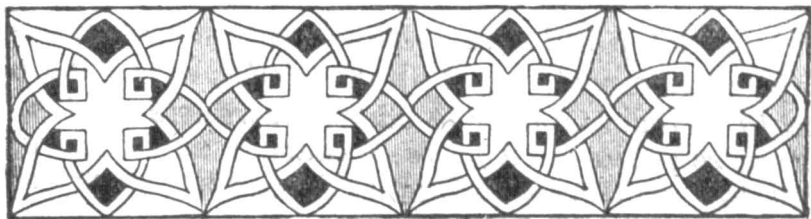
1. Conferința vicarilor și secretarilor Eparhiilor din cuprinsul Patriarhiei Române, de *C. R. Vasilescu, Secretar Eparhial* 91—99
2. Deciziuni patriarhale pentru stabilire de atribuțiuni ale corpului administrativ și de inspecție al Sf. Arhiepiscopii, decizia cu numirea noilor prototerei, copii de pe decizii ministeriale, liciității . 100—115

GLASUL BISERICII

REVISTA OFICIALĂ A SF. ARHIEPISCOPII A BUCUREȘTILOR
APARE CU BINECUVÂNTAREA ȘI INDRUMAREA I. P. S. PATRIARH JUSTINIAN

Redacția și Administrația : Secția Culturală a Sf. Arhiepiscopii a Bucureștilor

D. G. S. 1925

Intru Mulți Ani Prea Fericite Stăpâne

Mari și înfricoșate sarcini apasă pe umerii Inalților Ierarhi, dar mari și peste fire sunt puterile încredințate arhieriei lor. Aceste sarcini și puteri uimesc chiar pe sfinții îngeri și au înfricoșat oarecând pe Marele Vasile și pe Ioan Gură de Aur.

Așezământul dogmatic al Bisericii noastre ortodoxe grăiește peste veacuri că Arhiereul este chipul lui Hristos, cu întreita plenitudine de haruri: de a învăța, de a jertfi și de a conduce. Graiurile lor evanghelice sunt deci pline de viață și line ca lumina vecerniilor de seară; jertfa lor sfințitoare mărturișește despre jertfa Domnului Iisus Hristos pentru mântuirea omului, iar toiagul păstoriei călăuzește poporul credincios spre căile și înaltele trepte ale desăvârșirii sufletești.

Mult mai mari însă și mult mai grele sarcini și răspunderi apasă pe umerii Întâiului Stătător duhovnicesc al Bisericii noastre drept-slăvitoare, care este chemat de Dumnezeu și de oameni să însuflețească Scripturile și predaniile, să conducă obștea credincioșilor din țara noastră și să păstreze neștirbite comorile de învățături hotărâte de Sfintele Soboare.

Au fost și sunt în lume atâtea chipuri de mari personalități duhovnicești, cari au înscris pe răbojul vremii fapte cu adevărat mărețe și care și-au dăruit

întreaga lor ființă așezămintelor și obștei încredințată lor spre păstorire. Unii au izbutit, abia după o viață întreagă și doar la adânci bătrânețe să-și încununeze păstoria cu fapte și podoabe nepieritoare; alții însă au izbutit să înfăptuiască, chiar în primii ani de slujire, lucruri neînchipuit de mari și să adauge un spor de viață nouă la cununa cea neveștjită a virtuților evanghelice.

Dintre aceste rari și fericite personalități, aci mai la urmă amintite, face parte Prea Fericitul Patriarh Justinian. Dumnezeu a revărsat în sufletul său daruri și podoabe sufletești pe care le-a pus în slujba Bisericii strămoșești.

Astăzi, la împlinrea unui an de păstorie în scaunul de Patriarh al Bisericii Ortodoxe Române, încercăm să tâlcuim, după cuviință, înțelesul minunat al unei uriașe activități, risipită cu atâta dărnicie, în ogorul duhovnicesc al Ortodoxiei românești. Și nu cuvinte de laudă deșartă vom aduce acum; ci vom prezenta, în articolele ce urmează, fapte și realizări, care vor grăi dela sine.

Filosofia faptei se bucură de cea mai mare prețuire în creștinism. Căci faptele au strălucit întotdeauna pe cerul Ortodoxiei și ele au fost țelul spre oare au năzuit cu ardoare toți marii Părinți bisericești și ierarhi. Această filosofie a faptei o prețuiește în mod deosebit I. P. S. Patriarh Justinian și cu aceste fapte se poate oricând înfățișa în strălucire, înaintea oamenilor și mai ales a conștiinței sale. În-mănunchiate, ca într'un snop de grâu, ele stau în spice pârguite cu boabe aurii spre folosul Bisericii lui Hristos.

Semănătura harului arhieresc a rodit bogat în sufletul Prea Fericitului Patriarh Justinian, care veghează azi cu înțelepciune și bunătate Biserica părin-

ților noștri. Statornic în păzirea cu sfințenie a predaniilor și a pravilelor drepte slăviri și bunei cinstiri, I. P. S. Sa a făcut vădită, cu prisosință și iscusința cârmaciului și râvna pentru apostolatul evanghelic.

Cler și popor, ascultători într-o toată de înțeleptul lor părinte duhovnicesc, își trăiesc viața lor de obște cu bunăcuviință și bună sporire. Un duh nou de înnoire și un puternic suflu dinamic se revarsă astăzi peste Biserica noastră, datorită tocmai strădanilor I. P. S. Sale, pentru binele și fericirea obștei creștinești din țara noastră.

Preoțimea ascultă cuvântul și povața sa bună și își înviorează puterile ei de înfăptuire în ogorul pastorației; iar credincioșii cu nimic stânjeniți și cu totul slobozi să-și îndeplinească îndatoririle lor religioase, duc viață lină și neturburată.

Biserica noastră ortodoxă, așezământ de origine dumnezeiască, care prin excelență este Biserica poporului, a suferit și s'a bucurat dealungul veacurilor, alături de popor, iar în zilele noastre ea nu putea rămâne cu niciun chip în urma noilor și viguroaselor orânduiri ale vremii. Evanghelia însăși ne poruncește, prin toate sfintele ei graiuri, ca Biserica să lucreze și să se străduiască neîncetat pentru propășirea și fericirea omului pe pământ; să lupte pentru înlăturarea urii dintre oameni, condamnăm lăcomia și exploatarea omului de către om. Și în această privință, Prea Fericitul nostru Patriarh, cu o clarviziune de apostol și cu o inimă de bun părinte, a orientat clerul spre adevărata lui misiune de slujitori ai altarelor, de povăduitori ai păcii și ai iubirii de Dumnezeu și de oameni, precum și de sprijinitori al buneii propășiri a poporului.

Intru toate și peste tot, Prea Fericitul Patriarh

Justinian, prin înțelepciunea Sa de părinte și păstor, a izbutit să așeze Biserica noastră ortodoxă pe linia dinamismului creator de noi forme de viață. O primenire și o nouă orientare de acțiune și de viață au fost date astfel slujitorilor altarelor de către I. P. S. Sa, căci în sufletul Său a trăit și a frământat intens realitățile vii ale vieții și a înțeles desăvârșit porunca Evangheliei care grăiește ca păstorul să-și pună sufletul său pentru popor și fericirea lui, nu numai cerească, dar și pământească.

Ctitor de noi așezări, spirit practic și adânc intuitor, I. P. S. Sa a cuprins toate laturile de viață și de activitate religioasă. Și astfel, în mintea și în inima Sa, s'au frământat, ca un aluat, toate problemele vieții noastre bisericești, izbutind, după o muncă și o încordare pe care puțini o cunosc, să dea deslegare fericită tuturor actelor mărețe pe care le-a săvârșit.

Invățământul teologic, reșezat pe temelii lui firești, sub oblăduirea Bisericii, are azi putința, grație spiritului Său organizator, de o mai largă desvoltare și lucrare. Cele patru reviste teologice, ocrotite și îndrumate de către I. P. S. Sa, stau ca o vie mărturie a înaltei slujiri pe care o acordă învățăturii evanghelice și Teologiei în zilele noastre. Cursurile de îndrumare misionară, acum înființate pentru întreaga preoțime a țării, la îndemnul și strădanile Sale, mărturisesc odată mai mult cât de neadormit îi este ochiul spre cele bune și de folos pentru sufletul poporului și nouilor orânduiri ale Republicii Populare Române.

Dar, în snopul de grâu al faptelor Sale, stau spi-cele celei mai mărețe fapte istorice săvârșite pentru Biserica noastră ortodoxă, prin unirea celor două Biserici ale Neamului nostru. Prin readucerea Bise-

ricii greco-catolice în staulul Ortodoxiei noastre, I. P. S. Sa a săvârșit cel mai strălucit act de dreptate istorică și a consolidat unirea sufletească a fiilor Neamului nostru. Această unire încununează marile Sale înfăptuiri și așează în aureolă providențiala misiune a Prea Fericitului Patriarh Justinian, hărăzit de Dumnezeu să rupă pecetea unui act de silnicie și de nedreptate ce s'a făcut la 1698 Bisericii noastre strămoșești.

Chipul falnic, plin de vigoare sufletească, chipul de arhipăstor și de părinte duhovnicesc al poporului dreptcredincios din scumpa noastră patrie, se conturează deci prin fapte apostolice cu rezonanță istorică, care fac să strălucească și mai viu uriașa Sa personalitate.

Cum vom putea noi slujitorii altarelor Ortodoxiei noastre să cinstim după cuviință, chipul luminat al Arhiereului și bunului nostru Păstor? Și cum vom izbuti să închinăm aci cuvânt de laudă Prea Fericitului nostru Patriarh?

Cuvintele sunt neputincioase și neîndestulătoare. Cea mai frumoasă închinare și cel mai nepieritor dar, pe care noi preoții îl oferim Înalt Prea Sfinției Sale astăzi, când sărbătorim împlinirea unui an dela alegerea și înscăunarea I. P. S. Sale ca Patriarh al Bisericii Ortodoxe Române, nu este altul decât ruga fierbinte către Atotmilostivul Dumnezeu ca să-i dăruiască zile bune și îndelungate, în pace și cu sănătate, spre a ajunge cu adevărat vârsta Patriarhilor Vechiului Așezământ, precum și râvna și sincera noastră urare, spre a putea săvârși și spori neîncetat mărețele Sale fapte în slujba Ortodoxiei și a poporului dreptcredincios.

Vieață nouă-duh nou.

Reorganizarea învățământului religios. Noua orientare pastorală a clerului.

Intre cele dintâi și cele mai de seamă înnoiri cu care Înalt Prea Sfințitul și Prea Fericitul nostru Patriarh Justinian și-a încununat activitatea în cursul primului an de păstorire, se numără, fără îndoială, trecerea învățământului religios pe seama Bisericii și așezarea lui pe noi baze. Pentru prima oară sub părinteasca ocrotire a Bisericii și sub directa conducere a Sf. Sinod, și-au deschis astfel porțile nouile școli pentru pregătirea viitorilor cântăreți bisericești, nouile seminarii monahale pentru orientarea viitorilor monahi și nouile Institute Teologice de grad universitar pentru pregătirea viitorilor preoți și pentru îndrumarea clerului actual spre adevăratul apostolat social cerut de vremurile noi.

Crearea acestor școli a însemnat, într'adevăr, rezolvarea cea mai înțeleaptă a celor două mari probleme schițate de cel dintâiu Patriarh al Bisericii Ortodoxe Române în Republica Populară Română, în cuvântarea sa de început de cărmuire, dela 6 Iunie 1948, și anume: Indrumarea clerului actual spre apostolatul social și formarea clerului viitor într'o instituție de învățământ croită pentru realele nevoi sufletești ale poporului nostru credincios dela orașe și dela sate.

Deschiderea acestor instituții de învățământ religios însemnează un moment solemn, după care a răvnit Biserica noastră străbună timp de peste o jumătate de secol, de când stăruie ea neconținut să i se lase în seamă grija îndrumării învățământului ei teologic și sarcina formării slujitorilor altarelor sale. În vechiul stat român burghezo-moșieresc, numai Biserica Ortodoxă era silită să-și recruteze cadrele dintre absolvenții unor instituții școlare și universitare, care-și duceau vieața în cea mai profană, mai distantă și mai inadmisibilă independență față de forurile și de drepturile sale sacre. Numai ea, cea «autonomă și dominantă», cum i se spunea cu ipocrizie în vechile Constituții, era lipsită cu totul de libertatea de a-și organiza singură

învățământul propriu și de a-și pregăti singură cadrele de care avea nevoie, pentru justa împlinire a misiunii sale moralizatoare în viața poporului român.

Datorită noiei reforme a învățământului religios, au apus însă pentru totdeauna vremurile de altă dată, când clericii erau crescuți de școlile statului burghezo-moșieresc în spiritul izolării de aspirațiunile maselor largi populare, în spiritul urii de rasă și al șovinismului și prin metoda abstracțiunilor sterile. Căci noile instituții de învățământ teologic — ctitorii de veac nou în istoria Bisericii române — nu mai sunt școli teologice de tip vechiu, care să trăiască mai mult pentru ele înșile, în interiorul zidurilor lor, fără să sesizeze suficient și just pulsațiile adevăratei vieți sociale, adică năzuințele adânci și curate ale poporului muncitor, în organica lor legătură cu adevărata învățătură creștină. Noile școli teologice sunt, dimpotrivă, pepinierele Bisericii poporului drept-credincios și școlile care vor ști să valorifice întregul aspect social al doctrinei creștine, spre a da Bisericii străbune slujitori activi și capabili să satisfacă toate trebuințele sufletești ale poporului.

Desigur, cărja patriarhală încredințată de Dumnezeu și de popor Înalt Prea Sfințitului și Prea Fericitului nostru Patriarh i-a pus pe umeri nu numai povara unor instituții îmbătrânite ale trecutului, care trebuiau urgent înlocuite, ci și răspunderea apăsătoare de a primeni întreaga noastră viață bisericească, ale cărei orientări și metode de lucru nu mai corespundeau pe deplin cerințelor vremurilor celor noi. Neîncetatele prefaceri sociale, politice și economice, prin care trece din biruință în biruință poporul nostru muncitor, l-au îndemnat deci să pună pe primul plan al preocupărilor Înalt Prea Sfinției Sale — după reintregirea Bisericii străbune prin aducerea oilor ademenite de năimiții papistășești în staulul părintesc — și problema creerii unor noi instituții bisericești.

Biserica noastră ortodoxă, instituție de origină divină, cu activitate în popor și pentru popor, nu putea rămâne în urma nouilor orânduiri ale vremii. Nu putea rămâne în urmă tocmai ea, aceea care prin definiție trebuie să stea permanent în slujba poporului, ea, a cărei morală se sintetizează concret în ajutarea aproapelui și în dreptatea socială, ea, care este datoare să lupte și să se roage neîncetat pentru înfăptuirea Impărăției lui

Dumnezeu pe pământ, ea, care trebuie să fie cea dintâi solie a păcii și a înfrățirii între oameni și popoare.

De aceea, vechind permanent ca să nu se știrbească cu nimic fondul dogmatic, moral și canonic al Bisericii noastre ortodoxe, Prea Fericitul Patriarh Justinian a orânduit, între cele dintâi primeniri, tocmai așezămintele de formare și de orientare a clerului de mir și monahal. Invățământul nostru teologic a fost astfel așezat pe noi temelii și adaptat nouilor îndatoriri pastorale și misionare ale preoțimii.

În acest scop, în locul fostelor Facultăți și Academii de Teologie, au fost înființate trei Institute Teologice de grad universitar: unul la București, care conferă și titlul de doctor în Teologie și alte două în Ardeal și anume: unul la Sibiu și altul la Cluj. Acestor trei Institute le revine astăzi — pe lângă sarcina pregătirii viitorilor slujitori ai altarelor și a viitorilor profesori de teologie pentru nouile seminarii monahale și pentru nouile școli de cântăreți bisericești—și îndatorirea îndrumării misionare și sociale a întregului nostru cler ortodox. Ele vor da astfel Bisericii noastre ortodoxe și Republicii Populare Române — după pilda marei Biserici ortodoxe din Uniunea Republicelor Socialiste Sovietice — un cler deplin cunoscător și înțelegător al nouilor orânduirii sociale, un cler care va ști să-și facă cu pricepere atât datoria de apostoli ai lui Hristos, cât și datoria de cetățeni devotați și luminați ai patriei noastre scumpe. În aceste institute, se întâlnesc astfel, — alături de studenții obișnuiți, setoși de lumina lui Hristos și de harul preoției — și cucernicii preoți dela orașe și dela sate, care sunt orientați în primul rând în spiritul apostolatului social, la care-i cheamă tot mai imperios glasul Prea Fericitului nostru Patriarh și, în al doilea rând, în spiritul nouilor principii așezate de clasa muncitoare la temelia neîncetatei propășiri a tinerii și scumpei noastre Republici Populare.

Imprăștierea nedumeririlor, din orice parte ar veni ele, și apoi introducerea preoțimii în spiritul adevăratului apostolat evanghelic și patristic, care învață pe om să pună interesele colectivității mai presus de interesele sale particulare sau de interesele minorității, sunt deci, după îndemnul Prea Fericitului nostru Patriarh, preocupările de fiecare zi pentru toți profesorii

de teologie. Pentru elevi și studenți, ele constituie obiecte de program; pentru cei intrați în ogorul pastorației, ele alcătuiesc însăși rostul chemării lor la cursurile misionare.

Experiența de până acum ne-a arătat că mulți dintre cucericii preoți au răspuns la chemarea Prea Fericitului nostru Patriarh de a veni la cursurile misionare rânduite de către Sfântul Sinod pe lângă Institutele Teologice, purtând în cuget povara unor apăsătoare nedumeriri, ezități și prejudecăți teologice și mai ales politice, moșteniri ale mentalității veacurilor și instituțiilor apuse, care constituiesc o piedică serioasă în noua activitate socială a Bisericii.

Răspunzând chemării Prea Fericitului nostru Patriarh, căruia îi revine meritul de a fi inițiat noua orientare a întregului cler și personal bisericesc spre apostolatul social cerut de oamenii vremurilor noi, profesorilor de teologie li se cere să fie cărturarilor care cunosc cum se cuvine cele despre Impărăția Cerurilor și — asemenea omului stăpân de casă din parabola Mântuitorului (Matei XIII, 53) — să scoată din vistieria lor învățăturile care să alunge din sufletele preoților, monahilor și cântăreților bisericești, sguza prejudecăților trecutului și să le îndrepte spre adevărata trăire și predicare a învățăturii creștine. Profesorilor de teologie le revine deci sarcina de a interpreta just izvoarele revelațiunii divine și de a arăta de pe catedră toate temeiurile doctrinare și practice ale apostolatului evanghelic și patristic, care se cere pus cât mai curând în slujba poporului nostru dela orașe și dela sate, azi liber și stăpân pentru totdeauna pe destinele sale pământești.

Lucrarea cea nouă, cerută de către Prea Fericitul nostru Patriarh tuturor profesorilor de teologie, nu-i deloc ușoară. Ea cere nu atât pricepere în tainele cele abstracte ale teologiei speculative, care formau predilecția covârșitoare a școlilor de pregătire a clerului din trecut, cât mai ales simț practic, devotament și zel apostolic pentru creșterea preotului, a creștinului și a omului social, care să adauge la virtuțile sale religioase setea și jertfa pentru dreptate socială și pentru pace între oameni, fără de care nimeni nu va intra în Impărăția Cerurilor și nu va vedea pe Dumnezeu.

Actualul învățământ teologic nu mai poate uita că Mântuitorul, în cele nouă fericiri, care rezumă toată Evanghelia, a

făgăduit fericirea în cer și pe pământ nu numai celor smeriți cu duhul, celor întristați pentru păcatele lor, celor curați cu inima și celor prizonieri pentru credința lui Hristos și pentru predicarea Evangheliei în lume, ci și celor blânzi, celor milostivi, celor flămânzi, însetați și prizonieri pentru dreptate și celor făcători de pace, adică acelora dintre creștini care se vor strădui din toate puterile lor sufletești și trupești, pentru întemeierea lumii pe cât mai multă înțelegere, pe cât mai multă dreptate, pe cât mai multă pace, iubire și bună stare. Profesorii de teologie de altă dată, care neglijau acest caracter social al Evangheliei și reduceau creștinismul doar la o mișcare de înnoire religioasă, uitau — din nefericire — că tocmai nădejdea potolirii foamei și setei de dreptate socială și de pace întreținea — alături de năzuințele religioase — așteptarea împărăției mesianice la poporul ales, împărăție pe care Sfântul Ioan Botezătorul, Înainte-mergătorul Domnului, o vestește în cuvinte biblice astfel: «Gătiți calea Domnului, drepte faceți cărările Lui. Toată valea să se umple și tot muntele și dealul să se micșoreze și căile strâmbe să se îndrepte și cele colțuroase să se facă netede și toată făptura va vedea mântuirea lui Dumnezeu» (Luca III, 5-6). Ei uitau, din nefericire, că cea dintâi condiție pentru primirea lui Mesia era aceasta: «Cel ce are două haine, să dea și celui ce n'are, iar cel ce are bucate, asemenea să facă» (Luca III, 11). Profesorii de teologie de altă dată nu voiau să-și aducă aminte că primul cuvânt rostit de Mântuitorul, când și-a început activitatea mesianică în sinagoga din Nazaret, a fost anunțarea că prin El se va împlini profeția lui Isaia care zice: «Duhul Domnului peste mine, pentru că m'a uns să propovăduiesc robilor eliberare și orbilor vedere, să slobozesc pe cei apăsați, să vestesc anul milei Domnului» (Luca IV, 18-19). Căci prin aceste cuvinte anunța Fiul lui Dumnezeu cel întrupat împlinirea profeției făcute de Prea Curata Sa Maică, cu prilejul vizitei la Elisabeta: «Arătat-a (Domnul) tăria brațului său, risipit-a pe cei mândri în cugetul inimii lor; coborât-a pe cei puternici de pe tronuri și a înălțat pe cei smeriți; pe cei flămânzi i-a umplut de bunătați și pe cei bogați i-a scos afară deșerti (Luca I, 51—53).

Iată pentru ce astăzi, când vedem împlinindu-se întocmai aceste cuvinte profetice, Prea Fericitul nostru Patriarh ne îndeamnă să ne aducem aminte că cei dintâi creștini s'au recrutat

dintre pescari, plugari, muncitori manuali, hamali, sclavi, liberi și oameni săraci din popor, care năzuiau spre fericire, pace, dreptate și prosperitate nu numai în viața viitoare, ci și în viața aceasta pământească (Luca VI, 20, I Cor. I, 26, Iacov II, 2—9, V, 1 și urm., etc.), și care imprimau creștinismului primar un pronunțat caracter popular și revoluționar. Epistola Sfântului Iacov, fratele Domnului — pe care unii l-au numit chiar socialist — ca și alte texte din Noul Testament și din literatura patristică veche, înregistrează limpede acest caracter al creștinismului primar și dau o temelie de granit inițiativei Prea Fericitului nostru Patriarh de a orienta întregul învățământ religios spre adevăratele năzuințe sufletești ale poporului muncitor cel drept-credincios.

După cuvintele Prea Fericitului nostru Patriarh, clerul Bisericii noastre ortodoxe nu s'a deslipit niciodată de popor, ci l-a însoțit, prin cei mai buni reprezentanți ai săi, în toate nevoile și năzuințele lui trupesti și sufletești. Acest cler, care a dat poporului pe popa Radu Șapcă, pe popa Neagu Benescu, pe popa Ambrozie Tun și pe atâția alții, știe și învață că, dacă Dumnezeu este Părintele nostru al tuturor, nu El împarte pe oameni în bogați și săraci, în stăpâni și slugi, în exploatare și exploatați, căci El nu trimite darurile Sale cele bogate, care fac pământul să rodească, numai pentru cei născuți în palate și îmbrăcați în haine moi, ci le trimite în primul rând pentru poporul harnic și truditor dela orașe și dela sate, care cinstește pe Creator prin muncă și prin creație neîntreruptă. Acesta este de fapt adevărul asupra religiunii noastre ortodoxe, acestea sunt principiile fundamentale ale noului învățământ teologic și religios. Pe baza lor se vor strădui deci toți profesorii de teologie să răspundă la chemarea Prea Fericitului nostru Patriarh, de a da Bisericii străbune un cler înnoit în duhul minții lui, pentru ca, într'armat cu armele luminii celei adevărate și cu metodele pastorației celei noi, să poată merge în pas cu poporul muncitor și să-l conducă sufletește pe calea mântuirii.

Profesorilor de teologie, numiți de către Sf. Sinod la școlile Bisericii, le revine deci sarcina imperioasă de a-și adăpa sufletele și mintea din izvorul cel cristalin al Ortodoxiei și, urmând îndemnul Întâi-stătătorilor și reprezentanților Bisericilor Ortodoxe autocefale, întruniți în conferința bisericească dela Mos-

cova în vara anului trecut, să îndrumeze pe elevi, pe monahi, pe studenți și pe preoți spre dragostea plină de devotament față de cei ce călăuzesc masele spre înfăptuirea dreptății sociale, față de cei ce apără pacea între popoare și față de cei ce predică libertatea, egalitatea și frăția între toți oamenii. Școlile de învățământ teologic au așa dar datoria de a sprijini nu numai dezvoltarea pietății și culturii ortodoxe, ci și ideologia maselor largi populare, care sprijină lagărul popoarelor protivnice isteriei războinice a imperialiștilor de peste ocean. Ele au datoria de a întări, în inima tuturor elevilor, studenților, monahilor și preoților, bunele sentimente de prietenie dintre Republica noastră Populară și celelalte țări vecine și mai ales legăturile de prietenie dintre patria noastră și Uniunea Republicilor Socialiste Sovietice.

Chezășie că noul învățământ teologic își va îndeplini misiunea, este mai ales grija de părinte, de povățuitor și de conducător, pe care Prea Fericitul nostru Patrarh o arată școlilor de cântăreți, seminariilor monahale și institutelor teologice. Datoria tuturor ostenitorilor în ogorul învățământului religios, este să se desbrace de omul vechiu și să se îmbrace în omul cel nou, după măsura chemării Arhipăstorului Bisericii noastre. Numai astfel acest învățământ va fi pus cu adevărat în slujba sfintei noastre Biserici și a scumpei noastre Republici Populare, cărora le slujește cu atâta devotament Inalt Prea Sfințitul și Prea Fericitul nostru Patriarh Justinian, ctitorul atâtor innoiri în viața noastră bisericească.

Diaconul N. I. NICOLAESCU
Rectorul Institutului Teologic
din București

Restaurarea unității Bisericii străbune

1698—1948. Sunt două date importante în istoria bisericească a poporului nostru. Dar pe când 1698 este o dată tristă, o dată la care poporul român încetează de a mai forma un singur tot din punct de vedere bisericesc, 1948 este o dată luminoasă, o dată la care acest popor redevine iarăși un singur tot bisericesc.

Sunt două date cari reprezintă o diastolă și o sistolă, o ieșire din unitatea spirituală și o revenire în această unitate, dacă am vrea să folosim termenii unor vechi și noi sisteme filosofice. Dar cum nu este în intenția noastră de a face o explicare filosofică a istoriei poporului român, vom reține numai atât din viziunea pe care e evocă acești termeni: poporul român reintră, la 1948, în unitatea sa bisericească îmbogățit sufletește, în cât unitatea care a început acum va fi altfel, va fi mai rodnică de cât unitatea dinainte de 1698. Sunt două date care deschid și închid un episod dureros din istoria poporului român, episodul vrajbei religioase din sânul lui, episodul distanțării între două părți ale acestui popor, dar un episod care odată trecut poate fi contemplat cu calm și cu înțelegere, cum nu putea fi contemplată până ne aflam încă în curgerea lui. Doi frați după ce au lichidat o ceartă între ei, nu se mai condamnă unul pe altul pentru vremea petrecută în ceartă, ci din ea trag acum învățăminte amândoi.

Cele două date paralele dar contradictorii, sunt legate de două nume: Mitropolitul Teodosie Veștemeanul și Patriarhul Justinian. Mitropolitul Teodosie Veștemeanul a fost Arhipăstorul încercat de Dumnezeu cu cea mai grea durere. El care prin trecerea sa dincoace de munți reprezenta tendința centripetală a poporului român din Ardeal, manifestată într'un descălecat neconținut, a trebuit să vadă acum un act centrifugal al unei părți din acel popor. Desigur că nu era un act voluntar al poporului ardelean, căci voința lui se manifesta în acel descălecat neîntrerupt, în acea continuă strângere a lui spre vatra centrală a sufletului

românesc care ardea dincoace de munți. Mitropolitul Teodosie Veștemeanul vedea că ieșirea din unitate a poporului de dincolo de munți nu e o ieșire datorită unui păcat voluntar, ci e o ieșire de silă. Iar faptul acesta îi da și o alinare a durerii și nădejdea că o ieșire care nu se face prin păcat nu poate să dureze. Cine nu iese cu voia dintr'o unitate, nu iese cu adevărat, și la prima ocazie favorabilă se va reîntoarce în unitate. Dealtfel Mitropolitul Teodosie simboliza prin persoana lui însăși toată situația. El rămânând Arhipăstorul poporului român din Țara Românească, în vreme ce satul lui devenea unit, demonstra caracterul de suprafață al acestei treceri. Căci el coborâse în Țară tâlmăcind simțirea fraților și rudeniilor sale. El știa ce simt aceia, chiar dacă au devenit uniți. Teodosie Veștemeanul este simbolul unității religioase a poporului, care în ciuda unei despărțiri administrative rămâne neatinsă, el reprezintă asigurarea viitoarei refaceri a unității sfâșiate acum din punct de vedere administrativ.

Dar nu e mai puțin adevărat că Mitropolitul Teodosie încearcă durerea unei despărțiri produsă nu prin o vină a poporului său, ci prin uneltirile dușmanilor acestui popor. Deși reprezintă voința de unitate bisericească a poporului român, Mitropolitul Teodosie trăește într'o vreme când forțele răului silesc acest popor să se despartă bisericește.

Patriarhul Justinian, ca și Mitropolitul Teodosie Veștemeanul, reprezintă aceeași voință de unitate. Dar pe când Mitropolitul Teodosie trebuie să vadă această voință împedicată în manifestarea ei de forțe contrare, Patriarhul Justinian are fericirea să vadă aceste forțe contrare căzute la pământ și voința de unitate religioasă a poporului român serbându-și triumful.

Dacă Mitropolitul Teodosie reprezintă mulțimile descălicătoare din Ardeal, deci voința de unitate românească de peste munți, Patriarhul Justinian reprezintă mulțimile cari primesc pe valea Oltului la primele opriri, pe cei ce coborau de dincolo, deci voința de unitate de dincoace de munți. E un rol care i-a revenit și când a primit la 3 Octombrie în Dealul Patriarhiei pe frații, cari după desrobirea de jugul Vaticanului, au reluat descălecatul religios din toată istoria noastră.

Mitropolitul Teodosie din Veștemul de lângă intrarea Oltului în defileul Carpaților și Patriarhul Justinian din locurile

așezate ceva mai la vale au luptat pentru unitatea religioasă a poporului, au făcut chemări la această unitate, dar primul a avut norocul să le facă unor frați care începeau să fie înlănțuiți, al doilea a avut dela Dumnezeu fericirea să le facă acelorași frați deveniți stăpâni pe destinele lor.

Patriarhul Justinian l-a răzbunat pe Mitropolitul Teodosie Veștemeanul, a împlinit visul lui, a dat odihnă sufletului lui. Veștemul, care n'a putut alerga la chemarea celui plecat din mijlocul lui, pentru că era ținut pe loc, a alergat la chemarea urmașului lui Teodosie în scaun.

Mitropolitul Teodosie Veștemeanul e Arhipăstorul unității noastre sfărțecate, în ciuda voinței lui și a poporului român. Patriarhul Justinian e Arhipăstorul unității restabilite. Mitropolitul Teodosie Veștemeanul și-a împletit păstoria cu un moment trist din istoria noastră, și-a îmbrăcat sfârșitul vieții în doliu. Patriarhul Justinian e un nume legat de un mare moment reparator din istoria noastră, e un nume îmbrăcat în lumina unui fericit eveniment.

Desigur la împlinirea actului de reîntregire din 1948, a lucrat voința bărbătească de unitate religioasă ce s'a manifestat în împlinirea lui și a fost rodul năzuințelor, durerilor și luptelor înaintașilor noștri de 250 de ani încoace. Dar rodul acestor năzuințe s'a arătat copt chiar în anul 1948, chiar în primul an de păstorire al I. P. S. Patriarh Justinian, devenit an luminos, an istoric în viața bisericească a poporului român, anul de împlinire al unor îndelungate năzuințe.

I. P. S. Sa a pus încă dela instalare problema revenirii fraților greco-catolici la sânul Bisericii Ortodoxe.

Era pentru prima dată când problema aceasta se punea în mod oficial și într'o formă atât de categorică de întâiul stătător dintre Păstorii Bisericii noastre în Capitala Țării, ca să facă să vibreze toate inimile românești. Era pentru prima dată dela Teodosie Veștemeanul că urmașul Mitropoliților Ungro-Vlahiei și ai Plaiurilor, care hirotoneau pe Vlădicii de peste munți, își rotea, din primul moment al urcării sale în scaun, gândul părintesc peste tot poporul românesc, care alcătuisese odată o singură turmă ocrotită de grija înaintașilor săi dela București.

Era pentru prima dată că înainte stătătorul Bisericii Române transforma cuvântarea sa de înscăunare într'o chemare către cei ce, Români fiind, stăteau afară de casa duhovnicească a sufletului românesc. Insuși gândul de a face această chemare a dat instalării I. P. S. Sale un caracter excepțional.

Dar ceea ce a ridicat valoarea acestui moment și a acestei chemări e că ea a fost făcută în duhul celei mai calde iubiri. I. P. S. Sa a intuit că un act de reîntregire religioasă, chiar când nu are să învingă o deosebire de credință, dar în orice caz o obișnuință în despărțire, cere o atmosferă de iubire, care să topească toate considerentele și argumentele pe care cei ce au avut motive să mențină despărțirea le-au sădit în cursul timpului în suflete.

De aceea chemarea I. P. S. Sale a fost, ca toate chemările ce le-a rostit după aceea, plină de dogoarea iubirii duhovnicești și frățești. I. P. S. Sa s'a adresat fraților noștri nu cu muștrări, nu cu învinuiri, ci cu iubire de părinte, care nu vede nici o vină la copilul depărtat, ci se mistue de dorul de a-l avea mai repede în brațele sale. I. P. S. s'a adresat Românilor greco-catolici nu ca unor streini de turma sa cuvântătoare, ci ca «unor alte oi» ale sale. Și de fapt frații noștri, amăgiți de vrășmașii din trecut ai poporului nostru să se despartă de comunitatea religioasă românească, nu s'au putut despărți decât administrativ nu și duhovnicește de această comunitate. Ei au rămas cu inima, cu ființa lor membrii acestei comunități, fii ai Bisericii strămoșești. Ei nu erau asimilați catolicismului și n'ar fi putut fi asimilați până ce ar fi existat alături de ei și în jurul lor marea familie a fraților ortodoxi, prezența Bisericii ortodoxe, marea și buna maică a întregului nostru popor. Frații uniți cu Roma au rămas tot timpul cu situația incertă, falsă, în catolicism. Ei erau de fapt niște ortodoxi, opriți dela legăturile canonice cu Biserica ortodoxă, dar hrănindu-se cu seva ei duhovnicească, așa cum un copil confiscat dela maica lui naturală de o streină, ar continua să se miște în jurul mamei lui, să se încălzească la sânul ei, să se hrănească dela ea. Biserica Ortodoxă nu se ferea de loc să hrănească și să mângâie pe acești copii, cari legal nu-i mai aparțineau, dimpotrivă era fericită să-i vadă că trăesc prin ea, îi considera copiii ei și-i privea cu aceeași dragoste ca și pe copiii rămași la sânul ei.

Și Dumnezeu a dat ca această chemare să trezească un ecou adânc în inimile fraților greco-catolici și să primească un răspuns afirmativ, din toată inima afirmativ, așa cum îl așteptam de multă vreme, dar care a voit Dumnezeu să vie numai acum. Răspunsul a pornit întâi din soborul celor 38 de preoți și protopopi greco-catolici adunați la 1 Octombrie 1948 la Cluj, care a fost replica soborului celor 38 de protopopi dela 1698, de unde a pornit un alt răspuns la o altă chemare. Răspunsul dela 1698, era stors dela niște oameni apăsati de poverile iobăgiei prin promisiunile Habsburgilor inveterați în viclenie. Era un răspuns pe care îl dădeau niște oameni, cu inima îndoită, frământată de porniri contradictorii, chinuită de temerea necunoscutului spre care pornesc și mușcată de avertismentele conștiinței.

Hârtia iscălită atunci de ei, nu oglindește niciun pic de entuziasm, ci numai îndoeli și rezerve, numai grija lor de a se asigura că ceea ce fac nu e o schimbare a credinței și nu va însemna nici în viitor o asemenea schimbare. E un contract stipulat în lungi târgușelii prin care bieții protopopi ar fi vrut să dea cât mai puțin din cele sufletești și să primească cât mai mult din bunurile pământului din cari se înfruptau pe atunci numai favoriții împăratului și ai iezuiților. «Ne unim cu Biserica Romei, scriu cei 38 de protopopi la 1698, și cu acele privileghiomuri voim să trăim, cu care trăesc și mădularele și popii acestei biserici... dar toată legea noastră să stea pe loc». Nedreptele așezări ale vremii le condiționau accesul la bunurile vieții de lepădarea de Biserica lor strămoșească. Bieții oameni au voit să înșele în acest târg, viclenia habsburgo-iezuită, asigurându-și accesul la acele bunuri fără a renunța de fapt la credința lor, cum li se cerea. Iezuiții din potrivă, au voit să înșele ei pe protopopi, punând în traducerea latinească a contractului, neiscălită de protopopi, cele patru puncte dogmatice și căutând după aceea să facă să dispară textul românesc care nu făcea pomenire de ele.

De înșelat protopopii nu au putut însă înșela pe acei maestri ai vicleniei. «Privileghiomurile» nu le-au căpătat. Dar nici ei și nici urmașii lor nu s'au lăsat înșelați. «Legea a stat pe loc», a stat neclintită în sufletele lor, în viața lor până azi.

Ce deosebit a fost, în comparație cu răspunsul de atunci,

răspunsul celor 38 de protopopi și preoți dela 1 Octombrie 1948, la chemarea care acum nu mai venea cu violențe dela un împărat și dela un șef bisericesc străin, ci venea cu dragoste de părinte dela Arhiepăstorul Bisericii strămoșești și prin el dela toți frații de neam și lege.

Este un răspuns care vibrează de entuziasm și de hotărîre, un răspuns care nu trădează prin nici o rezervă sau condiție vreo șovăială a inimii, un răspuns înflăcărat de perspectivele pozitive și luminoase, pe care acest act le deschide.

Actul dela 1698, n'a fost un act de convertire religioasă. El n'a modificat concepția și viața religioasă a poporului unit cu Roma. Deaceea n'a fost necesară o convertire propriu zisă nici la anul 1948. Nici atunci, nici acum nu s'a produs o schimbare de ordin religios în suflete. Actul dela 1698, n'a fost un act de trecere religioasă, ci unul de trecere administrativă de sub o autoritate bisericească sub o altă autoritate bisericească. Protopopii dela 1698, și poporul care i-a urmat după aceea, n'au fost zguduți sufletește de o predică nouă, n'au descoperit o nouă latură a creștinismului, un Hristos mai apropiat, mai mântuitor de cât cel pe care-l cunoșteau înainte. De Hristos nici n'a fost vorba la 1700. De un fenomen de convertire nu face nici o pomenire nici istoria scrisă de uniți. Dimpotrivă actul acela a fost un act negociat, și negociat nu între două părți egale, deci în completă libertate, ci între o parte care putea face uz de toate promisiunile și de toate presiunile și alta care avea neapărată nevoie de bunurile ce le deținea cealaltă și era expusă tuturor măsurilor discreționare ale aceleia. Catolicismul nu reprezenta ca religie nici o ispită pentru Românii dela 1700 și n'a încercat să-și desfășoare în fața lor nici unul din avantajele lui de ordin spiritual. El își perduse de mult obișnuința metodelor misionare și-și însușise metodele de culise, metodele presiunilor și făgăduințelor lumești. De altă parte, Biserica ortodoxă izbutise să lege definitiv sufletul poporului român de ea, izbutise să intre cu viziunea ei până la intimitățile și obișnuințele ultime ale ființei lui, izbutise să i se facă necesară ca apa, ca pâinea, difuzată în viața lui și de nealungat ca aerul, căutată ca o mamă iubitoare.

N'avusese această Biserică doctori în teologie și ordine monahale organizate, n'avusese un corpus juris canonici, care

să normeze în amănunte mișcarea unui vast aparat clerical, dar avusese ceva cu mult mai străbătător la suflete, pentru că era cu mult mai smerit: o preoțime simplă, legată de popor, dar în acelaș timp bine introdusă în toată știința mântuitoare de suflete, prin mănăstirile și schiturile răspândite prin toate ținuturile românești și populată de un monahism tot așa de simplu. Noi astăzi numai cu greu ne putem face o idee despre rolul imens jucat de mănăstiri și de monahii lor simpli în viața religioasă a poporului nostru. Numai cei ce au vizitat vreo mănăstire și nu oricare mănăstire, pentru că din multe s'a răătăcit duhul lor străvechi autentic, își pot face o asemenea idee. Teologul învățat de moda apuseană se distanțează de popor, nu mai vrea să cheltuiască vremea în convorbiri simple cu cameni simpli, iar ceea ce spune el nu mai e străbătut de convingerea tare ca stânca, nu mai e învăluit pentru sufletul lui și al ascultătorilor de atmosfera de taină. Teologul relativizează învățăturile creștinești, el cunoaște diferite puncte de vedere în fiecare chestiune, analiza lui desbracă învățăturile creștine de atmosfera de taină. Dumnezeu devine un concept rece, filosofic, toate punctele credinței, actele de cult devin pretexte pentru teorii și nu mai sunt forțe de mântuire ale sufletului, pentru că analiza a făcut să nu mai fie văzută puterea tainică dumnezească, care le îmbracă. Să nu se pară însă că mănăstirile nu aveau o știință precisă a mântuirii și a mijloacelor ei, știință care se transmitea prin preoții simpli ai satelor, sau chiar și direct poporului. Toți știm că moșii și părinții noștri aveau o mare bogăție de cunoștința de ordin religios, de interpretări duhovnicești ale celor mai neînsemnate acte de cult, de obiceiuri bisericești, de datorii creștinești. O bogăție care a început să se piardă în ultima jumătate de veac de când nu le-au mai dat importanță nici monahii căzuți sub influența unei teologii analitice apusene, și depărtate de scrisul Sf. Părinți. La mănăstiri se săvârșeau fără întrerupere sfintele slujbe, în întregimea lor, cu exactitatea absolută a tuturor mișcărilor, a tuturor actelor, cu evlavie și cu reculegerea ce o dă credința despre puterea duhovnicească și semnificația fiecărui cuvânt al fiecărei atitudini și mișcări, așa cum le arată marele Tipic al Sf. Sava, consultat la tot pasul de monahi. Se păstra astfel și se răspândea cunoștința tuturor frumusețelor ascunse în cultul Bisericii și în legătură cu aceasta o

întreagă teologie simbolică, legată de practica religiei și îndemnând la această practică. În mănăstiri se ceteau și se deprindeau printr'o tradiție vie învățăturile ascetice ale Sf. Părinți, cari nu sunt de cât un sistem de auto-control și de auto-disciplină a întregii vieți, în toate amănuntele ei. Cunoștința aceasta a semnificației tuturor actelor și momentelor religioase și știința aceasta practică a auto-disciplinării și a sfătuirii practice era legată la monahi cu o simplitate fermecătoare și cu o muncă productivă, aleasă nu de bunul plac, ci primită cu ascultare, arătându-se și în aceasta smerenia și cinstea egală a oricărei munci. Era o știință religioasă care nu depărta de viață și de oamenii simpli. E mi se pare ceea ce apreciază atât de mult I. P. S. Patriarh Justinian. Noi azi nu prea înțelegem lucrul acesta, simplitatea și știința, știința și munca ni se par antinomii. Dar numai știința teologică de stil apusean e deslegată de simplitate și viață.

Aceasta a fost Biserica ortodoxă pentru poporul nostru în trecut. Ea a știut să-și topească învățăturile în sufletul lui, să devină modalitatea de viață pentru el .

Prin ce ar fi putut elimina catolicismul Biserica ortodoxă din sufletul poporului român? El putea aduce teologi aristotelici, o scolastică a formulelor uscate, bune pentru o pătură intelectuală de suprafață, dinstincții cazuitice ireale, sentimentalismul artificial al unor practici rituale lipsite de semnificația adâncă a cultului ortodox și un aparat clerical distanțat de popor. Deaceea catolicismul a rămas năcă în perete pentru poporul român. El n'a reușit să schimbe în cursul celor 250 ani nimic în acest suflet. Biserica catolică n'a reușit să o substitue pe cea ortodoxă, să ia locul acesteia de maică a lui. A reușit să încurce doar mintea și să pocească vocabularul unei foarte minuscule păтури de teologi, cari cu cât deveneau mai catolici, cu atât se înstreinau mai mult de popor. Părintele Protopop Traian Belășcu președintele soborului dela Cluj, a tălmăcit real conștiința poporului greco-catolic, când a spus: «Dealungul celor două veacuri și jumătate de înstreinare dela sânul Bisericii ortodoxe, ne-am înstreînat noi de datințele străbune ale acestei Biserici, de credința ei, de slujbele și ritualul ei? Citesc răspunsul pe fețele luminate ale frățiilor voastre: niciodată». Iar dl.

Profesor Universitar Coriolan Tătaru a recunoscut la adunarea dela Alba Iulia la 21 Octombrie 1948, ceea ce se afirma din partea ortodocșilor totdeauna: «Marile mase ale poporului nu au înțeles niciodată deosebiriile care despărțiau pe uniți de ortodocși».

Așa fiind, întrucât actul dela 1698 n'a fost pentru frații noștri un act de convertire religioasă, acest caracter n'a trebuit să-l aibă nici actul dela 1948. Dar pe când actul dela 1698 era acceptarea unei dependențe canonice false, forțate, opuse realității religioase sufletești, era așezarea într'o stare de autodesbinare sufletească, desfacerea din legătura exterioară cu frații, actul dela 1948 a fost ieșirea poporului unit din această situație falsă și așezarea lui în situația cea firească, a armoniei dintre cele dinăuntru și cele dinafară, a afirmării deschise a legăturilor bisericești cu frații, legături cari și așa dăinuiau, dar în mod nerecunoscut de regimul canonic.

De aceea, pe când actul dela 1698 s'a făcut în silă, de oameni care erau conștienți că «totul îi desparte» de biserica cu care se uneau, actul dela 1948, s'a făcut cu entuziasm, de oamenii care erau conștienți că nimic nu-i desparte de Biserica la care se întorceau, nici o piedică sufletească nu stă în calea faptei lor. Când desparți o parte din apa râului de matca cea mare, ea se supune de silă. Dar când zăgazul e dat la o parte ea revine prin fire la matca ei.

«Unirea dela 1700 n'a avut substrat dogmatic, declară părintele Virgil Moldoveanu la Cluj, ci s'a făcut pentru motive cu totul străine de preocupările religioase. Deci din punct de vedere al credinței, nimic nu desparte Biserica greco-catolică de Biserica ortodoxă românească». Iar Părintele Gh. Zagrai declară la aceeași ocazie, că ei nu fac de cât să revie la «sânul maicii» lor care e Biserica Ortodoxă Română. Frații noștri chiar dacă nu puteau mărturisi înainte, se simțeau tot timpul fiii Bisericii Ortodoxe Române. Deaceea pe când actul dela 1700 s'a făcut cu anevoie, ca rupere dela o maică și ca o trecere sub oblăduirea unei măstere, actul dela 1948 s'a săvârșit cu bucuria revenirii la sânul maicii.

Astfel deși nici actul dela 1698, nici cel dela 1948, n'a fost un act de convertire religioasă, dar e totuși o deosebire mare între ele chiar sub acest raport: actul dela 1698 a fost un act prin

care viața religioasă a poporului ce s'a unit cu Biserica Romei a intrat într'o perioadă de stingherire, s'a așezat într'o situație neconținut amenințată în manifestările ei firești și integrale; actual delă 1948, a fost un act de ieșire la larg, de ieșire din primejdia denaturării ei religioase, a fost un act de restaurare a deplinătății vieții lui religioase, având astfel însemnătatea pe care o are venirea vremii bune pentru vegetația care a tânjit din prea puțină ploaie, sau de prea puțină căldură. Deaceia el a fost trăit ca momentul inițial al unei adevărate renașteri religioase, făcând abstracție de celelalte semnificații pozitive ale lui, între cari cea dintâi este aceea a refacerii unității religioase a poporului român.

Aspectul acestui act ca moment inițial al unei renașteri religioase cu repercursiuni de înviorare a vieții religioase în întreaga Biserică, e implicat chiar în faptul că el înlătură din această viață desbinarea și vrajba. Vieța religioasă e o vieță de dragoste a credincioșilor față de Hristos. Dar dragostea lor față de Hristos nu poate fi deplină până ce nu e sălășluită o dragoste deplină și între ei. Până ce sufletele celor ce se închină lui Hristos sunt turburate de desbinare, vieța religioasă nu poate înflori în toată frumusețea ei. Desbinarea bisericească între Români nu permitea o înălțare maximă a vieții lor religioase. Hristos nu putea apărea în sufletele lor în toată amploarea măreției și a dragostei Sale, roadele Duhului rămâneau chircite. A spus-o aceasta așa de frumos Păr. Zagrai în soborul delă Cluj: «Să rupem pecetea acestei uniri despărțitoare de frați și să revenim la Biserica mamă ortodoxă, căci Impărăția lui Dumnezeu este formată din suflete curate și alese, nu din desbinări cari nu au alt scop decât distrugerea unității poporului român”.

Acest aspect al actului de reîntregire religioasă nu trebuie să-l uite Biserica noastră nici o clipă, ci trebuie să-l desvolte cu multă râvnă, făcând în primul rând pe frații noștri reveniți să simtă că vieța lor religioasă e acum mai vie, mai bogată în experiențe duhovnicești, mai largă în orizonturi, legănată de dragostea comunității de credință a întregului popor român.

Și avem bucuria să constatăm că lucrul acesta l-a înțeles perfect Biserica noastră, datorită în primul rând I. P. S. Patriarh Justinian, care a dat semnalul acestei comportări și se menține neconținut în ea. Am arătat duhul de dragoste în care a

făcut I. P. S. Sa chemarea de întoarcere către frații greco-catolici. Dar cine a avut ocazie să asiste la primirea delegației celor 38 de protopopi și preoți uniți la 3 Octombrie la palatul patriarhal din București, a putut constata cât de copleșiți au fost delegații de dragostea și de atențiile I. P. S. Patriarh. Au fost primiți cu adevărat ca de un părinte, ca să simtă că au venit la maica lor. Căci dragostea de mamă a Bisericii se manifestă în primul rând prin dragostea de tată a ierarhului. Și prin dragostea I. P. S. Sale preoții reveniți se simțeau copleșiți de dragostea tuturor fraților preoți ortodocși, a întregii familii ortodoxe române. Preoții reveniți se simțeau prin palatul patriarhal ca la ei acasă, iar la masa comună sufletele se destindeau liber în glume spirituale, întrerupte de hohote de râs.

N'am avut fericirea să asist la istorica adunare dela Alba-Iulia din 21 Octombrie 1948, când s'a ratificat de delegații întregului popor revenit dela Biserica unită, actul întoarcerii la Biserica ortodoxă. Dar am văzut din mișcătoarea cuvântare a I. P. S. Patriarh dragostea ce a arătat-o întregului popor prezent.

I. P. S. Sa nu a considerat problema închisă prin declarațiile de revenire ale fraților noștri și prin cuvântările de primire a lor la data de 3 și 21 Octombrie, ci a socotit pe drept cuvânt, că de-abia acum trebuie să înceapă lucrarea I. P. S. Sale și a celorlalți ierarhi ortodocși și împreună cu aceasta a întregii preoțimi ortodoxe pentru alipirea temeinică, prin dragoste a fraților reveniți la Biserica ortodoxă. Copilul răzlețit pentru o vreme de lângă maica sa, după ce revine la sânul ei, trebuie mângâiat multă vreme cu atenții speciale, pentru ca să se piardă din sufletul lui cu totul amintirea timpului de înstrăinare care i-a creiat o anumită obișnuință.

I. P. S. Sa își țină, din toamna anului 1948, la inimă, ca problemă centrală, grija de frații reveniți. Vrea să facă prin toate mijloacele ca sentimentul de restaurare, de înviorare religioasă pe care l-au avut revenind la sânul Bisericii ortodoxe să crească, ca sentimentul că fac acum parte integrantă din marea familie românească a credinții, să-l trăiască tot mai intens și să le procure experiențe mereu noi și tot mai fericite. Deaceea I. P. S. Sa trimite neconținut în parohiile ardeleni revenite, echipe din preoții cei mai buni în lucrarea misionară, în liturghisire, în predică. În felul acesta se poate înfăptui, o uni-

ficare deplină pe teren religios, valorile duhovnicești ale Ortodoxiei practice, păstrate într'o altă amploare în sudul Carpaților sunt puse în circulație lărgind orizontul de cunoaștere, de practică și de înțelegere a Ortodoxiei în sufletele fraților reveniți.

Mai recent I. P. S. Sa a luat o altă inițiativă în scopul consolidării fraților noștri în comunitatea de credință românească. A hotărât să trimeată pe viitorii absolvenți ai Institutului Teologic din București ca preoți statornici în parohiile unite vacante din Ardeal. Un fiu al poporului nostru de pe valea Oltului, care a privit cum coborau într'un continuu descălecat Românii ardeleni, pentru a-și apăra și întări unitatea națională, devenit primul Arhipăstor al Bisericii, inițiază un descălecat invers în favorul aceleiași unități. Circulația de cărți, de clerici, de monahi, de experiențe și valori spirituale, de îndemnuri, de idealuri, care se făcea nestingherită până la 1700, plâsmuind, susținând și definitivând unitatea poporului român, I. P. S. Patriarh înțelege că acum trebuie reluată, susținută și intensificată neîncetat după întreruperea ei de 250 de ani. Seva aceleiași vieți religioase trebuie să circule de aci înainte neîmpiedecată în tot pomul constituit de poporul român, făcându-l să înflorească și să rodească mai frumos și mai bogat.

Urăm I. P. S. Sale Patriarh Justinian, de al cărui nume e legată restaurarea unității religioase a poporului român, ca de numele I. P. S. Sale să se lege așa cum o voiește și consolidarea definitivă a acestei restaurări prin adâncirea și îmbogățirea ei neconținută cu valorile spirituale ale Ortodoxiei strămoșești. Ii urăm să vadă cum din zăcămintele sufletești ale acelei părți din poporul nostru, din care se ridicau înainte forțe splendide ce se străduiau fără deplin succes să slujească catolicismului, se vor ridica forțe cari să slujească Bisericii strămoșești, întorcând iarăși descălecatul care a pornit acum dela sud la nord. Să vadă cum din Veștemul legat vreme de 250 ani în lanțurile Vaticanului se ridică alți ierarhi ortodocși, urmași de-ai lui Teodosie, cum din ținuturile Năsăudului roiesc iarăși monahi și cărturari spre mănăstirile Moldovei.

Ortodoxia noastră va fi atunci mai măreață, Hristos se va slăvi cu mai multă căldură, pentru că se va slăvi de mai multe inimi și cu o dragoste mai mare între frați.

Pr. D. Stăniloae.
Profesor Universitar

I. P. S. Patriarh Justinian în lumina sobornicității.

Istoria contemporană, care înscrie atâtea evenimente epocale, va înregistra, desigur, și faptele de seamă ale creștinismului vremii noastre. Biserica lui Hristos este astăzi altceva decât era pe vremea lui Neron. Ea afectează spiritul și viața a sute de milioane de oameni care, nu odată, raportează evenimentele și orientările istoriei la principiile Ei divine și la valorile Ei veșnice.

Această raportare înseamnă nu numai o încercare de apreciere a faptelor în sens creștin, dar și o verificare a forțelor creștinismului însuși în opera lui de mântuire a lumii.

Biserica Ortodoxă se situează cu cinste în examenul la care o supune istoria. Ea continuă să lucreze potrivit mesagiului evanghelic și predaniei Sfinților Părinți, neabătându-se o clipă dela scopul fixat Ei de Mântuitorul Iisus Hristos. Este ceea ce o face să rămână continuu pe linia apostolicității și, prin aceasta, în cadrul sobornicității. Sobornicitatea sau ecumenismul Ortodoxiei este opera păstrării cu sfințenie a comorii adevărurilor revelate și a strădaniei de a atașa pe credincioși cât mai mult de lumina netrecătoare a zărilor cerești. Dacă meritele acestei sobornicități revin în primul rând harului divin și dragostei calde a sufletelor drept-credincioase, ele n'ar putea fi relevate și valorificate fără conducătorii calificați ai Ortodoxiei.

Cu toate criticile formulate deseori la adresa conducătorilor ortodoxiei, aceștia au fost, în general, la înălțimea chemării și a timpului lor. Biserica Ortodoxă Română se înscrie printre Bisericile ortodoxe binecuvântate de Dumnezeu cu Arhipăstori cari le-au cinstit și pe Ele și țările respective. I. P. S. Patriarh Justinian, al treilea Patriarh al țării noastre, se prenumără printre cei mai de seamă conducători ai creștinătății de astăzi și unul dintre stâlpii de nădejde ai Ortodoxiei.

Deși numai la un an după înscăunarea Sa ca Patriarh, I. P. S. Justinian înregistrează un bilanț bogat în domeniul activității Sale pe linie sobornicească. Acest bilanț e alcătuit întâi din principii și atitudini, exprimate în **Scrisoarea irenică-program** adresată Bisericii ortodoxe cu ocazia alegerii Sale ca Patriarh și într'o seamă de rezoluții cu caracter pan-ortodox privitoare la probleme interconfesionale, fundamentale, în al doilea rând din fapte și contribuții personale la lămurirea unui întreg program de activitate a Bisericii ortodoxe. În afară de marile solemnități ale alegerii și înscăunării sale, ca Patriarh în Mai-Iunie 1948, două au fost evenimentele bisericesti pe plan mondial care au schițat atitudinea și fapta sobornicească a I. P. S. Justinian: **1. Jubileul a cinci sute de ani de autocefalie ai Bisericii Ortodoxe Ruse și Consfătuirea Întâistătătorilor Bisericii Ortodoxe la Moscova; 2. Congresul Consiliului ecumenic al Bisericii**, ținut la Amsterdam în August-Septembrie 1948. Aceste trei evenimente au prilejuit Întâistătătorului Bisericii noastre atitudini și fapte ortodoxe care-l așează la loc de cinste în istoria Bisericii Ortodoxe contemporane, deși smerenia Sa își reduce rolul, la Conferința dela Moscova, la acelu de învățacel, cum se exprimă în discursul rostit cu ocazia recepției oferită de Ambasada Română la 19 Iulie 1948, delegației Bisericii Ortodoxe Române și delegațiilor și reprezentanților celorlalte Biserici ortodoxe autocefale: «Pentru mine, ca cel mai de curând instalat ca Patriarh, Consfătuirea dela Moscova a avut o mare influență asupra-mi și voi mulțumi întotdeauna lui Dumnezeu că primii pași ca Patriarh i-am făcut la o consfătuire a tuturor conducătorilor Ortodoxiei, dela care Consfătuire, încărcat cu sfaturi și învățături, voi merge în mijlocul poporului meu dreptcredincios să predic cuvântul lui Iisus Hristos. Cunoștința cu Întâistătătorii Bisericii Ortodoxe a fost un fericit prilej de școală și de întărire a credinței mele în tăria puterii frățești a Bisericii noastre».

Dar sub mantia modestiei, I. P. S. Justinian afirmă un program de lucru cumpănit, precis și ferm, în care rolul Ortodoxiei e prezentat pe mai multe planuri de larg orizont și cu rădăcinile adânc înfipite în realitate. Din acest program desprindem, printre altele, următoarele: **Inchegarea frontului Ortodoxiei, principii ecumenice și ortodoxe, atitudine dâră față de mane-**

vrele catolicismului, față de impasul mișcării ecumenice și a altor probleme interconfesionale, conștiința autorității și prestigiul Ortodoxiei în fața întregii creștinătăți.

De acord cu toate Bisericile ortodoxe, I. P. S. Patriarh Justinian constată și susține realitatea frontului ortodoxiei. Iată cum exprimă Sanctitatea Sa această realitate în cuvântarea rostită cu prilejul jubileului a cinci sute de ani de autocefalie a Bisericii Ruse: «Simțim o nespusă bucurie și o mare încurajare, aflându-ne la această sărbătoare alături de cei mai de seamă Întâistătători ai Bisericii Ortodoxe autocefale și alături de delegațiunile tuturor Bisericilor autocefale ortodoxe, având prilejul să facem cunoscut tuturor neamurilor că păstrăm aceeași împreună-mărturisire de a păzi neclintite învățăturile și tradițiile Sf. Biserici Ortodoxe de Răsărit și că putem da o cheazășie și mai puternică în păstrarea și întărirea legăturilor de dragoste și conlucrare între Bisericile surori după pilda Sfinților Ierarhi și a fericiților noștri înaintași, urmându-le faptele și desăvârșindu-le jertfele pentru răspândirea dreptei credințe și propovăduirea cuvântului adevărului, căci datori suntem, după îndemnul Sfântului Apostol Pavel —, să păzim unitatea duhului întru legătura păcii, «păstrând ceea ce ni s'a încredințat» (I Timotei VI, 20)». Setea aceasta după înmănucherea tuturor Bisericilor ortodoxe într-o unitate indisolubilă, fusese deja caracterizată în Scrisoarea irenică drept «grija cea mai sfântă și mai arzătoare a noului Patriarh. Frontul Ortodoxiei este o necesitate inexorabilă a momentului de față. Fără acest front, înversunata luptă antiortodoxă a catolicismului și a sectelor se găsește la largul ei și scontează succese, măcar în privința readucerii uniților la remorca de până ieri a scaunului papal. Omoogenitatea Ortodoxiei va avea rezultate decisive și în raporturile ei cu mișcarea ecumenică. E inutil să adăogăm că frontul Ortodoxiei, pe lângă rolul său profilactic, are și pe acela de stimulator în opera de înaltă creație și de îmbunătățire a situației morale și sociale a popoarelor ortodoxe.

I. P. S. Patriarh are meritul de a fi subliniat realitatea și frumusețea ecumenicității ortodoxe. În ce constă această ecumenicitate și în ce se deosebește ea de ecumenicitatea catolicismului și de ecumenicitatea protestantismului? În cuvântarea mai sus menționată, se precizează: «Prezența aproape unanimă

a Bisericilor ortodoxe surori, prin Întâistătătorii lor și prin delegațiile lor la această mare sărbătoare a Bisericii pravoslavnice ruse, dovedește că ecumenicitatea trăește vie în sânul Ortodoxiei și că în marea noastră familie a Bisericilor ortodoxe surori s'a păstrat cu aceeași credincioșie învățătura curată a Învățătorului Iisus Hristos, fără să ne plecăm schimbărilor trecătoare și fără să lepădăm nimic din tezaurul sfânt al dogmelor și al canoanelor. Prin această unitate a Ortodoxiei se dovedește puterea dumnezească ce o susține și care ne hărăzește mereu bucuria de a vedea neconținut duhul dragostei și al înțelegerii frățești ce stă la temelia tuturor lucrărilor cu caracter obșteșc ortodox». Spre deosebire de ecumenicitatea catolică, cea ortodoxă nu creează dogme noi, nu modifică sau nu interpretează pe unele din cele vechi după interese trecătoare și nu se angajază în acțiuni politice, pentru că acțiunile politice deformează și limitează ecumenicitatea. Ea nu face propagandă agresivă printre celelalte confesiuni creștine, pentru că ea reprezintă întregul și adevărul la care părțile și fracțiunile se vor reîntoarce sigur. În loc de propagandă agresivă, ea face rugăciuni fierbinți și se întrece pe sine însăși în dragoste pentru această reîntoarcere. Ecumenicitatea protestantismului e o simplă floare de stil. Sau dacă, totuși, convenim să păstrăm termenul și pentru protestantism, între ecumenicitatea ortodoxă și cea protestantă e raportul dintre un munte masiv și nenumărate fire de nisip dela poalele lui sau de pe o plajă. Secretul ecumenicității ortodoxe este «duhul dragostei și al înțelegerii frățești», cum notează așa de frumos I. P. S. Patriarh Justinian. Deaceea fără ostentație și orgoliu pentru comoara ecumenicității, Ortodoxia ține, totuși, la ecumenicitate, la ecumenicitatea ei, care este adevărata ecumenicitate creștină, ca la însăși viața ei, ca la însăși sensul ei de a fi, lucru subliniat astfel de Patriarhul nostru în Scrisoarea irenică: «Așijderea râvnim ca Sfânta noastră Biserică să ajute și să vegheze mai departe după datoria ce are, la buna întocmire, la apărarea și păstrarea neștirbită a ecumenicității, care trăește vie în sânul Ortodoxiei și n'a lipsit nici în cele mai grele vremuri».

Cu spiritul său practic, I. P. S. Justinian propune aplicarea pe teren a acestor principii ale ecumenicității. Ecumenicitatea ortodoxă aplicată omenirii înseamnă **unirea tuturor oa-**

menilor în «duhul dragostei și al înțelegerii frățești». Poate niciodată oamenii n'au resimțit mai profund și mai dramatic ca astăzi prăpastia pe care ura o sapă continuu între ei. Ecumenismul dragostei este singura mântuire pentru umanitate. Ortodoxia și cu ea întregul creștinism ar trebui să dea un concurs neprecupețit și neîntârziat tuturor inițiativelor statale și ale factorilor de tot felul: politici, sociali și economici în munca pentru înfrățirea popoarelor. Iată în ce termeni I. P. S. Patriarh Justinian se adresează Întâistătătorilor Bisericii ortodoxe, adunați la Consfătuirea dela Moscova, referitor la această problemă: «Trăim la răscrucea unui veac când se găsesc încă destui ațâțători care se ostenesc, din păcate chiar cu sprijinul unor Biserici zise creștine, să semene ura și să provoace dușmănia, săpând prăpastii de neînțelegeri și ridicând ziduri despărțitoare între neamuri și popoare. Impotriva acestora, Biserica Ortodoxă trebuie să lupte cu neînficare, propovăduind neîncetat că toți oamenii sunt fii ai aceluiași Părinte ceresc și că avem poruncă sfântă să ne iubim unii pe alții, dărâmând zidurile ridicate din dușmănie și astupând prăpastiile deschise de ură, fiindcă nu «duhul temerii ni l-a dat nouă Domnul, ci... al întregii înțelepciuni» (II Timotei 1, 7). Misiunea Bisericii lui Hristos este nu ca să împartă pe oameni în ei înșiși, ci să dea un înțeles dumnezeesc rosturilor pământești, împacând pe om cu el însuși și cu semenii săi, prin adunarea tuturor în același Staul sfânt, al Mântuitorului Hristos. Oricât de vremelnice și de firești ar părea lucrurile după care năzuesc astăzi popoarele, Biserica Ortodoxă este însă datoră să ia parte la deslegarea lor, în virtutea rostului ce are de a se sili să facă mai ușoară și mai bună viața fiilor ei, care sunt și fiii lui Dumnezeu. O lucrare a Bisericii Ortodoxe în această privință, îndrumată pe plan ecumenic, este idealul către întregirea acțiunii factorilor politici, sociali și economici, care ar netezi drumul și ar ușura munca pentru înfrățirea popoarelor, ducând la mântuirea sufletelor printr'o conviețuire în pace și bună înțelegere». Aproape în aceiași termeni este prezentată problema și în Scrisoarea irenică. Ce înseamnă, în fond, această colaborare a creștinismului ortodox cu statul pe plan ecumenic? Majoritatea statelor de astăzi fiind orientate spre universalitate, ele, fiecare în parte și toate la un loc, sunt interesate la soarta tuturor oamenilor, nu numai la

aceea a propriilor lor popoare. A aduce pe toți oamenii la o pace temeinică și la o bună înțelegere, în care fiecare și toți să fie mulțumiți, este un țel urmărit de majoritatea statelor din lume. Realizarea unui asemenea țel întâmpină însă dificultăți pentru pricini felurite. Ortodoxia are, aci, prilejul să ofere o colaborare efectivă pe drumul acesta al înfrățirii tuturor oamenilor. Această înfrățire generală este, în fond, idealul cel mai scump al creștinismului, care urmărește realizarea «unei turme și a unui păstor». Acest ecumenism creștin are șanse mari în lucrarea lui, deși universalismul statal operează cu mijloace proprii, adesea cu totul diferite de acelea ale creștinismului. Biserica va fi desigur suficient de atentă pentru a nu se angaja în politică, ceea ce ar limita puterea și acțiunea ei.

În colaborare sau paralel cu statul, Ortodoxia trebuie să contribuie la munca pentru refacerea omenirii pustiită de războiu. Propunerea I. P. S. Patriarh în această privință concordă în chip desăvârșit cu dorul de bine al întregii umanități: «Deaceea, zice I. P. S. Justinian, față de străduințele și de încercările pe care le fac astăzi toți conducătorii popoarelor pentru alinarea durerilor și vindecarea rănilor pricinuite de războiu, Biserica Ortodoxă are mereu datoria de a fi neconținut prezentă la munca uriașă pentru refacerea omenirii». Acest ecumenism practic este pe linia marelui tradiții a Ortodoxiei, care, prin marii Părinți ai Bisericii, a fost totdeauna cort de mângâiere și izvor de întărire nu numai duhovnicească, ci și materială pentru umanitatea de atâtea ori îndoliată de ciumă, de cutremure, de foamete, de războaie. Episcopi și Sfinți Părinți ca: Dionisie cel Mare al Alexandriei, Cyprian al Cartaginei, Vasile cel Mare al Caesareei Cappadociei, Ioan Gură de Aur al Constantinopolului, Ambrozie al Milanului, Augustin al Hipponei, Ioan cel Milostiv al Alexandriei ș. a. au contribuit considerabil, de atâtea ori decisiv, la refacerea unor părți întinse ale umanității din vremea lor, atunci când aceste părți de umanitate nu erau în întregime creștine. Acest ecumenism evanghelic și patristic a fost practicat personal de I. P. S. Justinian cu înaltă pricepere și rară dăruire de sine pe când era vicar al Mitropoliei Moldovei, în perioada imediat următoare sfârșitului războiului (1945-1947), iar în 1948 a ajutat Biserica Ortodoxă bulgară cu material de cult.

În cadrul aceluiași ecumenism ortodox, I. P. S. Patriarh

propune ca Biserica să întindă punți de prietenie și pace **trainică între toate neamurile și popoarele Bisericilor surori întru Ortodoxie**. Realizarea ecumenismului general nu e posibilă fără realizarea ecumenismului, să-i zicem regional. Când popoare vecine nutresc aceeași credință religioasă, ele isprăvesc prin a se înțelege sigur în toate privințele, dacă există o dorință reală de înțelegere.

Dar ecumenismul regional nu e posibil fără o înțelegere internă proprie fiecărei Biserici. Iar această înțelegere e rodul **păcii și dreptății sociale** pe care Biserica trebuie să le sprijine și să le cultive cu toate mijloacele ce-i stau la dispoziție. Accentul pe care I. P. S. Patriarh l-a pus, în Consfătuirea dela Moscova, pe rolul social al Biserici în vremea noastră, i-a adus felicitări din partea Guvernului sovietic prin Dl. Ministru Karpov și din partea Guvernului român prin Dl. Ambasador G. Vlădescu-Răcoasa.

Dela problemele proprii Ortodoxiei, Consfătuirea dela Moscova a trecut la cercetarea legăturilor Bisericii Ortodoxe cu celelalte confesiuni. Concluziile cercetării s'au concretizat într'un număr de «rezoluții privitoare la «Vatican» și Biserica Ortodoxă», «Mișcarea ecumenică și Biserica Ortodoxă», «Despre ierarhia anglicană» și într'un «Apel către creștinii din toată lumea». O problemă internă ortodoxă care a constituit obiectul unei rezoluții aparte a fost aceea a «Calendarului bisericesc». Rezoluțiile constată că Biserica romano-catolică și protestantismul de toate categoriile s'au abătut și se abat atât dela unele puncte ale dreptei credințe, cât și dela linia morală a creștinismului, alăturându-se stricătorilor de pace, prin înrolarea lor în politica lumească. I. P. S. Patriarh Justinian a dat o contribuție dintre cele mai esențiale la alcătuirea rezoluțiilor prin studiile documentate făcute din țară și prin intervenția directă în timpul elaborării lor. Sunt mișcătoare unele accente ale **Apelului către creștinii din toată lumea**: «Fiilor, copii ai lui Hristos, copii ai Bisericii Sfinte, de pe toate continentele, din toate popoarele și statele, creștini din lumea întreagă! Să nu închidem ochii noștri, asemenea struțului, în fața unui val nouă de ură omenească ce începe să se manifeste, să nu ne astupăm urechile înaintea vuetului sălbatec al unui nou războiu... Ci noi, strânși uniți în numele Impăratului păcii — Domnul Hristos — să facem un

zid de granit împotriva tuturor atentatelor și acțiunilor îndreptate spre distrugerea păcii, și prin solidaritatea noastră evanghelică, prin bună cucernicia noastră care este nesdruncinată, să facem neputincioasă orice tentativă și orice plan al incendierii unui nou războiu pe acest pământ încă necurățit de sânge, lacrimi, suferințe și morminte» ¹⁾).

Delegația Bisericii Ortodoxe Române a adus contribuții substanțiale la rezolvarea problemelor desbătute în Conferința dela Moscova, atât prin caracterul strict științific al studiilor din referate, cât și prin atitudinea afirmată de membrii ei în comisiunile de lucru, așa cum faptul a fost mărturisit deschis de membrii autorizați din delegațiile diverselor Biserici surori, precum și de frunțașii Bisericii ruse.

Vizita la Leningrad a fost un triumf al lucrării conștiinței religioase și procesului de cunoaștere, între poporul român și cetățenii marelui oraș sovietic.

Aprecierile pe care autoritățile de stat române și sovietice le-au făcut asupra contribuțiilor și meritelor I. P. S. Patriarh în hotărârile Consfătuirii dela Moscova, sunt demne de remarcat. Dl. Ambasador Gh. Vlădescu-Răcoasa, cu ocazia recepției oferite în cinstea delegației române, își xprima satisfacția astfel: «Ambasada R. P. R. din Moscova e fericită că la încheierea activității rodnice a Consfătuirii pan-ortodoxe, ținută în timpul serbărilor jubiliare ale Bisericii pravoslavnice ruse, vede în jurul Patriarhului iubit al Bisericii Ortodoxe Române, I. P. S. Justinian, pe capii sau reprezentanții Bisericilor ortodoxe autocefale din lume. I. P. S. Justinian ia astfel parte la toate forțele de luptă pentru binele poporului român, prin creiarea de trainice legături de prietenie cu celelalte țări democratice în frunte cu Uniunea Sovietică... Simpatia ce i-a fost acordată I. P. S. Justinian, aci la Moscova, de către I. P. S. Alexei, dl. Karpov și Inaltul Cler din toate Bisericile ortodoxe, ca și de către drept-credincioși, ne-a bucurat mult. Pentru primirea fru-

1). *Journal du Patriarchat de Moscou*, Numéro special consacré aux so-lennités commémoratives du 500-ème Anniversaire de l'autocephalie de l'Eglise Orthodoxe Russe (1448--1948). Editions du Patriarchat de Moscou, 1948, pp. 23--32; *Orthodoxia*, Revista Patriarhiei Române, Anul I, Nr. 1, Ianuarie-Martie 1949, București, pp. 124--134.

moasă și aleasa ospitalitate ce a fost arătată Patriarhului nostru și delegației Bisericii Ortodoxe Române, mulțumim Guvernului Sovietic prin d-nii Karpok și Belisev, iar Bisericii și poporului drept-credincios prin I. P. S. Patriarh Alexei». Dl. Karpov, președintele Comitetului pentru Afacerile Bisericii Ortodoxe Ruse de pe lângă Consiliul de Miniștri al U. R. S. S. a apreciat astfel rolul I. P. S. Patriarh Justinian ca factor itregitor al colaborării și prieteniei dintre U. R. S. S. și țara noastră: «Sunt fericit că iau parte la sărbătorirea I. P. S. Justinian de către Guvernul R. P. R., prin Ambasada Română din Moscova. Urările de bine ce le aduc I. P. S. Patriarh Justinian, sunt în numele Guvernului Sovietic și al meu personal. Suntem siguri că I. P. S. Justinian, care, în cadrul Conferinței pan-ortodoxe, a arătat rolul social al Bisericii, este un stâlp puternic al prieteniei sovieto-române. Prin colaborarea frățească dintre Biserica Ortodoxă Română și cea Rusă, I. P. S. Sa nu face decât să întregască colaborarea și prietenia dintre popoarele noastre» ¹⁾.

Scrisoarea irenică, Consfătuirea dela Moscova și participarea la jubileul de 500 de ani ai autocefaliei Bisericii Ortodoxe Ruse, au pus în lumină principii, atitudini și fapte pozitive ale I. P. S. Justinian pentru rosturile și țelurile Ortodoxiei actuale. Dar în consfătuirea dela Moscova, Patriarhul nostru a luat, împreună cu toți Inaintestătătorii ortodocși, atitudine negativă față de invitația făcută de **Consiliul ecumenic al Bisericilor** de a participa la congresul acestui Consiliu, ținut la Amsterdam în August-Septembrie 1948. Acest refuz justificat prin constatarea că mișcarea ecumenică a deviat dela scopul ei inițial, care era unirea Bisericilor, angajându-se în probleme și acțiuni străine de acest scop, era pe linia unei atitudini mai vechi luată de Biserica Ortodoxă Română față de această mișcare, la lucrările și congresele căreia ea n'a trimis reprezentanți încă din 1927. Biserica noastră n'a participat oficial la Congresele ecumenice dela Oxford (1937) și Edimburg (1937). Conferința cu anglicanii ținută la București în 1935 și vizita de curtoazie a Patriarhului Miron la Londra, în 1936, au avut loc nu în cadrul mișcării ecumenice propriu zise, ci în acela al raporturilor directe între Bisericile Română și Anglicană. Refuzul de a parti-

1). *Ortodoxia*, pp. 133—134.

cipa la Congresul Consiliului ecumenic al Bisericilor dela Amsterdam nu înseamnă însă o repudiare a mișcării ecumenice în sine și o desprindere de ea, ci numai o atitudine de rezervă, până când această mișcare va reveni pe calea rostului și scopului ei, care este unirea Bisericilor creștine.

I. P. S. Justinian continuă și întărește legăturile Bisericii noastre cu majoritatea Bisericilor Ortodoxe surori, spre care privește cu încredere și dragoste. Patriarhul nostru a fost singurul conducător de delegație care, la Consfătuirea dela Moscova, a manifestat oficial regretul că Bisericile Constantinopolului și Greciei, deși reprezentate la serbările jubiliare ale Bisericii Ruse, n'au luat parte la această Consfătuire ¹⁾.

Institutul Sf. Dionisie din Paris, care e prima Școală franceză de Teologie ortodoxă, printr'o scrisoare din Mai 1948, cere binecuvântarea Patriarhului nostru, după ce a obținut pe aceea a Patriarhilor Serghie, Nicodim, Alexei și al Antiohiei. Ca un omagiu pentru teologia românească, acest Institut solicită și detașarea unui cleric de seamă al Bisericii noastre ca profesor în cadrele sale didactice. El cere deasemeni și trimiterea câtorva studenți români. E o operă misionară ortodoxă inițiată de mai multă vreme de clerici și teologi ruși, care a înregistrat deja succese remarcabile. Colaborarea cerută I. P. S. Justinian urmărește întărirea acestui front misionar, pe care, suntem siguri, Patriarhul nostru îl va sprijini cu toată puterea.

Toate aceste fapte, atitudini și principii fac din I. P. S. Patriarh Justinian un conducător bisericesc de primul rang în sânul Ortodoxiei ecumenice. Sanctitatea Sa e la începutul misiunii și lucrărilor Sale ca Patriarh. Evident, sunt foarte multe lucruri de făcut. Cele începute trebuiesc duse la bun sfârșit, altele noi vor trebui inițiate și împlinite. Printre acestea din urmă se numără situația monahismului românesc la Sf. Munte Athos și reglementarea conducerii Bisericilor românești din

1). *Journal du Patriarchat de Moscou*, 1948, p. 37.

America. Incadrat solid în frontul Ortodoxiei și ținând seama de realități, Patriarhul nostru va reuși să rezolve toate problemele pendinte oricât de grele.

Noi îi dorim să poată cinsti și de aci înainte Ortodoxia și țara cu fapte și mai mari decât a făcut-o în primul an de patriarhat.

Preotul IOAN G. COMAN

Profesor Universitar

Notă. — Informațiile și citatele din această prezentare sunt luate, afară de indicații contrare, după notele secretarului delegației Bisericii Ortodoxe Române la Consfătuirea dela Moscova, Dl. Ovidiu Marina, căruia îi exprimăm aci, mulțumirile noastre călduroase.

Program și înfăptuiri.

Nu vom încerca să cuprindem într'o privire de ansamblu întreg programul de activitate al Prea Fericitului nostru Patriarh Justinian, căci o astfel de încercare ar fi și imposibilă, deoarece programul I. P. S. Sale se elaborează continuu și se înnoiește mereu, pe măsura în care obiectivele lui se înfăptuesc. Și e firesc să fie așa, e firesc ca lucrurile să se petreacă astfel, dată fiind chibzuința, tenacitatea, supleța și măestria de cârmaci a Prea Fericitului nostru Patriarh.

Vom încerca totuși să desprindem câteva din principalele obiective programatice ale activității I. P. S. Sale, obiective fixate și anunțate de I. P. S. Sa în cele trei cuvântări istorice pe care le-a rostit, cu prilejul alegerii, învstiturii și înscăunării sale în jețul de înaintă stătător și de ocârmuitor al Bisericii noastre.

Obiectivele activității I. P. S. Sale fixate și anunțate prin aceste cuvântări, constituiesc de fapt numai elementele unui program de activitate pentru un răstimp scurt, pentru anul de început al păstoririi sale, și totuși, prin importanța lor, sunt suficiente pentru a constitui de fapt chiar un plan general de activitate.

Să vedem care sunt acestea:

În primul rând, pînă la cuvîntarea dela alegerea I. P. S. Sale ca Patriarh, a fixat drept țintă importantă a strădunțelor sale, «înlăturarea dureroasei spărturi, provocată de dușmani acum 250 de ani» în sânul Bisericii noastre.

Intr'adevăr, nicio altă problemă mai vitală pentru Biserica noastră Ortodoxă nu s'a putut pune de-alungul celor 250 de ani, de când o parte din trupul Bisericii noastre din Ardeal, a fost ruptă din legăturile ei firești de credință, și servită plocon ca pradă, Romei papale și Curții imperiale dela Viena.

Readucerea în sânul Bisericii Ortodoxe a credincioșilor amăgiți acum 250 de ani prin vicienia iezuită, susținută de forța

armată a împăratului dela Viena, a fost visul tuturor marilor cârmuitori de până azi ai Bisericii noastre, a fost visul întregii suflări românești, dar numai I. P. Sfințitului Justinian i-a fost dat să vadă acest vis împlinit, însă un vis împlinit a avea prin osârdia, prin înțelepciunea și prin neînfrânta energie, prin care a știut să îmbine în această acțiune, voința sa și a poporului nostru, cu voința lui Dumnezeu.

I. P. S. Sa a început acțiunea pentru readucerea clerului și poporului greco-catolic la vechea lui vatră strămoșească, după ce a cumpănit bine raportul dintre acest obiectiv și dintre condițiile date în nouile realități create prin transformările democratice, în viața poporului român. Ca un strateg de mare clasă, I. P. S. Justinian văzând condițiile prielnice, condițiile de libertate, condiții în care se putea manifesta nestânjenită de nimic voința poporului român, adresează un cald și frățesc apel credincioșilor și clerului greco-catolic din țară, cerându-le să ia hotărîrea de a reveni în sânul Bisericii Ortodoxe.

Acest apel, făcut prin cuvântarea rostită de I. P. S. Sa cu prilejul solemnității de înscăunare în demnitatea de Patriarh al Bisericii noastre, și-a produs efectele la puțină vreme după aceea, fiindcă într'adevăr, se creaseră condiții prielnice, pentru ca atât clerul cât și poporul greco-catolic să-și poată manifesta liber voința, descătusat și eliberat din toate legăturile și serviciile de tot felul pe care i le impuseseră trecutele «domnii» și «stăpâniri».

Se știe în ce chip s'a desfășurat și s'a consumat procesul de reîntregire a Bisericii noastre strămoșești, prin revenirea masivă a clerului și poporului greco-catolic în sânul Bisericii Ortodoxe.

Iată un obiectiv uriaș din programul de activitate al I. P. S. Sale, și iată înfăptuirea lui istorică, urmată, după cum se știe, la numai câteva luni după înscăunarea I. P. S. Sale.

Prin cuvântarea I. P. S. Justinian cu ocazia investiturii, a înmânării cărjei patriarhale, I. P. S. Sa, a mai fixat și a mai anunțat încă alte patru obiective importante ale activității sale, obiective a căror înfăptuire este menită să producă o transformare înnoitoare în viața Bisericii noastre ortodoxe, obiective care n'au întârziat să fie înfăptuite și ele, marcând în istoria Bisericii noastre, pietre de hotar, cotituri de însemnătate istorică.

Primul obiectiv dintre acestea îl constituie refacerea cadrelor de slujitori ai Bisericii, îndrumarea lor nouă spre apostolatul social, selecționarea și promovarea elementelor apte și pregătite pentru noua lor misiune, precum și eliminarea acelor ce nu mai corespund misiunii lor în vremea de azi, a acelor care prin mentalitatea și prin orientarea lor, ar constitui o piedică în noua activitate socială a Bisericii.

Acest obiectiv, a cărui importanță nu poate scăpa nimănui, a fost înfăptuit în parte și se găsește în curs de desăvârșire, prin cursurile de îndrumare misionară și socială, pe care I. P. S. Justinian le-a organizat în cadrul Institutelor Teologice Universitare.

Cursurile de îndrumare misionară și socială a preoțimii noastre au fost organizate, în primul rând, în cadrul Institutului Teologic din București, și apoi în cadrul celorlalte două Institute Teologice, dela Sibiu și dela Cluj. La cursurile dela Institutul Teologic din București au participat în prima serie, peste cinci sute preoți, din cuprinsul celor trei mitropolii: a Ungro-Vlahiei, a Moldovei și a Olteniei. Un număr tot de peste cinci sute preoți, din aceleași mitropolii, audiază acum a doua serie de cursuri, tot în cadrul Institutului Teologic din București, iar câteva sute de preoți din Mitropoliile: Ardealului și Banatului, audiază aceleași cursuri la Sibiu și la Arad.

Folosul pentru preoțime, pentru Biserică și pentru popor, folos ce rezultă din îndrumarea sănătoasă, misionară și socială, ce se dă preoțimei la aceste cursuri, începe să se simtă pretutindeni. Ele și-au atins scopul, și organizarea lor constituie o nouă înfăptuire a unui important obiectiv din programul de activitate al I. P. S. Justinian.

Al doilea obiectiv fixat de I. P. S. Sa tot prin cuvântarea dela solemnitatea înmânării cârjii Patriarhale, îl constituie reorganizarea vieții monastice și îndrumarea acestei vieți spre o activitate din ce în ce mai pozitivă și mai utilă Bisericii și societății, Bisericii și poporului.

Și acest obiectiv a fost parțial înfăptuit prin dispozițiunile înscrise pe această linie, în textul Noului Statut pentru Organizarea și funcționarea Bisericii Ortodoxe Române, dispozițiuni care au început a fi deja înscrise și în realitățile vii ale instituțiilor monastice.

Prin noua organizare și îndrumare a monahismului, mănăstirile încetează de a mai fi simple feude ale conducerilor eparhiale, ele devin centre în care munca productivă pentru societate, este dublată de o trăire jertfelnică, după rânduielele curate ale lepădării de sine, spre folosul obștei.

Prin introducerea stilului chinovial de viață, în rândurile cinului monahal, a stilului comunitar, a stilului colectiv, și prin înlăturarea stilului idioritm, individualist, dispare o racilă a vieții monastice și se deschid uriașe posibilități de muncă productivă, de muncă creatoare, atât pe teren social cât și duhovnicesc, pentru reabilitarea monahismului.

Al treilea obiectiv, al I. P. S. Sale, fixat și anunțat prin aceeași cuvântare rostită cu ocazia înmânării cârjei patriarhale, îl constituie «reorganizarea arsenalului de misiune» a armelor duhovnicești, a mijloacelor prin care clerul de mir și clerul monahal este chemat să lumineze poporul drept credincios și să-l îndrumeze pe calea vieții celei noi, în condițiile create de transformările care s'au produs în toate sectoarele vieții noastre sociale.

Și acest obiectiv a fost parțial îndeplinit, iar ceea ce încă n'a fost îndeplinit, se găsește în curs de îndeplinire. Astfel, prin reorganizarea Institutului Biblic și de misiune Ortodoxă al Bisericii Ortodoxe Române, în cadrul căruia se lucrează la pregătirea și la editarea studiilor, a predicilor, a cărților de literatură religioasă și a cărților de cult, o bună parte din acest al treilea obiectiv s'a îndeplinit și se îndeplinește mereu.

Pentru îndeplinirea aceluiaș obiectiv s'a reorganizat editarea revistelor și altor publicații bisericești. Astfel, apar cu regularitate, cuprinzând un material bogat, variat, tratând subiecte teologice și cu caracter social, cele trei reviste: Biserica Ortodoxă Română, ca organ al Sfântului Sinod; Studii Teologice, ca revistă a celor trei institute teologice, și Ortodoxia, ca revistă reprezentativă a culturii și a poziției teologice a Bisericii Ortodoxe Române, în câmpul larg al ortodoxiei ecumenice și al întregii creștinătăți.

Al patrulea obiectiv al activității I. P. S. Justinian, fixat și anunțat deodată cu celelalte trei de care ne-am ocupat mai sus, îl constituie reorganizarea instituțiilor pentru pregătirea și formarea clerului, în așa fel, ca în cadrul lor să nu se mai cultive

un scientifism sec, detașat de viață și protivnic vieții, ci să se dea o pregătire pozitivă, realistă, o pregătire pentru viață, o pregătire folositoare, atât pentru biserică, cât și pentru patrie, pentru întărirea și propășirea acestora.

Și acest obiectiv a fost îndeplinit, și încă în întregime, prin organizarea, în locul vechilor instituții de învățământ teologic, a trei Institute Teologice de grad Universitar, la București, Sibiu și Cluj, precum și a trei seminarii monahale, la Mănăstirea Neamțului, la Mănăstirea Văratice și la Mănăstirea Plumbuita (București).

Programul acestor instituții de învățământ teologic este alcătuit într'un mod corespunzător nevoilor de viață ale Bisericii și ale poporului nostru. Un spirit nou sălășluiește în cadrele acestor instituții, și o nouă viață bisericească se plămădește în ele.

Iată în puține cuvinte, prezentarea unei părți minime din programul de activitate al Înalt Prea Sfințitului nostru Patriarh, obiective însă de o însemnătate epocală și istorică a căror înfăptuire, în mai puțin de un an de păstorie al I. P. S. Sale, înregistrează și subliniază însemnătatea nu mai puțin istorică, epocală, a unei păstoriri de o rodnicie prodigioasă, și reliefează personalitatea de o însemnătate tot atât de istorică și epocală, prin activitatea sa constructivă și temeluitoare de vremuri noi, a Prea Fericitului nostru Patriarh Justinian.

LIVIU STAN

Din cuvântările și pastoralele I. P. S. Patriarh Justinian

Multiple sunt răspunderile care apasă pe umerii păstorului suprem al Bisericii Ortodoxe din Republica Populară Română.

Gata oricând de lucru duhovnicesc în via Domnului, cu timp și fără timp, Patriarhul țării este cel dintâiu în pilda neobosită de dinamism constructiv, de inițiativă creatoare și de entuziasm tânăr și viguros.

I. P. S. Patriarh Justinian Marina este cel dintâiu Patriarh al Republicii Populare Române. Chemat la această înaltă demnitate bisericească, Înalt Prea Sfinița Sa s'a dăruit, în întregime, misiunii Sale istorice, «propovăduind cuvântul și stăruiind cu timp și fără timp, întocmai după cuvintele Sfintei Scripturi, muștrând, certând, îndemnând cu toată îndelunga răbdare și dând neconținut învățătură» (II Tim. 4, 2).

Intr'adevăr, pline de adâncă învățătură, de matură experiență și luminoasă chibzuință sunt cuvântările și pastoralele Înalt Prea Sfințitului Patriarh Justinian.

«**Făcând lucru de evanghelist**», așa cum sfătuia Apostolul Pavel pe ucenicul său Timotei, I. P. S. Patriarh s'a dăruit obștei credincioase într'o mulțime de cuvântări și pastorale, care-i cuprind gândurile înțelepte, înfăptuirile mărețe, planurile de viitor și simțirile de adevărat părinte duhovnicesc al turmei credincioase ce i s'a încredințat spre păstorie.

Cuvântul propovăduit de I. P. S. Sa s'a auzit răzvedit de pe amvoanele bisericilor la instalări de Episcopi și Mitropoliți, la deschideri de Seminarii Monahale și Institute Teologice, la praznice mari bisericești și la alte ocaziuni solemne.

Cuvântări ocazionale, pastorale patriarhale, predici, conferințe, consfătuiri zilnice și conduceri de Adunări Bisericești și soboare umplu paginile numeroase ale revistelor și foilor bisericești.

Credinciosul și preotul, care le urmăresc și le citesc cu atenție, pot culege mănunchiuri frumoase de gânduri și simțiri alese ¹⁾).

Aceste cuvântări și pastorale, după cum au fost ținute la diferite ocaziuni solemne, cuprind prețioase idei sociale și misionare, asupra cărora vom insista în cele ce urmează.

Inalt Prea Sfințitul Patriarh Justinian Marina este adânc pătruns de rolul social al Bisericii ortodoxe.

«Biserica este chemată de vremuri, după Inalt Prea Sfinția Sa, să aducă în viața poporului duhul păcii, al înfrățirii, al dreptății sociale și al jertfelniciei pentru înălțarea patriei, pentru întărirea solidarității tuturor popoarelor pașnice și iubitoare de libertate din lume» ¹⁾.

Pacea în lume și înfrățirea între popoare se vor realiza numai prin nimicirea exploatării omului de către om, desființarea robiilor și lumina culturii și progresului.

«Nu poate fi pace și înfrățire într'o lume cu oameni robiți, exploatați și ținuți în întuneric» ²⁾.

Cu tot atâta atenție, Inalt Prea Sfinția Sa conduce activitatea misionară a Bisericii Ortodoxe Române.

«Cuvântul Bisericii ortodoxe în chestiunea libertății religioase» este o pildă de clarviziune a problemelor sociale și misionare a Bisericii Ortodoxe Române din Republica Populară Română.

După ce precizează noțiunea adevăratei libertăți religioase, I. P. S. Patriarh trece în revistă toate acțiunile antidemocratice ale unor anumite cercuri romano-catolice afiliate Vaticanului, denunță pericolul social al sectelor religioase și combate prejudecățile religioase, obscurantismele și bigotismele retrogradate.

«Slujitorii Bisericii se reîntorc acum, spune I. P. S. Patriarh, la adevăratul apostolat al lui Hristos, ei vor propovădui tuturor celor ce caută adevărurile credinței, cuvântul Mântuitorului, dela amvonul altarelor, pe care, trecutele regimuri obligaseră pe preoți să-l schimbe cu catedra rece a școlii sau cu alte îndelnetniciri» ³⁾.

1). Cele mai multe vor fi adunate și editate într'un volum aparte.

1). Pastorală de Anul Nou 1949.

2). Ibidem.

3). Pastorală în chestiunea libertății religioase.

Un rol istoric hotărîtor a fost împlinit, apoi, de Înalt Prea Sfințitul Patriarh Justinian în acțiunea de revenire a credincioșilor greco-catolici la sânul Bisericii ortodoxe.

Cu un deosebit tact pastoral, cu o grijă permanentă pentru bunăstarea și fericirea credincioșilor, I. P. S. Patriarh a condus realizarea istorică a acestei reveniri a fraților greco-catolici, care s'au putut desprinde de Vatican, ne mai fiind aserviți intereselor lui milenare de dominație.

Dar, care aspecte sociale și misionare ale Bisericii ortodoxe nu au fost sesizate și cristalizate în cuvântările și pastoralele Înalt Prea Sfințitului Patriarh Justinian?

Paginile revistelor sunt pline de luminoasele cugetări ale I. P. S. Sale, pe care le-a rostit la deschiderea școlilor de învățământ monahal și teologic, sau la inaugurarea adunărilor protopoești și eparhiale.

Luptător hotărît pentru pace și progres, apărător conștient al sobornicității Bisericii ortodoxe, I. P. S. Patriarh Justinian și-a spus cuvântul autorizat la Sinodul Intâi-stătătorilor Bisericilor ortodoxe la Conferința dela Moscova.

«Apărarea păcii trebuie făcută prin lupta comună a tuturor celor care vor să se prăbușească stăpânirile nedrepte și silnice, pentru a putea trăi liberi» ¹⁾.

Acestea sunt însă doar câteva spicuiri din cuvântările și pastoralele I. P. S. Patriarh Justinian.

Doritorii de a cunoaște, în amănunt, bogata gândire și simțire, cuprinse în aceste cuvântări și pastorale, cât și adevărata atitudine a Bisericii Ortodoxe Române față de problemele sociale și misionare din Republica Populară Română, sunt îndemnați a se pleca cu băgare de seamă asupra lor și a le citi în întregime.

Atunci rodul lor duhovnicesc va fi însutit, îndeplinindu-se desăvârșit lucrul de evanghelist al I. P. S. Patriarh Justinian. (II Tim. 4, 5).

Pr. Prof. PETRU REZUȘ

1). Apelul pentru pace.

Privire retrospectivă și perspective în lumina realizărilor Înalt prea Sfințitului Patriarh Justinian.

Ridicat pe scaunul de Întâi-stătător al Bisericii Ortodoxe Române, într'o epocă de mari prefaceri sociale, păstorirea de un an a I. P. S. Patriarh s'a încrustat adânc pe răbojul istoriei ei cu realizări unice.

Un an de înnoire a străbătut viața întregii Biserici; la temelia ei s'au rânduit forme noi, care au încadrat elanul deapururi înviorat al dezvoltării ei temporale și spațiale.

Nu se putea altfel. Căci creștinismul nu e o religie statică, adică legată de forme moarte; iar Bisericii ortodoxe nu i se poate aduce invinuirea de a se fi făcut părtașe la păcate străine și de a fi accentuat prea mult aspectul static al tradiționalismului ei. Nu numai învățătura, ci însăși istoria ei este mărturia vie a acestui adevăr.

Căci Scriptura vorbește de năzuințele sociale, cu proclamarea principiului social al muncii, cu osândirea exploatării omului de către om, ca păcat strigător la cer, cu socotirea tuturor oamenilor frați — fii ai Tatălui ceresc — fără deosebire de rasă, religie și stare socială.

Intr'adevăr, după cum au arătat unii gânditori, Biserica fiind neîncetat identică cu ea însăși, își păstrează unitatea și continuitatea tradiției, schimbând numai învelișul istoric. Duhul sfânt, ca și viața pe care ne-o dă El, nu cunosc micșorare sau adăogire. Iar dezvoltarea istorică a Bisericii a fost descrisă ca o traducere din limba veșniciei în aceea a istoriei omenești.

S'ar putea aduce de pildă unele cazuri precise, în care Biserica creștină pare să fi dus o luptă pentru obscurantism, anti-

științifică și intolerantă: cazul lui Galilei și faimoasa inchiziție din Evul Mediu. Acest lucru nu e decât foarte adevărat, fiind deasemenea o simplă constatare istorică; el se poate complecta cu multe alte cazuri adăugând, de pildă, pe acela al lui Servet, pentru a implica pe Calvin în marele proces al intoleranței creștine, ca și cazul Copernic, implicând pe Luther și pe Melancton în marele proces al obscurantismului anti-științific... deci întreg Apusul.

Precum s'a putut vedea, nu aceasta este atitudinea Bisericii întregi, ci numai a celei apusene, care și-a depășit rolul: în loc să fie aluatul care dospește toată frământătura, ea s'a preocupat de stăpânirea lumii (cum a făcut romano-catolicismul), sau a izolat Evanghelia de lume (cum a făcut protestantismul).

Numai Biserica Ortodoxă a stat tot timpul lângă popor, însușindu-și cele mai legitime și mai sfinte năzuințe ale lui. Deaceia, adevărații progresiști au prețuit totdeauna rolul lucrării ei în mijlocul poporului în străduința lui către o viață mai bună, către lumină și progres, cu înlăturarea obscurantismului religios, a superstițiilor, a magiei, a misticismului bolnăvicios, a intoleranței religioase.

Ridicând numai un colț al vălului care acopere marea frescă a mărețelor realizări în lumea ortodoxă, ne putem convinge de îndreptățirea acestor afirmații.

O scurtă privire retrospectivă asupra păstoriei de un an a Înalt Prea Sfințitului Patriarh ne arată că ea se situează pe aceeași linie a dinamismului creator de noi forme de viață, în care Biserica, păstrând neștirbite dogmele și viața ei religioasă și morală, se înnoește și înnoește neconținut viața ei exterioară, numai. Și cei care au cunoscut personalitatea I. P. S. Sale, caracterizată de o energie, ce s'a cheltuit o viață întreagă de muncă în realizări de interes obștesc-social, nu găsesc prilej de mirare în aceasta. (Unul dintre sinoadele Bisericii noastre au osândit individualismul Episcopilor care, punând grija mântuirii personale mai presus de interesele comunității, își închinau viața în mod exclusiv vieții călugărești: canonul al doilea al

sinodului local din Sfânta Sofia, ținut în 879. Mai de mirare este faptul că Înalt Prea Sfinția Sa a pus în aplicare și a aplicat integral planul, pe care l-a expus cu prilejul înscăunării Sale pe scaunul de suprem păstor al Bisericii Ortodoxe Române. Vom arăta pe scurt că juruințele făcute cu acest prilej de Înalt Prea Sfinția Sa s'au îndeplinit întocmai; ba mai mult, ele au și fost depășite de realizări, providența voind ca împlinirea lor să fie încununată de una care a depășit așteptările noastre: revenirea în sânul Bisericii mame a fraților ardeleni, înstrăinați de ea acum un sfert de mileniu.

Iată acele juruințe formulate în chipul cel mai lapidar și cuprinzător de chiar Înalt Prea Sfinția Sa la alegerea ca Patriarh al Bisericii românești.

După ce a constatat în cuvinte prea alese, că «Creștinismul a fost și este în primul rând tovărășia inimilor și socializarea voluntară a sufletelor făcute pe baza legii iubirii și a respectului reciproc», I. P. S. a continuat: «În vederea realizării acestor mărețe idealuri, Biserica Ortodoxă Română are de rezolvat patru mari și capitale probleme ca să poată veni în sprijinul poporului român drept-credincios, în munca lui pentru așezarea unei noi vieți sociale. După un program bine chibzuit și cu un corp de îndrumători bine pregătiți, clerul nostru trebuie îndrumat, orientat și convins pentru acest apostolat social cerut de oamenii vremurilor noi. În al doilea rând, Biserica Ortodoxă Română, pentru a putea răspunde cu folos aceluiași idealuri și năzuinți ale poporului nostru drept-credincios, trebuie să-și reorganizeze pe alte baze, păstrând regulile canonice și monahale, clerul monahal, care trebuie să fie în slujba Domnului, culturii și ajutorului societății, condus de spiritul evanghelic al jertfelniciei pentru aproapele, făcând din schiturile și mănăstirile lor, izvoare curate cu apa răcoritoare a Evangheliei lui Hristos pentru sufletul atât de însetat de lumină și de adevăr al poporului român drept-credincios. În al treilea rând trebuiesc revizuite armele acestor misionari și înarmarea lor cu armele duhlui celui nou, pentru a ajuta în năzuințele lui pe omul cel nou, al păcii, pe omul unei societăți pașnice și pline de iubire. În lumina acestor postulate urmează să fie organizată toată predicarea cuvântului Evangheliei, cea scrisă fie prin reviste, fie prin cărți de studii sau predici, fie prin cărți de literatură religioasă. Și, în sfârșit, în al

patrulea rând, Biserica noastră trebuie să se preocupe și de formarea clerului ei de mir și monahal, în viitor. În acest scop trebuie să-și reorganizeze instituțiile pentru formarea clerului, care să poată răspunde tuturor năzuințelor și nevoilor poporului drept-credincios, un cler cu dragoste pentru ridicarea poporului și cu zel întru câștigarea sufletului poporului, sufletului enoriei, un cler cu drag de muncă, pentru propășirea Bisericii și a Patriei». ¹⁾).

Aceste patru «mari și capitale probleme» au constituit cele patru puncte cardinale ale arhipăstoriei Înalt Prea Sfințitului Patriarh Justinian și patru stâlpi pe care și-a făcut trainică zidire a înnoirii Bisericii noastre.

1. Întru împlinirea întâiului punct al planului Arhipăstoriei Sale, și privind progresul întregii Biserici, I. P. S. Patriarh a purces de îndată la organizarea muncii pentru crearea unui nou spirit și la reaprinderea zelului pentru comandamentele apostolatului social al vremurilor noastre. Aceasta a constituit o inovație epocală, surprinzătoare la început prin noutatea ei, înțeleasă și prețuită de unanimitatea clerului Bisericii noastre, curând după aceea; ea a constatat în inițierea cursurilor misionare pentru îndrumarea preoției ortodoxe române în spiritul cel nou. Sub directa conducere a Chiriarhilor respectivi, un corp profesional ales dintre profesorii fostelor Facultăți și Academii Teologice a pornit cu însuflețire la munca cea nouă pentru propagarea noului apostolat social, cerut de vremurile noi. Cu un program potrivit scopului urmărit și într-o disciplină desăvârșită, scolaritatea înbinându-se armonic cu îndatoririle pravilei bisericești, prelegerile făcute într'un alt spirit de cât cel de altă dată, alternează cu seminariile practice în care nu rămâne nici o problemă nelămurită și în care distanța dela catedră la bănci se reduce cu totul pe nesimțite, — profesori și preoți simțindu-se împreună — lucrători în via Domnului, într'un scop care depășește cu totul sfera preocupărilor individuale. Răscolirea sufletească produsă de aceste cursuri nu e ușor de re-dat: unii dintre «cursiști» sunt fericiți de a-și putea revizui, prin competența dascălilor aleși pentru aceasta, cunoștințe și atitu-

1. «Alegerea, înmănarea Cărbii Patriarhale...». *Biserica Ortodoxă Română*, Revista Sf. Sinod, anul LXV, 1, Nr. 5, 8, Mai-August 1948, pp. 235, 236.

dini față de noutatea problemelor, pe care le ridică vremurile de azi; alții dau slavă lui Dumnezeu pentru un răstimp în care se pot dedica propriei lor refaceri sufletești; alții se miră de progresul care se realizează dela o zi la alta în cunoașterea Scripturii, în unificarea amănuntelor slujbei religioase și mai ales în spiritul nou al predicii zilelor noastre, asupra căreia I. P. S. Patriarh a insistat în repetate rânduri cu îndrumări noi.

Numai I. P. S. Sa urmărind zi cu zi, direct sau indirect, desfășurarea activității fiecăruia dintre noi, știe că adevăratul progres și deci adevăratul prilej de mulțumire sufletească nu i-l poate da de cât conștiința refacerii sufletești a unui cler care «să purifice, să înoiască și să inobileze viața omenească, propoveduind dreptatea și omenia, tuturor muncă pașnică, cinste și ordine» ²⁾. E cea ce a reeșit cu prisosință din cuvintele rostite de I. P. S. Sa și cu prilejul prezentării primei serii de preoți «cursiști» pentru a-i aduce mulțumirile lor recunoscătoare pentru organizarea acestor cursuri.

2. S'ar părea, la prima vedere că aceste preocupări care reprezintă fără îndoială, o latură autentică a creștinismului—acoperită cu timpul de altele ca jeratecul de spuza vorbelor — n'ar cuprinde în sfera lor și reorganizarea monahismului. Ori se știe că una dintre principalele străduințe ale I. P. S. Sale cu zeci de ani în urmă a fost tocmai reorganizarea monahismului, pentru aducerea lui la misiunea socială și la strălucirea de odinioară. În sprijinul acestei afirmații, e deajuns socotim, să amintim aci preocupările I. P. S. Sale, concretizate în studiile despre «Origina monahismului la români», «Rolul cultural social al vechilor monahi», «Priveliște asupra mănăstirii Govora», «proprietățile și privilegiile ce a avut în trecut mănăstirea Govora», «Rolul Mănăstirii Govora în literatură românească» ³⁾, «Mănăstirea Bistrița», «Viața Sf. Grigorie Decapolitul», și «Religiozitatea, spiritualitatea și omenia la români» ⁴⁾.

Credem că cea ce a făcut pe I. P. S. Patriarh Justinian să pună la temelia preocupărilor sale de ieri, de azi, de totdeauna

2. Înalt Prea Sfințitul Patriarh Justinian, «Cuvântare la alegerea...» Biserica Ortodoxă Română. L. C., p. 223.

3. Justinian, Mitropolitul Moldovei, «Apostolat Social, Pilde și îndrumări pentru Cler» I. (București 1948), p. 9-94.

4. Justinian Mitropolitul Moldovei, Ibidem 1, p. 2.

una reorganizarea monahismului a fost, mai întâi, concepția sa despre «un monahism nou și luminat, care să învie viața duhovnicească cu cea socială și culturală» ⁵⁾.

În al doilea rând, I. P. S. Sa a cunoscut rolul monahismului în trecutul Bisericii noastre, ca unul care l-a arătat luminos într'unul dintre studiile arătate mai sus. (Dealtfel lucrul e prea vădit: renașterea religioasă din veacurile al XVIII-lea și al XIX-lea, se datorește înfloririi religioase mănăstirești din țara noastră, lucrării călugărului mălorus Paisie Velicicovschi, dela Lavra Pecersca din Kiev).

Un monahism viu, izvorât din apele răcoritoare ale evangheliei și încălzit de iubirea de aproapele este idealul descris de Sf. Părinți.

Astfel în «*Historia monachorum*», atribuită lui Palade ⁶⁾, cetim despre călugării din Arsinoe... «Era un obicei înpământenit nu numai printre ei, ci printre toți pusnicii din Egipt, că se închiriau în timpul muncii câmpului și prin acest mijloc câștigau o cantitate de grâu din care, cea mai mare parte o dăruiau săracilor, ceea ce făcea ca nu numai cei din împrejurimi să fie hrăniți de ei, ci se încărcau chiar vase care-l duceau la Alexandria, ca să-l împartă prizonierilor și streinilor și altor persoane care se găseau strâmtorate, neaflându-se destui săraci la țară ca să consume toate roadele pe care le producea mila cu o atât de mare îmbelșugare».

Iar Sfântul Casian Romanul, de fel din părțile noastre, descrie astfel rugăciunea călugărilor cunoscuți de el ⁷⁾: «Ei unesc și munca manuală cu privegherile lor, pentru ca să nu fie cuprinși de somn, ca aceia care trândăvesc. Căci după cum nu-și rezervă nici un răstimp ca să se odihnească și ca să contenească cu lucrul lor, tot astfel ei nu întrerup niciodată meditațiile lor duhovnicești. Ei exercită în același timp și sufletul și trupul și încearcă să ajungă și să egaleze binele celui dintâi cu avantajele celuiilalt. Așa în cât e greu să deosebești care din ele dețin

5. I. P. S. Patriarh Justinian, «Cuvântare la alegere...», rev. Biserica Ortodoxă Română, cit. supra pag. 236.

6. *Historia Monachorum*, XVIII, Migne, P. G., XL., 1 X, 21; Apud J. Bremond, *Les pères du desert*, ed. II Paris 1927, vol. II, pag. 153.

7. Sf. Casian, *Institutiones* II, 14, Migne, P. G., XI., 1 X, Col. 104. Apud J. Bremond, op. cit. II pag. 482, 483.

rangul întâi, adică dacă lucrează mereu cu mâinile ca să se a-dâncească mai bine în rugăciune, sau dacă prin această muncă continuă fac progrese atât de mari în pietate»...

Iată, credem noi, care au fost câteva dintre mobilele lăuntrice care au determinat pe Arhipăstorul Bisericii noastre să purceadă fără zăbavă la reorganizarea sfintelor mănăstiri. O deosebită atenție a dat în această lucrare, unora dintre mănăstiri, în care, prin osârdia obștei s'a ajuns la realizări mărețe, cum e cazul Mănăstirii Bistrița, o adevărată cetate a muncii. Deschiderea cursurilor celor 3 seminari monahale: unul pentru maici la mănăstirea Plumbuita, altul pentru monahi, la Neamțu, pus sub conducerea P. S. Ciopron și având ca profesori pe alți doi P. S. Arhierei, și altul la mănăstirea Văratec dătătoare de mari nădejdi; căci însuși I. P. S. Patriarh le-a caracterizat-o drept «piatra unei temelii noi, a unei vieți noi pentru monahismul românesc»⁸). Și iată în ce constă această viață nouă; ea e întoarcerea la regula dintru început a vieții monahale inițiată de Sf. Pahomie, cel dintâi organizator al vieții călugărești obștești: «Când vorbesc de o viață nouă, a spus I. P. S.⁹), ca să nu se turbure nimeni și să gândească la cine știe ce lucruri streine, vom face unele precizări: cred că fiecare cunoaște moneda de mare preț azi, care întreține viața popoarelor și a neamurilor. Aceasta este munca. Deaceea munca va fi organizată în toate mănăstirile noastre. Toată lumea va fi încadrată în mănăstirile noastre pentru muncă; ea n'a fost niciodată despărțită de rugăciune și a fost o îndeletnicire permanentă, într'un fel sau altul, a călugărilor. Așa cum rugăciunea fără muncă nu dă roade, tot astfel nici munca fără rugăciune nu poate da roade bune.

Deci organizarea cea nouă este încadrarea mănăstirilor în muncă, potrivit spiritului nou ce domnește în sufletul poporului nostru, care ar fi sortit pieirii dacă nu lucrează, după principiul exprimat de Sf. Apostol Pavel când spune: «Cine nu lucrează, să nu mănânce».

8. V. Cuvântarea I. P. S. Patriarh Justinian la deschiderea Seminarului monahal dela Neamțu în «Glasul Bisericii anul VII Nr. 3 Martie, 1949, București p. 43.

9. Cuvântarea I. P. S. Patriarh la Mănăstirea Neamțu Ibidem pp. 43, 44.

În mănăstirile noastre, după rânduiala Sf. Sinod, nu va mai intra nimeni în monahism, dacă nu cunoaște o meserie, dacă nu are școala de calificare și dovadă că știe o meserie. Seminariul monahal de aci îi precede o întreagă serie de școli mănăstirești cu ateliere de lucrări practice. Pe viitor, toți viețuitorii unei mănăstiri vor fi datori să se încadreze pe grupe într'un atelier unde să lucreze ca să producă și să mănânce. Așa dar nu venim cu nimic nou, de cât aplicăm principiul Sf. Pavel, încadrându-ne în duhul cel nou de azi, când toți suntem datori să ne afirmăm prezența în câmpul muncii. Urmează deci că orice călugăr, tânăr sau bătrân, va fi pus la muncă, bineînțeles fiecare după puterile lui, spre a-și putea agonisi traiul de toate zilele. Unii în Biserică la rugăciune, alții în atelier la lucru, cu toții să aducem cele de folos unei obști mănăstirești.

În felul acesta, noi nădăjduim să dăm monahismului nostru un zel nou, un îndemn nou, un rost nou. Înțelegerea acestor lucruri am găsit-o și la conducătorii noștri de astăzi. Ea urmează să fie avută în vedere și la noua organizare a mănăstirilor. Dar nu numai înțelegere și chiar și sprijin am găsit pentru noua organizare a mănăstirilor noastre».

Orice tâlcuire ar fi irosire de vorbe fără folos. Noua organizare a monahismului e întoarcerea la regula de aur care a fost steaua conducătoare a obștilor mănăstirești de odinioară: ora et labora!

3. După pregătirea omului cel nou pentru misionarismul cel nou, în care au fost avute în vedere cu deosebire cadrele conducătoare, I. P. S. Patriarh a avut grije și de înoirea armelor de luptă, potrivite cu țelul urmărit.

A reorganizat deci toate mijloacele de difuzare a vestirii celei bune începând cu «Institutul Biblic și de Misiune», continuând cu revistele «Biserica Ortodoxă Română», cu rosturi practice, «Studii Teologice» care-și poartă caracteristica în însuși titlul ei și «Ortodoxia», tratând probleme de circulație interconfesională, și sfârșind cu predica cea nouă care, părăsind temele eshatologice sau mistico-speculative, trebuie să privească problemele creștine sub unghiul lor realist, aterizând pe teren social și actual și cu catehetica, a cărei însemnătate reese cu prisosință din nouile condiții de viață ale Bisericii.

4. Vremurile noi, răscruci de Istorie, au cerut pe «omul cel

nou» al creștinismului, pe omul «apostolatului social»: «Iată cele vechi s'au dus, acum toate s'au făcut noi» (II Cor. V, 17). Dar omul cel nou, omul slujirii semenilor săi prin slujirea lui Dumnezeu, nu se putea forma în laboratoarele vechi: ele însele trebuiau schimbate. Primenirea pe care a făcut-o I. P. S. Patriarh în școalele noastre teologice, dela Institutele Teologice, până la Școalele de cântăreți, înseamnă un progres nebănuit, întru totul conform spiritului nou, care răscolește astăzi omenirea. «Datorită libertății religioase asigurată de regimul nostru, vestea I. P. S. Patriarh obștei Clerului și credincioșilor, avem astăzi sub nemijlocita conducere a Bisericii, școli teologice — atâtea câte erau de trebuință pentru nevoile noastre —, din care suntem pe deplin încredințați că vor ieși slujitori ai altarelor conștiinți de misiunea lor evanghelică, dar și cetățeni devotați Statului și poporului pe care-l păstoresc. Avem acum 3 seminarii monahale, 12 școli de cântăreți și 3 Institute Teologice Universitare, în care se face pregătirea slujitorilor sfintei noastre Biserici, potrivit dogmelor și canoanelor noastre¹⁰).

I. P. S. Patriarh, care a străbătut toate treptele ierarhiei bisericești și care a cunoscut, în situațiile de profesor și director de seminar, că școala nu este un scop în sine, ci o funcție a vieții, o funcție socială bine precizată astăzi, a vrut să redea școalei teologice menirea ei firească. Ea e creșterea Bisericii. Învățătorul Mitropolit al Greciei, profesorul Hrisostom Papadopoulos, scria într'un studiu prezentat la congresul teologilor ortodocși dela Atena, despre școalele teologice din epoca modernă: «Școalele de Teologie întemeiate mai întâi în Rusia și mai târziu în alte țări ortodoxe au fost centrul culturii și dezvoltării științei teologice. Deobiceiu autoritățile bisericești, supuneau asociațiilor de profesori teologi studiul chestiunilor teologice și bisericești în general. Aceasta se mai face și azi»¹¹).

Am văzut chipul neobișnuit în care I. P. S. Patriarh Justi,

10. I. P. S. Patriarh, «Cuvântul Bisericii Ortodoxe Române în chestiunea libertății religioase», în «Culte religioase în Republica Populră Română», Editura Ministerului Cultelor; 1949 p. 117.

11. Hrisostom Papadopoulos, Mitropolitul Atenei și al întregii Grecii, despre școalele teologice, în «Procès Verbaux du premier congrès d'Athènes».

nian a dat un nou duh de viață mănăstirilor, care a cuprins în transformările lui și seminariile monahale. Dar întreg învățământul teologic s'a bucurat de noile îndrumări date de I. P. S. Sa, pentru accentuarea laturii practice și sociale a învățaturii sfintei noastre Biserici. O eră nouă s'a deschis astfel pentru învățământul teologic în general și eforturile teologilor de toate specialitățile converg pentru formularea aspectului celui mai neglijat până acum în Biserică: aspectul social. Căci dacă nimănui nu i-a trecut prin minte până azi să despartă, în Biserica Ortodoxă, munca de rugăciune — ora et labora — și viața de învățatură, poate tocmai din această pricină nu s'a simțit nevoia unei simbioze mai accentuate, între cele două tărâmurii, ele părând a se întrepătrunde în chip firesc: I. P. S. Sa Patriarhul a cerut această justificare a întâietății «trăirii» în fața teoretizării» creștinismului.

Căci ce ar fi putut să uimească în acest răstimp de un an a fost ritmul neobișnuit de repede în care s'a reorganizat învățământul pe baze noi și a funcționat, totuși în chip normal. Aceasta însă numai pentru cei neinițiați în tainele trecutului atât de plin de realizări ale Înainte Stătătorului de azi al Bisericii noastre. Nu putea fi însă prilej de mirare pentru cei care știau cum a condus seminarul teologic din Râmnicu-Vâlcea și la ce strălucire l-a ridicat și cum a reorganizat atâtea instituții..., dar mai ales felul în care a dispus ajutorarea studențimii universitare în Iași, bântuiți de secetă și foamete în anii școlari 1945—47, alocând 10% din bugetul mănăstirilor în acest scop — fapt care a făcut pe Decanul de atunci al Facultății de Litere să exclame în plenul Senatului Universitar: «Iată, acum vedem și noi că Biserica se pogoară din preocupările ei metafizice în vâltoarea greutăților de toate zilele, pe care încearcă să le înbuneze»¹²⁾.

Se cade să amintim că întru împlinirea acestor străduințe a avut tot sprijinul autorităților de resort, în fruntea cărora s'a situat dl. Ministru al Cultelor, Stanciu Stoian.

5. Una dintre problemele mari al căror interes depășește cadrul Bisericii noastre, revărsându-se în acela a întregii or-

12. *Justinian Mitropolitul Moldovei, Apostolat Social*, pilde și îndemnuri pentru cler, vol. II (București 1948, p. 81).

todoxii răsăritene, ba chiar al creștinismului întreg, e aceia a legăturilor cu celelalte Biserici Ortodoxe din răsăritul Europei și din Orientul Apropiat. Biserica noastră e o ramură viguroasă a ortodoxiei, care a menținut cu tărie împotriva tuturor vicisitudinilor istorice, credința cea adevărată. În tradiția ei multi-seculară a intrat totdeauna grija pentru unitatea canonică și dogmatică a întregii Biserici Ortodoxe: se cunosc eforturile făcute în acest sens cu prilejul numirii ca Mitropolit al Moldovei a lui Iosif ruda lui Alexandru cel Bun, ori cu prilejul proclamării autocefaliei Bisericii noastre... după cum se cunosc, deasemenea, bunele oficii pentru îndepărtarea schismei Bisericii bulgare, cu care ea n'a rupt legăturile frățesti în Domnul nici după ce Patriarhia dela Constantinopol impusese aceasta.

Deaceea, în consensul acestei conștiințe a ecumenicității ortodoxe, se înțelege de ce una dintre marile bucurii ale Bisericii noastre a fost, fără îndoială, reluarea legăturilor tradiționale de prietenie, întrerupte în chip trecător și artificial, în ultimele trei decenii, cu marea Biserică Rusă.

I. P. S. Patriarh Justinian¹ a avut un rol cu deosebire de activ în restabilirea trainică și definitivă a acestor legături, inițiată de I. P. S. Patriarh Alexei al Moldovei și al întregii Rusii.

Ca membru al delegației Bisericii românești, în vizită la Moscova, în 1946, și ca președinte al delegației care a reprezentat Biserica noastră la conferința dela Moscova, în 1948, I. P. S. S'a dovedit cu aceeași înțelegere superioară a spiritului sobornicesc, care a însuflat în totdeauna Biserica Ortodoxă și care nu a camuflat niciodată tendințe politice, streine de preocupările religioase.

6. Dumnezeu a binecuvântat, însă, rodnică păstorire de un an a întregii Biserici românești a I. P. S. Patriarh Justinian, cu un fapt de o însemnătate epocală, în afară de conferința religioasă dela Moscova: revenirea în sânul ei a fraților greco-catolici de peste munți.

Unirea silnică impusă iobagilor, de peste munți acum două veacuri și jumătate prin siluirea conștiinței cu mijloace streine de credință, adică politice și economice, a luat sfârșit. Astăzi această «unire», care de fapt se prefăcuse într-o ruptură sufletească de ceilalți români, nu-și mai aveau rostul. Poporul întreg,

stăpân pe soarta lui, și-a dat seama de acest adevăr. Plecând urechea la dorul tainic al poporului lângă a cărui inimă era inima conducătorului Bisericii noastre, I. P. S. Patriarh Justinian, împreună cu I. P. S. Mitropolit al Ardealului au formulat, într'o caldă chemare, năzuințele întregii suflări românești. Chemarea aceasta izvorâtă din dragostea părintească fierbinte a ierarhilor noștri, a aflat un mare ecou, atât în rândurile poporului drept credincios cât și printre conducătorii lui: ce era pornit din inimă a mers la inimă.

Plecând dela duioasele cuvinte ale Evangheliei «Mai am și alte oi care nu sunt în staulul acesta și pe acelea mi se cade să le aduc» (Ioan X, 6) și făcând un cuprinzător istoric al împrejurarilor tragice care au dus la ruperea unității religioase a poporului nostru, I. P. S. Patriarh a sfârșit cu aceste cuvinte pateticul apel adresat celor înstreinați de noi, cu prilejul înscăunării sale ca întâi stătător al Bisericii românești: «Către clerul greco-catolic singura nădejde a cezaro-papismului noilor imperialiști în țara noastră, și către românii greco-catolici, îmi îndrept părinteasca grijă însoțită de o caldă rugămintă: Nu vă mai lăsați amăgiți. Fiți vrednici români ca și înaintașii voștri, care au păstrat cu viața lor tezaurul comun neamului român, toată legea și credința ortodoxă din liturgiile și slujbele bisericii ortodoxe și care au murit cu nădejdea eliberării din jugul umilitor al tiraniei, când acest tezaur va înlesni revenirea noastră într'o singură Biserică, într'o singură credință, temelie nezdruccinată neamului și patriei.

Ce ne mai desparte? Nimic altceva de cât credincioșia pe care încă o mai acordați cu supunere Romei. Intoarceți-vă această credincioșie către Biserica neamului nostru, a strămoșilor noștri, și ai voștri. Lăsați să biruiască în voi nu amăgirile Romei, ci dragostea voastră de neam și țară. Lăsați ca să-și ia nu numai răsplata cerească, ci și răsplata neamului, frumusețea morală a suferinței și statorniciei înaintașilor voștri în păstrarea «Legii dreptei credințe», ce dau cântare comună stranelor Bisericilor noastre». Înaintașii noștri și ai voștri au semănat cu lacrimi și umilințe sămânța mântuitoare a Evangheliei lui Hristos, pentru ca noi toți la un loc astăzi să secerăm cu bucurie roadele binecuvântate ale libertății religioase și naționale.

Energiile pe care le-am cheltuit cu toți până acum în lupta

defensivă pentru salvarea ființei religioase a neamului nostru, să le întrebuițăm de azi înainte sub scutul părintesc al Statului Român, al Republicii Populare Române, numai pentru asigurarea progresului religios, moral, cultural și economic al iubitei noastre națiuni, al iubitei noastre patrii, cum și pentru consolidarea suveranității libertății și independenței naționale a Statului nostru democrat»¹³⁾.

Și astfel la 3 Octombrie 1948, s'au rupt peceteile silnice ale Vaticanului» — după expresia unui vrednic protopop fost «unit» și s'a refăcut unitatea de credință a tuturor fraților; căci, după cuvântul atât de potrivit al Domnului Ministru Stanciu Stoian, rostit la inaugurarea Institutului Teologic din Cluj «în realitatea strictă a documentelor n'au existat niciodată două Biserici pentru neamul nostru ci doar două strane, din care se invocă acelaș Dumnezeu, pentru aceiași credincioși» (Universul, Sâmbătă 11 Decembrie 1948). I. P. S. Patriarh Justinian nu s'a oprit aici: o deosebită sollicitudine a arătat și după aceia sufletelor însetate după adevăr, organizând împreună cu ierarhii ardeleni, echipe misionare pentru desăvârșirea marelui act al reîntregirii Bisericii românești.

Suferințele străbunilor noștri au fost răzbunate: în clipa în care Biserica noastră primește reforme de natură a o pune în pas cu cerințele vremii, ea e întărită considerabil prin refacerea unității de credință a tuturor fiilor ei.

* * *

De pe înălțimea acestor realizări, putem privi cu încredere viitorul.

I. P. S. Justinian însuși a arătat limpede una dintre îndreptățirile acestui optimism și anume, regrouparea tuturor fiilor Bisericii drept-credincioase sub oblăduirea ei: «Cele mai largi perspective» a spus I. P. S. Sa la instalare¹⁴⁾, ni se deschid pentru activitatea noastră în viitor, când nu vom mai munci izolați, părăsiți și prigoniți ca în trecut, ci vom fi închegați

13. I. P. S. Patriarh Justinian. Cuvântare cu ocazia înscăunării, rostită în Biserica Sf. Spiridon Nou, «Glasul Bisericii». Închinare... București, Mai-Iunie 1948 (pag. 72-74).

14. Revista «Biserica Ortodoxă Română», anul LXVI, Nr. 5-8, Mai-August 1948, pag. 225.

într'o Biserică puternică națională, care să cuprindă în sânul său tot clerul și tot poporul român din scumpa noastră patrie».

Dar sunt anumite transformări, care au o deosebită însemnătate pentru viața Bisericii în viitor. Punerea muncii, a muncii manuale, în deosebi, pe planul întâi al preocupărilor mănăstirilor noastre, le va prefăce în adevărate pepiniere de valorificare a personalității fiecăruia în munca de folos obștească, lucrând cu timp și fără timp, le va face adevărate stupine în care se va aplica porunca: «Cel ce nu muncește, nici să nu mănânce».

«Roagă-te și lucrează»! va deveni maxima sfintelor noastre mănăstiri, transformate potrivit spiritului nou în așa fel în cât ele să nu mai fie numai locaș de desăvârșire duhovnicească, ci și atelier și șantier de muncitori devotați fraților lor de pretutindeni.

Această prefacere n'a exclus, ci dimpotrivă, a cuprins în sfera ei și pe preoții de mir, pentru că întreg cinul preoțesc trebuie să lupte din răspuțeri pentru făurirea omului nou activ, al muncii, al păcii și al iubirii de Dumnezeu și de oameni.

Dacă nădejtile noastre de mai bine găsesc puternice temeiuri în refacerea unității lăuntrice a Bisericii românești, ele se simt tot atât de îndreptățite de refacerea unității Bisericii Ortodoxe de pretutindeni, prin reluarea tradiționalelor legături de frățească dragoste în Domnul cu cea mai mare dintre Bisericile ortodoxe, Biserica Ortodoxă Rusă. Biserica noastră se simte împuternicită nu numai de numărul credincioșilor acestei Biserici, ci și de însemnătatea ei istorică și de forța ei reală.

Intărită de cele două mari acte istorice — revenirea în sânul ei a fraților despărțiți de ea și refacerea unității pan-ortodoxe — Biserica noastră păsește cu hotărâre la consolidarea și refacerea lăuntrică prin creierea omului nou: E programul unei Biserici vii, lucrătoare, care oferă tot sprijinul ei progresului social.

Fără îndoială, însă, că condiția realizării integrale a noilor idealuri, pe care I. P. S. Patriarh le-a fixat Bisericii este adevăzarea poporului drept-credincios. Dar ea este câștigată dinainte, căci întreg poporul urmează cu încredere neșărmurită pe Arhi-

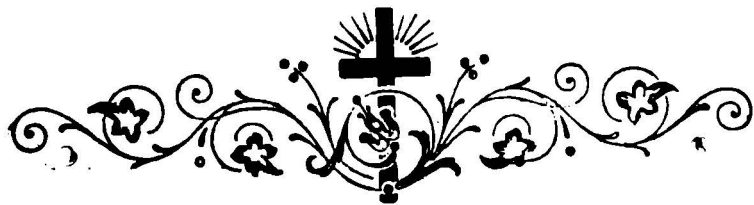
păstorul dinamic și dătător de noi orizonturi, care s'a vădit a fi atât de iscusit conducător în timpuri de mari prefaceri și înnoiri sociale.

Iată de ce de Dumnezeu bunecuvântata păstorie de un an e dătătoare de mari și alese nădejdi de viitor.

Așteptăm realizarea lor cu toată încrederea.

Prof. Nicolae Chițescu

Cartea și tiparul bisericesc

Orice om care se respectă trebuie să recunoască faptul, că I. P. S. și P. F. Patriarh Justinian este o personalitate. Și aceasta nu în funcțiune de rangul și vaza scaunului pe care li este dat să stea, ci în înțeles psihologic și moral.

Știe ce vrea și cum trebuie să vrea pentru a realiza ce și-a propus. În privința aceasta nu cunoaște clipe de îndoială, nu vrea să știe de poticneli și nu se teme de adversități. Expresia «nu se poate» a fost alungată din vocabularul I. P. S. Sale.

La cârma Bisericii a venit cu o experiență și cu un plan de proporții. Programul, punctele de reper și liniile de mișcare nu le-a încredințat inspirației de moment. Chiar și atunci, când lasă impresia că a cedat clipei nu face de cât pentru a câștiga timp... de răsuflare. Nu peste mult va relua chestiunea cu mai multă căldură și convingere, cu mai multă vigoare și pasiune. Viața de bun gospodar de învățător, de bun păstor în enorie la țară și oraș, de organizator dibaciu al mișcării cooperatiste, de director de seminar, de Vicar Arhiepiscopesc, de Mitropolit în Scaunul Moldovei i-au agerit și călit însușirile cu cari L-a înzestrat Dumnezeu dela naștere, i-au deschis orizonturi largi și i-au prilejuit agonisirea de experiență bogată, care îi pune la îndemână posibilitatea de a afla și alege mijloacele cele mai potrivite pentru realizarea programului așa în cât în scaunul de Patriarh al țării nu e nevoit să lupte cu dibueți.

Deși acordă deosebită atențiune problemelor sociale și economice, — pe cari, dealtfel, le reclamă pe primul plan însăși viața zilelor noastre — nu pierde din vedere pe cele de ordin cultural religios și spiritual.

La început de arhipăstorire, hotărât lucru, e greu să caracterizăm astfel de activitate... în devenire. N'avem de cât în-

ceputuri. Dar începuturi bune pot spune mult despre cele viitoare. Și aceasta se va desluși din rândurile de mai jos, după ce vom face o comparație între ceia ce a aflat la suirea sa în scaun și între ceia ce a pornit să realizeze.

Indată după unirea dela 1918, Biserica noastră a simțit nevoia unui institut de misiune. Sf. Sinod l-a și înființat, agonișind fondurile pentru început mai ales din daniile benevole ale preoților, profesorilor de religie și ale credincioșilor cu dragoste și înțelegere pentru asemenea operă. A și pornit la drum binisor. Entuziasmul începutului lasă să se întrezărească o activitate rodnică. Dar neavând un plan bine studiat și bine precizat, conducătorii lui s'au lăsat călăuziți de sugestia momentului și mai des de interese și influențe cari aveau prea puțin comun cu scopul așezământului. Izbucnind apoi și grava criză economică de acum vreo 20 de ani, activitatea Institutului Biblic și de Misiune s'a înpotmolit. Ca orice lucru bun de pus la naftalină, cum se socotea atunci, a fost dat în grija Consiliului Central Bisericesc, lipsit și el de autoritate și de mijloace bănești, dar care totuși are meritul că i-a păstrat sufletul în oase. În vremea aceasta s'a făcut o operă însemnată. S'a tipărit Sf. Scriptură (1936).

— Inviorându-se viața economică și evenimentele cari băteau gălăgios la poarta istoriei, deșteptând și sentimentul religios, cei «în drept» au găsit de bine să preia din nou Institutul dela ocrotitorul lui de până atunci, după ce i s'a mai pus în spate și ponusul că n'a ajutat cu nimic la întremarea bolnavului și l-au adus din nou sub aripile Sf. Sinod, acordându-i o quasi autonomie. Cum prin inflația provocată de războiu banul a început să joace și printre credincioși și cum aceștia se mai gândeau să facă cu el ceva și pentru suflet și pentru binele obștesc, și apoi, mai recalculând mereu și prețurile, Institutul a ajuns la un fond de rulare însemnat și a prins din nou viață. Un împrumut important, garantat de Consiliul Central Bisericesc, a ajutat tipărirea unei ediții noi a Sfintei Scripturi. Cu tot regulamentul votat de Sf. Sinod în această epocă și cu toată reorganizarea ce i s'a dat, nu s'a nimerit cea mai potrivită. Lumea bisericească așteaptă altceva mai mult dela el. Dar aceasta nu puteau sau nu voiau s'o priceapă cei «în drept».

Odată cu înscăunarea I. P. S. și P. F. Patriarh Justinian

lucrurile au început să fie văzute altfel. I. P. S. Sa ca bun cunoscător al unor astfel de întreprinderi, îndată le-a îndrumat astfel și le-a urmărit atent munca pentru a culege experiențe pentru viitor

Un prim neajuns văzut în separația pe care o păstrau cu gelozie diversele întreprinderi bisericești dela centru. Tipografia cu editura ei, Institutul Biblic cu a lui, Revista Biserica Ortodoxă Română cu administrația ei, independente și cu aparat de conducere și administrații proprii.

Primul gând deci: concentrarea lor sub o singură conducere, a I. P. S. și P. F. Sale.

Dându-și seama de adâncă prefacere socială și economică, prin care trece țara, a înțeles că micile întreprinderi similare, dela eparhii și din unele mănăstiri își pierd importanța și puterea de producție dacă nu se vor încadra într'un plan de muncă general al Bisericii, a trecut la al doilea gând: înglobarea tuturor într'o instituție mare a Bisericii românești.

Trăind și păstorind în contact direct cu realitățile satului și ale vieții preoțești, a cunoscut neajunsurile și nevoile lor sufletești din proprie experiență. Deaceia ține să le vie în ajutor nu cu vorbe, ci cu fapte: tiparul bisericesc și publicațiile de orice fel să împlinescă așteptările cetitorilor cu al căror sprijin moral și cu ale căror jertfe materiale văd lumina zilei. Așa a ajuns ideea unui plan de muncă, menit a fi realizat în timp determinat, și compartimentat cu grije și să treacă la reorganizarea presei și editurii dela centru. Pe viitor nu se va mai lucra cu prevederi de 48 ore, asemenea celor meteorologice, ci privind calculat departe în viitor.

Tocmai pentru a scoate toată activitatea aceasta de sub semnul inspirației de moment și al fanteziei unor sau altor trecători pe la întreprinderile Bisericii, a ținut cu bunele gânduri și experiențe dobândite prin observare atentă și constantă să pimească și noua organizare bisericească caracter de obligativitate chiar și pentru I. P. S. Sa. Articolele 160—162 și 199 din Statutul pentru organizarea și funcționarea Bisericii Ortodoxe Române acestor gânduri și experiențe le dă autoritate de lege.

Pentru a-și duce practic și ușor la îndeplinire sarcina impusă de Statut, Institutul Biblic și de Misiune Ortodoxă, i-a repartizat munca organizându-l cu două servicii, unul pentru

Editură și Tipografie și altul pentru atelierele de confecționat obiecte de cult și cele pentru trebuințele sufletești ale credincioșilor.

Așa au început să lucreze.

Nu cred să intereseze pe cetitori cunoașterea amănunțită a planului lor de muncă pentru anul în curs. E deajuns să se știe că există și că sunt luate toate măsurile pentru ducerea lui la îndeplinire.

Deși noul Statut abia s'a pus în aplicare, deși regulamentul amintit de art. 162 până acum nu e publicat și deși în tot ce se face se simte încă trecerea dela vechea organizare la cea nouă, cetitorii publicațiilor bisericești din ultima vreme au observat, așa credem, că s'a schimbat ceva, chiar mult și au simțit sufletul și pulsația că s'a început o viață prăminită.

După început se poate deduce ce aspect și ce direcție practică va lua cartea și tiparul bisericesc prin conducerea arhipăstorească a I. P. S. și P. F. Patriarh Justinian. Tot ce se va putea realiza bun este și rămâne în întregime meritul și rolul viguroasei Sale personalități.

Înțelege-vor oare fiii săi sufletești intențiile și năzuințele în direcția aceasta ale marelui nostru arhipăstor și-l vor ajuta cu toți să poată face binele cât îl râvnește pe seama Bisericii?.

Iată marea întrebare care se pune la începerea celui de al doilea an de patriarhat al I. P. S. și P. F. Sale și la care se așteaptă răspuns încurajator, nu prin vorbe ci prin fapte.

Dorind să fie înțeles, urmat și ajutat la realizarea integrală a programului ce și-a impus din partea I. P. S. și P. F. Sale, având toată garanția, că nu cunoaște odihnă în îndeplinirea celor ce le crede spre folos obștesc, nu putem încheia de cât cu urarea:

Intru mulți și fericiți ani, Stăpâne!

GH. MAIOR

Consilier patriarhal

Insemnări asupra noului Statut de organizare

După instaurarea noiei Constituții a Republicii Populare Române și după apariția Legii pentru regimul general al Cultelor, anul 1948, în care Biserica Ortodoxă Română a ales și a înscăunat pe Inalt Prea Sfințitul Patriarh Justinian, a adus Bisericii românești legea de temelie a ei: **Statutul pentru organizarea și funcționarea Bisericii Ortodoxe Române.**

Intemeiat pe art. 44 al. 2 și art. 45 din Constituție, ținând seamă de dispozițiunile cuprinse în art. 56 din Decretul Nr. 177 din 1948 pentru regimul general al cultelor, în baza adreselor Nr. 1880 din 27 Octombrie 1948 și Nr. 350 din 14 Febr. 1949, ale Sf. Sinod și sancționat de Inaltul Prezidiu al Republicii Populare Române prin decretul Nr. 223/1949, noul Statut al Bisericii Ortodoxe Române a intrat în vigoare pe data de 23 Februarie 1949.

Cu prilejul împlinirii unui an dela înscăunarea Inalt Prea Sfințitului Patriarh Justinian, socotim o înaltă datorie și deosebit omagiu înfățișarea noiei structurări a Bisericii noastre, concretizată în Statutul de organizare și evidențierea principiilor care stau la baza acestei lucrări înfăptuite de Inalt Prea Sfinția Sa.

Două sunt principiile pe care le enunță dela început noul Statut de organizare a Bisericii Ortodoxe Române: **autocefalia și autonomia.** Dar aceste două principii nu sunt puse în contradicție cu principiul fundamental al unității dogmatice și canonice cu Biserica ecumenică a Răsăritului.

Astfel, art. 2 din noul Statut stabilește că «Biserica Ortodoxă Română este **autocefală și unitară în organizarea sa**», iar în art. 3 se confirmă că Biserica Ortodoxă Română, având o conducere sinodală ierarhică, se administrează «**în mod autonom, prin organe reprezentative, alese din cler și popor, prin votul credincioșilor**».

Este știut că în Dreptul canonic oriental, termenul **autocefalie**, care vine dela grecescul *αὐτοκέφαλος* și înseamnă «șef al lui însuși», «independent», are o îndoită însemnare:

a) Autocefali erau numiți episcopii cari nu se bucurau de prerogativele mitropolitane, dar cari — totuși — nu erau supuși jurisdicției vre-unui mitropolit, ei având superior imediat pe Patriarh.

b) În secolul XII, se întâlnesc unele scaune episcopale, arhiepiscopale sau mitropolitane, care nu erau supuse niciunui scaun patriarhal, ci erau autocefale și independente, cum este cazul Bisericii din insula Cipru.

Acest din urmă fel de autocefalie constituia o independență completă a scaunului episcopal față de cele cinci patriarhate ecumenice.

Pe măsura formării diferitelor State cu Biserici creștine în cuprinsul lor, în Orient, în afară de hotarele imperiului bizantin, se proclamă și independența bisericească față de Bizanț a unor Biserici, cum sunt cele din Târnova și Ohrida în Bulgaria, Ipek în Serbia și Bisericile din Rusia și celelalte State cu Biserici creștine ortodoxe.

După doctrina canoniștilor ortodocși, Biserica ortodoxă orientală este o confederație de Biserici autocefale, adică independente una de alta și care au un singur cap comun: pe Domnul Iisus Hristos, în opoziție cu doctrina Bisericii romano-catolice, în care se admit doi capi ai trupului Bisericii și se așează pe papă în locul Domnului Hristos.

Principiul care stă la baza ridicării unei Biserici la rangul de autocefală, este ca acea Biserică să fie o Biserică unitară, a unui popor, care are **independență politică**.

Fiecare Biserică autocefală, în conducerea ei internă, își rânduește toate chestiunile în chip cu totul independent, fără a interveni în aceasta o Biserică particulară din afară.

Iată, deci, cum din această autocefalie se desprinde al doilea principiu canonic, acela al **autonomiei**.

Termenul «autonomie», dela grecescul *αὐτόνομος*, facultatea lăsată țărilor cucerite de unele State, de a-și administra treburile lor după legile lor proprii — **jus statuendi vel contendendi statuta** — a fost astfel întrebuințat în doctrina canonică, pentru a desemna modalitatea de conducere în Bisericile autocefale.

Este drept că în fruntea unei Biserici autocefale, se află un șef ierarhic — patriarh, exarh, mitropolit sau arhiepiscop — dar conducerea centrală nu este absolutistă sau autocrată, ci se exercită de către sinodul tuturor episcopilor, sub președinția șefului ierarhic suprem.

Pe baza acestui principiu al sinodalității, Bisericile autocefale, fiind egale și independente una de alta, între ele nu există relațiuni jurisdicționale sau de superioritate, ci aceste relațiuni dintre ele sunt așezate pe baza legăturii de dragoste. De aceea, șefii Bisericilor ortodoxe autocefale au de observat următoarele principii:

a) să anunțe celorlalte Biserici alegerea lor, prin scrisori irenice;

b) să înscrie și să pomenească în diptice pe ceilalți capi ai Bisericilor ortodoxe;

c) să se pună de acord în ce privește dogmele;

d) cei primiți într'o biserică autocefală să fie socotiți ca atare și de celelalte Biserici autocefale și

e) toate Bisericile autocefale să fie convocate la sinoade ecumenice, pan-ortodoxe sau conferințe inter-ortodoxe, participând prin anumiți reprezentanți.

Aceste două principii al autocefaliei și al autonomiei, sunt înscrise în chip lapidar în noul Statut al Bisericii noastre, prin articolele 2 și 3, după cum s'a arătat mai sus. Dar ele nu stau în contradicție cu principul fundamental al unității dogmatice și canonice, căci, prin aliniatul II din art. 2 se precizează că Biserica Ortodoxă Română «își păstrează unitatea dogmatică, canonică și a cultului cu Biserica ecumenică a Răsăritului».

După expunerea principiilor generale, cuprinse în art. 1--4, noul Statut înfățișează, în partea I-a organizarea Bisericii Ortodoxe Române, în partea II-a dispozițiunile privitoare la cler, în partea III-a tratează despre instituțiile anexe ale Bisericii Ortodoxe Române, iar în partea IV-a cuprinde dispozițiuni diverse.

Primul articol cu care se începe expunerea organizării, este articolul 5, în care Biserica Ortodoxă Română este caracterizată cu titulatura «**Patriarhia Română**», continuând expunerea cu arătarea cuprinsului celor 14 eparhii grupate în 5 Mitropolii (art. 5—7).

Capitolul I — **organizarea centrală** — cuprinde trei secțiuni: Secțiunea I: **Sfântul sinod** ca cea mai înaltă autoritate a Bisericii (art. 8—15) cu **Sinodul permanent**, alcătuit din Patriarh ca președinte și Mitropoliții și Arhiepiscopii ca membri (art. 16—18); Secțiunea II-a: **Adunarea Națională Bisericească** — ca organ reprezentativ central, pentru toate chestiunile economico-administrative (art. 19—24), cu **Consiliul Național Bisericesc**, ca organ suprem administrativ și ca organ executiv al Sf. Sinod și al Adunării Naționale Bisericești (art. 25—27). Adunarea Națională Bisericească este alcătuită din câte trei reprezentanți ai fiecărei eparhii, un cleric și doi mireni, inclusiv membrii Sfântului Sinod; iar Consiliul Național Bisericesc se compune din nouă membri, trei clerici și șase mireni, aleși de Adunarea Națională Bisericească și din Consilierii administrativi, ca membri permanenți.

Secțiunea III- — **organele executive centrale**, — cuprinde atribuțiunile Patriarhului, ca prerogative canonice (art. 28—30); și **Administrația patriarhală**, compusă din: doi vicari-arhierei, șase consilieri administrativi, cancelaria patriarhală, corpul de inspecție și control ca organe ajutătoare ale Patriarhului, în exercitarea atribuțiunilor executive (art. 31—38).

Capitolul II — **Organizarea locală**, — după ce enumeră părțile componente și organele locale ale Bisericii: parohia, protopopia, mănăstirea, eparhia, Mitropolia (art. 30—40), cuprinde 5 secțiuni, cu expunerea amănunțită a componenței și atribuțiunilor fiecărei din cele cinci părți constitutive enumerate.

Numărul familiilor dintr'o parohie se fixează la 500 pentru orașe și 400 pentru sate; iar parohiile sunt — după însemnătatea lor — repartizate în trei categorii (art. 44—45).

Parohul ca împuternicit al Episcopului, este conducătorul sufletesc al credincioșilor din parohie, iar în orânduirea administrativă, conducătorul administrației parohiale. Adunarea parohială este organul deliberator alcătuit din toți bărbații credincioși majori ai parohiei, de sine stătători, nepătați și care își îndeplinesc îndatoririle morale și materiale față de Biserică și așezămintele ei; consiliul parohial poate fi compus din 7, 9 sau 12 membri, după numărul sufletelor din parohie; iar epitropia din unul, doi sau trei membri aleși din sânul consiliului parohial. De observat că, spre deosebire de vechiul Statut, noul Statut, pe

lângă deosebirea de număr, prevede ca epitropii să fie desemnați de consiliul parohial, **chiar dintre membrii săi** (art. 65).

Epitropul este răspunzător cu întreaga sa avere pentru buna administrare și gestionare a averii parohiale; iar aprobarea gestiunii nu-l descarcă de răspundere pentru neregulile descoperite ulterior în gestiunea parohială (art. 67).

O deosebită atențiune este rezervată comitetului parohial, cu atribuțiuni de gospodărie parohială, asistență socială și organizare misionară (art. 60—70).

Protopopiatul este circumscripția administrativă bisericească, compusă din 20—50 parohii, determinată de întinderea teritorială a unităților administrative, plăși și județe (art. 71).

Secțiunea III-a din capitolul II este consacrată constituției monastice (art. 74—86), urmând ca organizarea vieții monahale și funcționarea administrativă și disciplinară a mănăstirilor să se facă printr'un regulament interior, întocmit de Sf. Sinod.

Eparhia are ca organ de conducere harismatică, catehetică și jurisdicțională pe Episcop sau Arhiepiscop, ca organ deliberator adunarea eparhială, iar ca organ executiv consiliul eparhial (art. 87—102); iar Episcopul sau Arhiepiscopul, în exercitarea atribuțiunilor sale executive, este ajutat de: vicarul eparhial, 3—6 consilieri administrativi permanenți, cancelaria eparhială și de corpul de inspecție și control (art. 103—110).

Secțiunea V-a din ultimul capitol al părții I-a din Statut tratează despre organizația mitropolitană, care nu mai este — ca în vechiul Statut — numai cu titlul de unitate istorică, ci este repusă în cadrul canonic, cu un sinod mitropolitan, compus din toți Episcopii sufragani, sub conducerea Mitropolitului, care se bucură de toate prerogativele prevăzute în sfintele canoane și în tradiția Bisericii ortodoxe (art. 111—114).

Partea a II-a a Statutului cuprinde 4 capitole: pregătirea clerului, recrutarea personalului bisericesc, obligațiile și drepturile clerului și disciplina clerului.

Pregătirea personalului bisericesc — după noul Statut — se face în: a) școli de cântăreți; b) seminarii monahale și c) Institute Teologice de grad universitar. Organizarea învățământului pentru pregătirea personalului bisericesc și recrutarea corpului didactic se face după criterii asemănătoare cu cele privitoare la învățământul public pentru școlile de grad universitar;

iar jurisdicțiunea canonică, învățătura dogmatică, cum și îndrumarea și controlul învățământului teologic este în competența organelor Bisericii Ortodoxe Române (art. 115—118).

Recrutarea și transferarea personalului bisericesc se va face, pe baza licenței sau doctoratului în Teologie și a examenelor de **capacitate preoțească**, de **definitivare** și de **promovare**, ținându-se seama de vechimea în hirotonie și de clasificarea parohiilor (art. 119—125); iar recrutarea protoiereilor se face prin numirea de către Chiriarh a unuia din trei preoți definitivi de categoria I-a, licențiați sau doctori în Teologie, în urma recomandării din partea unui colegiu, constituit din toți preoții, diaconii și cântărețul I-iu dela fiecare parohie, din cuprinsul protoieriei respective (art. 126).

Alegerea clerului superior se face în conformitate cu prevederile amănunțit expuse în articolele 129—132.

Obligațiile și drepturile clerului — preoți, diaconi și cântăreți — sunt deasemenea cuprinse amănunțit în articolele 134—137 din Statut.

Pentru îndrumarea clerului și pentru ținerea în curent cu învățătura teologică și pastorală, se instituiesc conferințe pe Protoierii sau Eparhii, cu caracter teoretic și practic cu scopul de: perfecționare în slujbele bisericești, coordonarea activității parohiale, lămurirea problemelor de activitate, dezvoltarea activității pastorale, aprofundarea cunoștințelor teologice, perfecționarea predicatorilor și duhovnicilor, combaterea rătăcirilor de credință; iar pentru cântăreți se vor ține anual conferințe pe protopopiate, în scopul perfecționării lor profesionale (art. 138).

Pentru activitate deosebită pe teren bisericesc sub raport harismatic, didactic, misionar, cultural, social sau economic, preoții de mir pot primi distincțiunile onorifice: sachelar, econom și econom stavrofor. Atât modalitatea acordării acestor distincțiuni, cât și insignele ce urmează a fi purtate de cei în drept, sunt arătate în chip bine precizat și cu deosebită chibzuință rânduită. Tot astfel și insignele demnitarilor bisericești: protoierei, inspectori bisericești și consilieri administrativi (art. 139—144).

Disciplina clerului este în așa fel ca să se poată ajunge cu

rapiditate la sancționarea celor vinovați și la întronarea ordinii canonice în viața bisericească.

Organele disciplinare și de judecată pentru clerul de mir, preoți, diaconi și cântăreți, în chestiunile pur bisericești sunt: Consistoriul disciplinar protopopesco, Consistoriul eparhial și Consistoriul central bisericesc. Prin suprimarea Consistoriului mitropolitan — ca instanță de apel se ajunge la accelerarea judecării bisericești, iar această suprimare a instanței de apel este compensată prin introducerea recursului și în fond, nu numai în formă, în fața Consistoriului central bisericesc (art. 145—148).

Urmează ca noul regulament de procedură bisericească pe care-l va întocmi Sf. Sinod, să determine amănunțit normele și condițiunile pentru o bună funcționare a justiției bisericești, în cadrul canonic și legal.

Partea a III-a a Statutului de organizare a Bisericii Ortodoxe Române reglementează funcționarea instituțiilor anexe ale Bisericii: Institutul Biblic și de Misiune, Fondul de asigurare al bunurilor și Fondul de credit și ajutor pentru clerul ortodox (art. 159—166).

Partea a IV-a a noului Statut tratează despre dispozițiuni diverse, relative la: averea bisericească, edificiile bisericești și cimitirele rurale; despre personalitatea juridică, între care — pe lângă parohie, protopopiat, mănăstire, Episcopie, Arhiepiscopie, Mitropolie, se atribuie și Patriarhiei; apoi despre incompatibilități, cheltueli și ajutorul Statului, asociații pe Eparhii, dreptul de succesiune al ierahilor și monahilor, stemele patriarhale și Buletinul Oficial (art. 168—199).

Noul Statut se încheie cu dispozițiuni finale și tranzitorii (art. 200—205) și dispozițiuni privitoare la modificarea Statutului (art. 206—207).

Din enumerarea celor de mai sus, se pot desprinde următoarele principii care stau la baza noului Statut de organizarea Bisericii Ortodoxe Române:

a) **Principiul unității dogmatice și canonice** a Bisericii Ortodoxe Române cu Biserica ecumenică a Răsăritului.

b) **Principiul autocefaliei și autonomiei bisericești** în materie de legiferare și organizare prin organe proprii, fără amestecul vre-unei Biserici din afară.

c) **Principiul bazat pe sistemul simfoniei în ceea ce privește raportul dintre Biserică și Stat**, prin colaborare reciprocă și reglementarea controlului legal, în conformitate cu Constituția Republicii Populare Române și cu Legea pentru regimul general al Cultelor.

d) **Principiul democratic și reprezentativ**, în baza căruia Biserica Ortodoxă Română își are o conducere sinodală ierarhică, potrivit învățaturii, canoanelor și tradiției ortodoxe răsăritene, și se administrează în mod autonom prin organe reprezentative, alese din cler și popor, prin votul credincioșilor ortodocși.

e) **Principiul centralizării patriarhatului**, armonizat în chip deosebit cu descentralizarea administrativă pe Mitropolii, Eparhii, Protopopiate și parohii.

f) **Principiul apostolatului social**, prin organizarea activității sociale-creștine a clerului și îndrumarea profesională în cadrul nouilor orientări democratice.

g) **Principiul ordinii și disciplinei** care, dela întemeierea Bisericii creștine a constituit o asigurare și o garanție a ordinii sociale pentru care — întotdeauna — a lucrat Biserica ortodoxă, contribuind la ridicarea omului și la formarea de buni cetățeni ai patriei pământești și în același timp ai împărăției lui Dumnezeu.

În lumina acestor principii statornicite în noul Statut, și în perspectiva justei aplicări a dispozițiilor cuprinse în el, întregul cler ortodox din cuprinsul Republicii Populare Române privește cu deplină încredere și este stăpânit de cea mai vie dorință de lucrare rodnică sub înalta conducere bisericească și de colaborare strânsă, potrivit chemării și intereselor superioare ale Sfintei noastre Biserici.

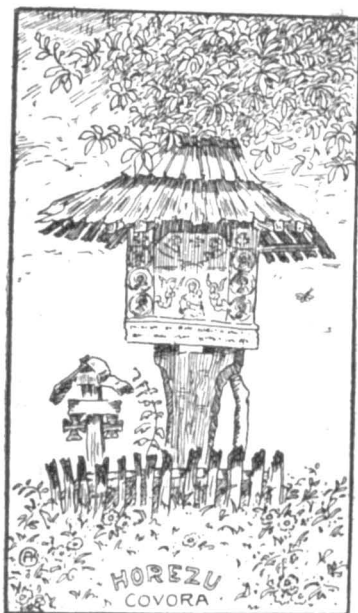
Clerul bisericesc — ierarhi, preoți, diaconi și cântăreți — este însuflețit de curata viețuire spre sfințenia cerută de preceptele canonice ortodoxe, pentru a fi neîncetat pildă și îndemn, întru îndreptarea vieții morale a poporului, după învățătura Sf. Evanghelii, spre progresul și înflorirea scumpei noastre patrii.

Conștient de însemnătatea nouilor orânduiri sociale, clerul ortodox, — prin noul Statut — va fi tot mai mult îndrumat spre conștiinciozitate și corectitudine în îndeplinirea funcțiilor respective, prin pregătirea temeinică teologică, prin îngrijirea în mod deosebit de săvârșirea slujbei încredințate, prin chiver-

nisirea cinstită a bunurilor încredințate și printr'o lucrare pastoral-misionară și socială, potrivit cerințelor vremii.

Și, nădăjduim cu toții că, sub înțeleapta păstorire a I. P. S. Patriarh Justinian, prin aplicarea strictă a dispozițiilor cuprinse în noul Statut de organizare a Bisericii Ortodoxe Române și în regulamentele de aplicare ce urmează a fi alcătuite, vom ști să reprezentăm, în purtare și în viață, credința ortodoxă, morala evanghelică, disciplina canonică și dragostea de patrie și de poporul drept-credincios.

Preot Dr. GH. I. SOARE.

Inalt Prea Sfințitul Justinian și Monahismul

Se împlinește un an dela înscăunarea ca patriarh al Bisericii Ortodoxe Române a I. P. S. Justinian Marina.

Om din popor, cu rădăcini adânc înfipte în inima sănătoasă a neamului.

Preot la parohie cu frumoasă activitate culturală, pastorală și socială.

Monah la Cetățuia lui Duca Vodă. Acolo a simțit frumusețea însingurării călugărești și a rugăciunilor din miez de noapte. Acolo a intuit adâncul citirilor din Pateric și Filocalie și s'a întraripat cu dorurile sfinte ale îngerescului chip.

Ierarh tânăr, prin sbor de vultur în miez de vară, s'a așezat pe scaunul patriarhal.

Inconjurat de slavă, împletită cu multă cinste și strălucire, din cele patru trepte: om din popor, preot, monah și ierarh, și-a făcut crez de viață. Luptă din răputeri pentru mai binele poporului, sprijină pe preoți, ajută pe monahi și conduce cu mână tare Biserica.

După un an de muncă neobosită, fiecare ceată să-și îndrepte gândul către Acela, care, de pe culmea puterii, veghează ca fiecare să-și primească partea cea bună.

Monahii din toată Biserica Ortodoxă se bucură astăzi.

Bucuria lor e sinceră ca lacrima și curată ca apa de izvor.

Se bucură pentrucă Inaltul lor Stăpân împlinește un an de când s'a urcat pe Scaunul Patriarhal.

Se bucură monahii pentrucă numai într'un an Vlădica Justinian a deschis trei școli monahale: Neamțu, Văratec și Plumbuita, unde cei mai tineri vor putea să-și lumineze mintea.

Se bucură monahii pentrucă au fost aduși la viață nouă prin chemarea la muncă a celor mai buni dintre ei, ce stăteau în umbră și în întuneric.

S'au bucurat monahii când, în urma reparării nedreptății dela 1700, au fost trimiși de I. P. S. Justinian în Ardealul scump,

la frații noștri, ortodocși în fond, dar catolici în formă, ca să le arate că ei și noi una suntem și să-i recheme pe cei ce șovăiau la sânul cald al Bisericii Ortodoxe.

Cu aceste fapte, săvârșite într'un an, Omul, Preotul, Monahul și Ierarhul Justinian a dat Bisericii Ortodoxe Române strălucirea pe care a avut-o pe timpurile lui Nifon, Teodosie Veștemeanu, Dosoftei, Antim Ivireanu, Veniamin Costache și Andrei Șaguna.

Ca răspuns la acestea și întâmpinare la cele ce vor să fie, obștea monahală din Biserica Ortodoxă Română, datornică de sănătate urare îi aduce și dela Părintele Ceresc fericire îi cere.

Ani mulți, îndelungați în conducerea turmei celei cuvântătoare roagă pe Prea Bunul Dumnezeu să dăruiască Stăpânului nostru.

Acela, an de an, întru mulți ani și peste numărul anilor, să-i dea bucuria de a auzi dela toți: Intru mulți ani Stăpâne:

Protosinghel **Gherasim Bica**

Lucrările adunării eparhiale a Sf. Arhiepiscopii a Bucureștilor.

Printre problemele ce se deschideau în fața Înalt Prea Sfințitului Patriarh Justinian, odată cu alegerea Înalt Prea Sfinției Sale ca Patriarh al Bisericii Ortodoxe în Republica Populară Română, probleme ce aveau să-și primească o fericită rezolvare, împreună cu altele de o importanță istorică, era și aceea a elaborării Statutului pentru organizarea și funcționarea Bisericii Ortodoxe Române.

Prin intrarea lui în vigoare, toate corporațiunile bisericesti vechi încetau să mai existe, urmând ca Biserica să-și alcătuiască noi corporațiuni, potrivit prevederilor noului Statut, care dădea Eparhiilor o nouă arondare, și fixa numărul membrilor Adunării Eparhiale la 30, spre deosebire de vechiul Statut, care prevedea 45 sau 60 membri, după întinderea teritorială mai mare sau mai mică pe care o aveau atunci Eparhiile.

Motivată de cele de mai sus, conducerea superioară bisericească, prin Decizia Nr. 56/949, a dizolvat vechile Adunări, invitând Eparhiile să facă propuneri pentru instituirea de Adunări Eparhiale provizorii, până la alegeri, iar prin Decizia Nr. 65/949, toate aceste Adunări au fost confirmate.

Pentru ca ele să intre în funcțiune, trebuiau ca mai întâiu să se constituie.

Deaceea, în temeiul art. 98 din Statutul pentru organizarea și funcționarea Bisericii Ortodoxe Române și art. 65 din Regulamentul pentru alegerea și constituirea organelor deliberative și executive în parohiile, Protopopiatele și Eparhiile din Patriarhia Română, Adunarea Eparhială a Sf. Arhiepiscopii a Bucureștilor a fost convocată în ziua de 15 Mai 1949, pentru constituirea și rezolvarea lucrărilor curente anuale, în sala de ședințe a Sf. Sinod, din Palatul Patriarhal.

Care este rolul Adunării Eparhiale, potrivit noului Statut?

Prin art. 91 se statuiază că «Adunarea Eparhială este organul deliberativ pentru toate chestiunile administrative, cultu-

rale și economice ale Eparhiei, precum și pentru cele care nu intră în competența Episcopului sau Arhiepiscopului».

Iar prin art. 94 se fixează Adunării atribuțiuni precise, din care cităm:

«Delegă un cleric și doi mireni, ca reprezentanți eparhiali în Adunarea Națională Bisericească».

Alege pe membrii Consiliului Eparhial.

Alege pe membrii Consistoriului Eparhial, cu aprobarea Episcopului sau Arhiepiscopului.

Examinează raportul general anual, întocmit de Consiliul Eparhial și hotărăște asupra măsurilor ce trebuiesc luate pentru o bună chiyernisire a treburilor bisericești.

Intocmește bugetul Eparhiei și instituțiilor sale.

Verifică și aprobă gestiunea financiară.

Având înscrise în ordinea de zi toate punctele enumerate mai sus, membrii Adunării Eparhiale s'au adunat la locul și data fixate în convocare.

Pentru prima oară se găseau acum întruniți laolaltă, în Adunarea Eparhială, reprezentanții autentici ai maselor populare: muncitorul din fabrică, alături de cărturarul academician, plugarul alături cu profesorul universitar, funcționari din birouri alături de deputați și membri ai Prezidiului Marei Adunări Naționale, discutând cu adâncă înțelegere problemele Eparhiei și luând cunoștință cu deosebită satisfacție despre marile înfăptuiri ale I. P. S. Patriarh Justinian, numai în decurs de un an de păstorire.

Din rapoartele ce li s'au prezentat, ei s'au putut încredința că toate angajamentele și punctele de program fixate de I. P. S. Patriarh prin cuvântările ținute în fața Prezidiului Marei Adunări Naționale, cu prilejul înmânării cârjei, cât și în biserica Sf. Spiridon-Nou, unde Guvern și popor s'au găsit în jurul I. P. S. Sale la înscăunare, sunt deja înfăptuite.

Intâiu era chemarea făcută de I. P. S. Patriarh către frații români ardeleni greco-catolici, — smulși prin silnicie și teroare cu 250 ani în urmă, dela sânul Bisericii străbune — să se întoarcă acasă.

Numai la 3 luni după apelul făcut, se pecetluia la Alba Iulia actul revenirii lor definitive la credința străbună.

Dar pentru ca această unire să-și dea pe deplin roadele,

era de trebuință ca ea să fie desăvârșită prin spulberarea tuturor prejudecăților, cari timp de un sfert de mileniu puseseră perete dspărțitor într frați.

Poporul revenit cerea slujitori care să-i adape setea duhovnicească, să-l povățuiască, să-l lămurească, să-l adune în jurul strămoșeștilor altare.

Cu spirit clar-văzător, I. P. S. Patriarh Justinian a sesizat nevoile credincioșilor reveniți la matca străbună și a trimis fără întârziere ca misionari în Transilvania, mai multe serii de distinși preoți ai Arhiepiscopiei Bucureștilor.

Prin munca pe care aceștia au desfășurat-o acolo, vrăjmășiile au fost îmblânzite, dragostea și buna-înțelegere s'au sălășluit în inimi și foarte mulți credincioși s'au atașat cu toată căldura de cei ce i-au povățuit, rugându-i să le rămână pentru totdeauna păstori sufletești.

Arhiepiscopia Bucureștilor prin secția sa culturală, nu a pregetat o clipă în aducerea la îndeplinire a gândului și directivelor date de I. P. S. Patriarh Justinian, punând la îndemâna preoților misionari toate mijloacele de cari dispunea și îngrijindu-se în același timp, de familiile lor rămase acasă.

Sesizând acest fapt, membrii Comisiunii Culturale a Adunării Epjarhiale, cari au verificat activitatea culturală și misionară a Sf. Arhiepiscopii a Bucureștilor, își exprimau în raportul lor către Adunarea Eparhială, deosebita satisfacție pentru realizarea visului de veacuri, a revenirii fraților noștri greco-catolici, la sânul Bisericii noastre ortodoxe. Acest eveniment de o covârșitoare importanță istorică, este rodul grijii de fiecare clipă a I. P. S. nostru Patriarh Justinian, căruia bunul Dumnezeu i-a hărăzit îndeplinirea acestei mărețe misiuni».

Alt punct fixat de I. P. S. Patriarh Justinian, în cuvântarea-program, ținută cu prilejul înmânării cărjei Patriarhale, era ca Biserica să se preocupe în viitor de formarea clerului ei de mir și monahal, prin reorganizarea instituțiilor de învățământ, precum și orientarea clerului spre apostolatul social, cerut de oamenii vremurilor noi.

Pentru realizarea acestui deziderat, regimul de democrație populară din țara noastră, asigura conducerii Bisericii întreaga libertate, stabilind prin art. 44 din Legea pentru regimul general al cultelor, că școlile pentru pregătirea personalului slu-

jitor al cultelor sunt lăsate în competența organelor statutare ale cultelor religioase.

Prin purtarea de grije a I. P. S. Patriarh Justinian, Biserica are acum trei Institute Teologice de grad universitar, trei Seminari Monahale și 12 școli de cântăreși, iar pe lângă fiecare Institut Teologic funcționează și cursurile de îndrumare misionară, unde preoții sunt chemați la anumite intervale, pentru orientarea lor pastorală.

Recrutarea elementelor care intră în Institutele Teologice, nu se mai face la voia întâmplării. Locurile sunt limitate la nevoile stricte ale Eparhiilor și sunt ocupate numai de aceia cari cu adevărat sunt pătrunși de setea servirii lui Hristos.

Dorința I. P. S. Patriarh Justinian este ca în cel mai scurt timp să se termine cu surplusul de preoți, cari îngreuiază o bună activitate pastorală. Parohiile au fost împărțite pe categorii, după importanța lor, și fiecare trebuie să-și aibă preotul corespunzător. Valorile trebuiesc să circule, iar parohiile să nu mai fie osândite a suporta pe cineva care nu corespunde locului pe care-l ocupă.

Și la această lucrare de îndrumare a clerului, Arhiepiscopia Bucureștilor, prin Secția Culturală, a fost prezentă, îngrijind de efectuarea lucrărilor preliminare, organizarea seriilor, tablouri de cursiști, etc., fapt de care Adunarea Eparhială a luat cunoștință cu aleasă recunoștință.

Trecând la examinarea activității Arhiepiscopiei Bucureștilor în domeniul administrativ, Adunarea Eparhială a avut să ia cunoștință de alte înfăptuiri ale I. P. S. Patriarh Justinian, deopotrivă de importante pentru viața bisericească.

Acestea sunt o urmare a punerii în aplicare a noului Statut, în alcătuirea căruia intră atât de multe din vederile I. P. S. Patriarh.

Odată cu intrarea lui în vigoare, întreaga noastră viață bisericească a început să se primenească în mod rapid.

Vechile organe reprezentative bisericești au încetat să mai existe.

S'au alcătuit noi consilii parohiale, noi Adunări Eparhiale, iar acestea la rândul lor aveau să-și aleagă reprezentanții în Adunarea Națională Bisericească, organul reprezentativ central al Bisericii Ortodoxe Române.

În virtutea noului Statut, s'au făcut în Eparhia Ungro-Vla-hiei noi alegeri protopopești pe plăși.

Protopopii cei noi vor avea să prezideze cercurile preo-țești menite să fie organele de îndrumare și pregătire pasto-rală a clerului.

Preoțimea din Eparhie înțelegând spiritul în care dorește să lucreze I. P. S. Patriarh, care se vrea înconjurat de o preoțime activă, bine pregătită și îndrumată, s'a încadrat fără întârziere în ritmul nou de viață.

Adunarea Eparhială exprimându-și satisfacția pentru rea-lizările din acest domeniu, și-a arătat încrederea că ele vor fi sporite în viitor, cu mari foloase pentru Biserică și a încredin-țat Consiliului Eparhial confirmarea consiliilor și epitropiilor parohiale provizorii instituite.

Deasemeni a discutat și și-a însușit o serie de probleme eparhiale ca: noua arondare a parohiilor, descongestionarea bi-sericilor cu preoți peste nevoile reale și repartizarea acestora în parohiile vacante, sau acolo unde nevoile sufletești ale credin-cioșilor reclamă preoți în plus; crearea unui organ statistic central, care să poarte evidența întregului personal și a tuturor bunurilor eparhiale; accelerarea lucrărilor pentru alcă-tuirea regulamentului de numiri și transferări; ajutorarea de către parohiile mai înstărite a parohiilor sărace, în susținerea nevoilor pe care le au (construire și reparații de locașuri, pro-curare de mobilier, etc.).

Cât privește activitatea economică a Arhiepiscopiei Bucu-reștilor, Adunarea Eparhială a avut să constate frumoase și te-meinice realizări.

Spiritual gospodăresc al I. P. S. Patriarh Justinian s'a manifestat cu atâta strălucire, dealungul întregii vieți a I. P. S. Sale, ca învățător, preot de sat, apoi de oraș, director de semi-nar și mai apoi ca Vicar și Mitropolit al Moldovei, în timpuri de grele încercări pentru această provincie, bântuită de secetă și pustiită de urgia războiului.

Cu toate preocupările-i atât de multiple și complexe, cari îmbrățișează atâtea domenii de activitate, I. P. S. Sa nu a pre-getat o clipă să-și ia privirile nici dela treburile gospodărești, supraveghind, controlând și îndrumând în permanență toată această activitate migăloasă, economică și financiară a Epar-

hiei. Membrii comisiunii Economice a Adunării Eparhiale, în raportul lor către Adunare, au avut să constate că bugetul Eparhiei a fost excedentar, iar cheltuelile s'au efectuat cu multă pricepere și chibzuință gospodărească, realizându-se admirabile lucrări ca:

Renovarea aproape integrală a Palatului Patriarhal în interior și exterior și înzestrarea lui cu mobilier și lingerie.

Inființarea unui cămin arhieresc și dotarea lui cu toate cele necesare găzduirii Chiriarhilor din provincie și oaspeților străini, cari găesc aici locuință și masă, cu totul gratuit.

Restaurarea, repararea și dotarea Căminului preoților și cântăreților din Eparhie.

Repararea caselor de odihnă ale Clerului.

Cumpărarea de unelte agricole pentru fermă și sesiile eparhiale.

Punerea pietrelor funerare pe mormintele celor doi Patriarhi decedați.

Acordarea de subvenții pentru construcții de biserici și ajutoare bănești studenților teologi și celor lipsiți.

În același timp Adunarea Eparhială a avut să aprobe proiectele de buget ale Centrului Eparhial precum și ale Instituțiilor de cultură religioasă care stau acum sub controlul Arhiepiscopiei Bucureștilor.

În felul acesta prima Adunare Eparhială a Sf. Arhiepiscopii a Bucureștilor de sub păstoria I. P. S. Patriarh Justinian și-a încheiat lucrările sale, după ample debateri, în cursul cărora s'au putut constata realizări de o importanță mare, ale I. P. S. Patriarh Justinian, aduse la îndeplinire numai în decursul unui an de păstorie.

Toți cei prezenți s'au putut convinge că vremurile de înnoire prin care trece țara noastră au găsit la cârma scaunului patriarhal pe omul cel nou, care a înțeles spiritul vremii și a trasat Bisericii un drum luminat și sănătos, punând-o în situația de a-și da și ea contribuția la opera de reconstrucție a societății celei noi.

Dcaceea, Adunarea Eparhială a Sf. Arhiepiscopii a Bucureștilor aprobând în unanimitate realizările eparhiei în toate domeniile de activitate: Culturală, Administrativă, și Economică, a adus mulțumirile sale cele mai alese pentru tot ceea ce s'a înfăptuit, exprimându-și convingerea, că păstoria I. P. S. Patriarh Justinian va fi o vreme de spor și de propășire creștinească, în toate laturile slujirii bisericești.

CONST. R. VASILESCU

Secretar eparhial

Sărbătorirea unui an dela alegerea I. P. S. Justinian ca Patriarh al Bisericii Ortodoxe Române.

In ziua de 24 Mai 1949, funcționarii dela centrul Sf. Patriarhii și al Sf. Arhiepiscopii a Bucureștilor, au sărbătorit împlinirea unui an dela alegerea I. P. S. Justinian ca Patriarh al Bisericii Ortodoxe Române.

Cu această împrejurare, I. P. S. Sa a fost călduros omagiat, toți cei de față înconjurând personalitatea Inalt Prea Sfinției Sale cu cele mai alese sentimente și urări.

Printre cei prezenți au fost și I. P. S. Arhiepiscop al Sucevei, Sevestian Rusan și P. S. Partenie Ciopron dela Consiliul Național Bisericesc, cum și P. C. N. Nicolaescu, Rectorul Institutului Teologic Universitar din București și P. C. Em. Vasilescu, director al Internatului Institutului Teologic, ambii profesori universitari. In fruntea funcționarilor Sf. Arhiepiscopii remarcăm prezența P. C. Arhim. Atanasie Glatcovschi, Vicarul Sfintei Arhiepiscopii.

Festivitatea este deschisă prin cuvântarea d-lui Constantin Vasilescu, Secretarul Eparhiei:

Inalt Prea Sfințite Stăpâne,

«Sărbătorim astăzi 24 Mai, un an de când, prin votul Marului Colegiu Electoral Bisericesc și prin înțelegerea factorilor de răspundere ai țării, cărma scaunului de Patriarh al Bisericii Ortodoxe Române a fost încredințată I. P. S. Voastre.

Evenimentul acesta a fost menit dintru început să încrusteze pe răbojul vremii un moment de o deosebită importanță pentru Ortodoxia românească. Prin această alegere se înalța în scaun nu numai cel dintâi dintre Intâii-stătători ai Bisericii noastre, dar se dădea poporului, Patriarhul cel care avea să fie și al Bisericii și al poporului, care avea să se identifice cu aspirațiile lui, să creadă neștrămutat în așezările lui.

Nădejdiile care s'au pus atunci în I. P. S. Voastră n'au fost întru nimic desmințite. Am putut fi într'un an de zile martorii unor înfăptuiri epocale ale I. P. S. Voastre, care vor rămănea înscrise pentru totdeauna cu litere de aur în istoria Bisericii Române.

Dealtfel întreaga viață a I. P. S. Voastre este străbătută de acest fir al muncii creatoare, de o pricepere deosebită în cărmuirea obștei, de o râvnă neostenită în folosul celor mulți și obidiți. În urma I. P. S. Voastre se află un întreg trecut de bogate înfăptuiri și un șir de grele și biruitoare lupte pe tărâmul social.

Oricine dorește să cunoască aceste fapte va găsi temeinice orientări în volumul II din lucrarea I. P. S. Voastre «Apostolat Social».

Ceia ce voim să relevăm acum sunt înfăptuirile I. P. S. Voastre în răstimpul de un an de când conduceți treburile Bisericii Ortodoxe Române ca Patriarh,

Cu prilejul înscăunării I. P. S. Voastre, după măreța procesiune la Biserica Sf. Spiridon-Nou, unde Guvern și popor s'au găsit în jurul I. P. S. Voastre, ca o mărturie a dragostei și încrederii ce V'o purtau, I. P. S. Voastră ați enumerat patru probleme cărora voiăți să Vă dedicați pentru a veni în sprijinul poporului român dreptcredincios în munca lui, pentru așezarea unei noi vieți sociale.

Intâi era preocuparea de a da poporului un corp de îndrumători bine pregătiți, clerul nostru trebuind să fie în viitor îndrumat, orientat și convins pentru apostolatul social, cerut de oamenii vremurilor noi.

În al doilea rând, Biserica Ortodoxă pentru a putea răspunde cu folos acelorași idealuri și năzuințe ale poporului nostru dreptcredincios, avea să-și reorganizeze pe alte baze, păstrând regulile canonice și monahale, clerul monahal, care trebuia să fie în slujba luminii, culturii și ajutorului societății condus de spiritul evanghelic al jertfelniciei pentru aproapele.

În al treilea rând trebuiau revizuite armele acestor misionari și înarmarea lor cu armele duhului celui nou și, în sfârșit, Biserica urma să se preocupe de formarea clerului ei de mir și monahal în viitor, reorganizându-și instituțiile pentru formarea

clerului, spre a corespunde tuturor năzuințelor și nevoilor poporului dreptcredincios.

Dar lucrul cel mai de căpetenie, care stătea la inima I. P. S. Voastre era readucerea în staulul Bisericii străbune a fraților români greco-catolici smulși prin silnicie și teroare, cu 250 ani în urmă, dela sânul Bisericii Ortodoxe.

Deacolo, din mijlocul solemnității instalării, dela Biserica Sf. Spiridon, I. P. S. Voastră le adresați un călduros apel de părinte bun, să se reîntoarcă acasă.

Se împlinește astăzi un an dela alegerea I. P. S. Voastre ca Patriarh și iată că toate angajamentele și punctele de program fixate atunci, sunt deja îndeplinite.

Dorința scumpă inimii I. P. S. Voastre a revenirii fraților, a fost printre cele dintâi realizate.

Numai la trei luni dela apelul făcut, ei au revenit în sânul Bisericii strămoșești, 250 de ani de suferință și necazuri se scurseră, în cursul lor, sute de mucenici, clerici și mireni, au pierit în temnițele habsburgilor, prigonți pentru credința lor.

La 21 Octombrie 1948, se pecetluia la Alba-Iulia actul revenirii definitive a fraților noștri la credința străbună».

În continuare dl. Const. Vasilescu enumără și celelalte mari îndepliniri ale I. P. S. Patriarh Justinian, aduse la îndeplinire în decurs numai de un an: organizarea școlilor de cultură teologică și religioasă, a cursurilor de îndrumare misionară, elaborarea Statutului pentru funcționarea și organizarea Bisericii Ortodoxe Române; înnoirea tuturor organelor reprezentative ale Bisericii (consilii parohiale, Adunări eparhiale, Adunarea Națională Bisericească) noi alegeri de protopopi.

«Pretutindeni — spune mai departe d-sa, — pulsează un ritm de viață nouă, manifestată pe planuri multiple ale vieții noastre bisericești, datorită venirii I. P. S. Voastră în fruntea Bisericii Ortodoxe Române.

Un alt fapt de seamă petrecut în acest interval de un an, pe care nu putem să nu-l amintim, este participarea I. P. S. Voastre la consfătuirea întâilor Stătători ai Bisericilor Ortodoxe, ținută la Moscova în luna Iulie 1948, cu prilejul sărbătoririi a 500 ani de autocefalie a Bisericii ruse.

Desbaterile și hotărârile ce s'au luat acolo, au o importanță deosebită pentru întreaga ortodoxie.

Delegația română în frunte cu I. P. S. Voastră a reprezentat Biserica noastră cu o deosebită strălucire, aducând prețioase lumini în problemele înscrise în ordinea de zi.

Sf. Sinod al Bisericii Ortodoxe Române, luând cunoștință de raportul delegației și-a însușit pe deplin rezoluțiile și a mulțumit în chip deosebit I. P. S. Voastre, pentru felul demn și frumos în care ați reprezentat Biserica Ortodoxă Română atât la solemnitățile Jubiliare pentru sărbătorirea a 500 ani de Autocefalie a Bisericii Ortodoxe ruse cât și la conferința întâilor Stătători ai Bisericii Ortodoxe dela Moscova.

Inalt Prea Sfințite Stăpâne,

Este peste putință să se cuprindă într'o scurtă cuvântare comemorativă personalitatea atât de complexă a I. P. S. Voastre.

Scopul nostru a fost de altfel, așa cum am arătat la început, să subliniem câteva din înfăptuirile epocale ale I. P. S. Voastre, aduse la îndeplinire în interval numai de un an, de când sunteți Patriarh.

z

A fost voia Atotputernicului ca în aceste vremuri de înnoire socială, cârma Sf. noastre Biserici să se afle în mâinile unui conducător ager la minte, hotărât la faptă, privind în față realitățile vieții cu toate frământările ei.

Intru rezolvarea tuturor problemelor ce se ivesc Bisericii, I. P. S. Voastră Vă voiți înconjurat de o preoție activă, bine pregătită și îndrumată, care să fie înarmată cu platoșa duhului nou, spre a făuri pe omul cel nou, pe omul muncii, pe omul unei lumi pașnice și plină de iubire.

Pentru a răspunde acestor chemări ale vremii, I. P. S. Voastră i-ați statornicit legiuiri în pas cu vremea, păstrând rânduelile canonice și pravilele străvechi. I-ați înființat școli de pregătire teologică și ați stabilit criterii noi de selecționarea clerului.

Ați primit toate organele reprezentative ale Bisericii, introducând în corporațiunile bisericești pe reprezentanții autentici ai maselor populare.

Supravegheați cu înțelepciune și cumpăt integrarea Bisericii în vremurile de nouă așezare a țării, ocolind primejdiile și descoperind tuturor calea adevărului.

Mulțumind Bunului Dumnezeu, care ne-a hărăzit un arhipăstor atât de vrednic și dornic de a așeza Biserica pe culmi cât mai înalte, noi funcționarii cancelariilor Patriarhale și arhiepiscopale, cât și ai institutelor de cultură teologică de sub oblăduirea I. P. S. Voastre Vă urăm I. P. S. Stăpâne cu prilejul sărbătoririi unui an de rodnică păstorire să trăiți întru mulți și fericiți ani».

Ia apoi cuvântul P. C. Pr. N. Cazacu, Secretar Patriarhal, care, prezentând din partea funcționarilor, un stilou și un creion, dăruit I. P. S. Patriarh Justinian, face, în cuvinte bine alese și adânc simțite, simbolismul acestor două instrumente ale scrisului, pornind dela o povestire a lui Esop.

«Aceste instrumente, spune P. C. Sa între altele, vor avea să însemneze, prin mâna I. P. S. Voastre, Înalt Prea Sfințite și Prea Fericite Stăpâne, aprecieri, încurajări, laude, și după caz, dojeni și pedepse, deși cu toată părerea de rău a I. P. S. Voastre. Noi vrem și ne vom trudi să facem, prin munca, prin supunerea și prin iubirea neprecupețită și de orice clipă față de I. P. S. Voastră, ca aceste instrumente să fie întinse numai pentru a scri sfaturi, directive, aprecieri și niciodată pedepse».

Cuvântul său ocazional este apoi conclud cu rugămintă către Bunul Dumnezeu, ca să învrednicească pe Înaltul Arhipăstor de mulți, fericiți și bogați ani în înfăptuiri cari să ducă Biserica Ortodoxă a țării la prosperare și desăvârșire pe planul ei de viață duhovnicească și socială.

Vorbitorilor le răspunde I. P. S. Patriarh Justinian într'o cuvântare plină de părintească simțire și grije .

**Înalt Prea Sfințite, Prea Sfințite, Prea Cucernici Părinți,
Doamnelor și Domnilor,**

«Domnul Vasilescu a căutat să enumere toate înfăptuirile din Biserica noastră ortodoxă, din anul care s'a scurs dela alegerea noastră și până acum și a căutat să le atribue exclusiv Patriarhului. Este adevărat că se obișnuște ca toate înfăptuirile bune să fie atribuite conducătorului, iar cele mai puțin bune și chiar rele să fie atribuite colaboratorilor săi. Eu însă spun că și cele bune și cele rele trebuiesc atribuite colectivului, nu conducătorului. Deaceia îmi permit ca cele amin.

tite de dl. secretar Vasilescu să le atribui și colaboratorilor mei, membrilor Sfântului Sinod și tuturor consilierilor și funcționarilor noștri, dar în primul rând mai ales Atotputernicului Dumnezeu, care mi-a ajutat să împlinesc unele idealuri de veacuri ale Bisericii noastre strămoșești. Biserica a fost ajutată, în mersul ei, în vremuri de prefaceri, de Dumnezeu și cu ajutorul Lui vedem acum că am putut să le trecem cu bine. Dacă ne-am recăpătat echilibrul, dacă am putut ajunge la un liman, aceasta se datorește și înțelepciunii Guvernului și tuturor oamenilor cu răspundere politică din țara noastră, care au apreciat felul de comportare al conducătorilor Bisericii noastre, adică al membrilor Sf. Sinod, care în toate împrejurările au dovedit o covârșitoare înțelepciune în modul cum au înțeles să sprijine eforturile Statului. Nu toată lumea prinde deodată tot sensul nouilor prefaceri și așezări și aceasta nu din rea voință, ci din lipsă de pregătire pentru înțelegerea vremurilor noi pe care le trăim. Membrii Sfântului Sinod au înțeles însă la vremea aceasta și au dovedit această înțelegere îndeosebi prin grija de a se da o nouă și fericită îndrumare întregului cler și monahism. Au fost mulți care s'au îndoit de bunele rezultate ale acestei noi înfăptuiri de nouă așezare și orientare a vieții noastre bisericești, dar această îndoială a lor a fost risipită în urma rezultatelor obținute chiar dela primii pași făcuți în acest sens.

Nu voi enumăra acum însă toate cele schițate aci de d. Vasilescu, cu privire la activitatea noastră în timpul acetui an de care este vorba. Un proverb spune că meritul cuiva nu stă în aceea de a câștiga pozițiile și inimile, ci în aceea de a le păstra. Și dacă într'un an am câștigat atâtea poziții și atâtea inimi în Statul nostru, apoi datoria cea mare este să putem să le și păstrăm.

Dacă altă dată am putut însufleți și înviora pe atâți descu-rajați care nu credeau în posibilitatea înfăptuirii celor mai mari idealuri, tot așa și azi plin de cel mai robust optimism, cu ajutorul lui Dumnezeu și al oamenilor de Stat, vom putea să păstrăm și să fructificăm tot ceea ce am dobândit până acum pentru binele Bisericii noastre drept măritoare, în faptul nouilor așezări din țara noastră.

Cu toții însă trebuie să ne străduim ca să păstrăm și să

fructificăm, prin munca noastră cea mai bună, toate dobândirile de până acum. Primul contact îl am cu P. C. Voastre și cu Domniile Voastre. Primele nemulțumiri mi le descarc pe cei mai apropiați, căci cum spune zicală, dai cu biciul în calul care trage până ieși din baltă. Să fiți totuși convinși și călăuziți de gândul că nu se face nimic de cât din dragoste, din dor pentru toate cele bune pentru Biserica în fruntea căreia mă găsesc eu.

Dacă, cu ocazia alegerii mele ca Patriarh al Bisericii Ortodoxe Române, erau unii care aveau unele rezerve, acum ei pot vedea câte înfăptuiri s'au făcut și câte necazuri m'au apăsătorit, și care au și lăsat urme vizibile pe chipul meu, dar eu totuși mă simt atât de înalt și de proaspăt sufletește în toată această muncă trecută și viitoare dusă și de dus în vederea realizării idealurilor noastre cele mai mari. Dar dați-mi voie ca aceste realizări de până acum să le împărtășesc în primul rând cu Dvs. și în al doilea rând cu membrii Sf. Sinod, ci nu să le socotesc ca pe unele care-mi aparțin mie exclusiv. Eu sunt un simplu exponent.

Părintele Cazacu a venit apoi cu o altă latură, căutând, pe calea alesului simbolism al minunatei povestiri a lui Esop, să concretizeze gândurile colaboratorilor noștri. Este adevărat că povestirea amintită din Esop este foarte pilduitoare pentru toți. Un creion și un stilou, pentru noi este sabia care taie nodurile, cu care sancționezi pe cei care încurcă treburile. Noi ținem foarte mult la disciplină în muncă. Disciplina arată că într-o societate viața lucrează în deplină armonie. Disciplina, ordinea, punctualitatea, trebuie să ni le impunem toți. Sunt momente dureroase pentru conducător, când sancționează pe un subaltern și deaceia am făcut în totdeauna apel la cei din jurul meu să nu-mi procure momente triste de luare de măsuri disciplinare, lucru care de fapt se face cu multă mâhnire. Cred că Dvs. funcționarii din administrația centrală sunteți cei dintâi care mă veți scuti de asemenea mâhnire. Să vă amintiți în toată munca Dvs. că ați lăsat la mine un stilou și un creion, și când lucrați singuri într'un birou, și când lucrați mai mulți la un loc. Eu știu care cum este, cunosc și mă informez de fiecare. Eu vă știu pe toți și se poate întâmpla să mă înșel într-o măsură oarecare, însă până la urmă eu am puțința de a cunoaște pe fiecare în întregimea lui. Mi-ați dat un stilou

și un creion pe care nu le aveam. Până acum nu am notat de cât în memorie; de acum voi nota și pe hârtie. Eu mă voi trudi să notez pe cele bune, că cele rele se țin mai ușor în minte. Vă făgăduiesc că le voi folosi cu toată dragostea și le voi folosi absolut așa cu v'ați gândit când mi le-ați dat.

Vă mulțumesc pentru felicitările ce mi-ați adus cu atâta dragoste și le primesc îndeosebi însoțite de făgăduința Dvs. conștiințioasă că veți munci și veți asculta toate dispozițiunile date, fiindcă ele toate sunt pentru binele Bisericii noastre. Și alături de Dvs. voi duce și eu mai departe aceiaș muncă și voi cere continuu ajutorul lui Dumnezeu asupra noastră a tuturor, ca cu toți la un loc să ne putem bucura de toate roadele muncii noastre.

Rog pe bunul Dumnezeu să vă dea sănătate și puteri pentru îndeplinirea tuturor dorințelor de bine în slujba Bisericii noastre și a întregului neam românesc».

După aceea, întreaga asistență intonează Imnul Patriarhal. Apoi primind felicitări personale dela fiecare din cei de față, I. P. S. Sa a trecut în biroul de lucru, unde, ca în totdeauna, desfășoară o neobosită muncă până târziu noaptea, în slujba Bisericii și a Țării.

PARTEA OFICIALĂ

Conferința vicarilor și secretarilor eparhiilor din cuprinsul Patriarhiei Române

ținută în ziua de 11 Mai 1949.

Odată cu sancționarea Statutului pentru organizarea și funcționarea Bisericii Ortodoxe Române, a cărui intrare în vigoare a coincis cu restructurarea aparatului de Stat, s'a făcut simțită o uniformizare a modului de a se lucra în cancelariile eparhiale, precum și o precizare a atribuțiilor conducătorilor lor: vicar, consilieri, secretar, potrivit noului Statut și schemei de organizare fixată de Ministerul Finanțelor.

Deaceea, I. P. S. Patriarh Justinian, de acord cu Ministerul Cultelor, a convocat la București pe toți Vicarii și Secretarii Eparhiilor din Patriarhia Română, în scopul de a se lua hotărâri uniforme pentru întreaga Patriarhie.

Conferința a avut loc în ziua de 11 Mai 1949, în sala sinodală din Palatul patriarhal, sub președinția I. P. S. Patriarh Justinian, de față fiind și reprezentanții Ministerului Cultelor.

Deschizând ședința, I. P. S. Patriarh Justinian, a lămurit celor prezenți scopul pentru care au fost chemați, din care desprindem următoarele:

«Poate că a surprins pe ierarhii noștri o convocare făcută de Patriarh, a funcționarilor dela centrele eparhiale, într'o consfătuire la Patriarhie, unde să se discute unele puncte care vizează o coordonare a activității noastre după noul Statut și dacă au stăruit unele nedumeriri eu țin dela început să vă rog a comunica PP. SS. Chiriarhi, că prin aceasta nu s'a căutat să se știrbească autoritatea PP. SS. Lor, ci să le venim în ajutor, fiindcă convocarea a fost determinată de unele observațiuni ale Ministerului Cultelor, în legătură cu diversitatea lu-

crărilor și a deosebirilor de tot felul, în modul de a lucra al diferitelor eparhii.

Deși schemele de încadrare ale Ministerului sunt uniforme pentru toate centrele eparhiale, totuși există deosebiri în aplicarea lor.

Aceste deosebiri am căutat să le fixăm într'o ordine de zi, asupra căreia socotesc că ați reflectat și aveți a vă spune observațiunile PP. CC. Voastre, precum și de făcut propuneri.

După cum știți, prin noul Statut au luat ființă posturile Vicarilor eparhiali, despre care Statutul de organizare al Bisericii ortodoxe, spune că sunt conducătorii cancelariei.

Dar în același timp au luat ființă și posturile de secretari eparhiali, cari sunt plătite cu salariul de șef de serviciu, dar sunt echivalente cu postul de director.

Ceeace era vechiul director de cancelarie, este actualul secretar eparhial.

Vicarul suplinește pe Chiriarh. Prin încredințarea unora din atribuțiunile sale Vicarului, Chiriarhul este acum mai liber pentru a-și îndeplini misiunea sa de Ierarh, pentru că știți că după Statut, el trebuie să-și viziteze eparhia cel puțin odată pe an.

Vicarul este șeful cancelariei, dar cheia cancelariei este secretarul eparhial.

El trebuie să știe în orice moment unde se află o hârtie, cum s'a rezolvat ea, și mai ales să țină seamă că rezolvarea ei să fie cât mai rapidă, neputând arunca vina pe altcineva pentru întârziere.

Secretarul eparhial dă decizie de atribuțiuni subalternilor săi, în așa fel ca totul să se desfășoare în cea mai perfectă ordine.

Secretarul evidențiază în muncă pe cel ce depune stăruință, după cum sancționează pe cei ce-și petrec timpul cu nimicuri.

Șeful contabilității, care funcționează după o lege specială, stă sub conducerea administrativă a Vicarului și secretarului eparhial, dar coordonează munca subalternilor săi, conform dispozițiunilor Ministerului de Finanțe, în așa fel ca ei să execute la timp lucrările.

Funcționarii nu au altă normă de muncă decât aceea pe care au fixat-o organele superioare în schema de organizație

a instituției, fiecăruia dându-i-se atribuții conforme cu postul său, potrivit cu munca pe care poate să o dea.

Secretarul își organizează lucrul în așa fel, încât cu funcționarii pe care îi are să ducă lucrările la zi, fără nici o întârziere.

Prin urmare, a fost vorba până acum de atribuțiunile funcționarilor din administrația eparhială. Asupra acestui punct eu mi-am spus părerea și am anunțat principiile care stau la baza muncii funcționarilor din instituții.

Urmează să discutăm mai departe atribuțiunile conducătorilor cancelariilor.

Să începem cu Vicarul eparhial.

Vicarul este primul funcționar din cancelarie și primul consilier al Chiriarhului.

El are o sumă de atribuțiuni, care se stabilesc de Chiriarh prin decizie, după cum va crede el de cuviință.

În sensul acesta v'am putea citi atribuțiunile fixate Vicarului Nostru, urmând ca PP. CC. Voastre să discutați cu Chiriarhii respectivi, pentru a vă putea da atribuțiuni mai largi sau mai restrânse, după cum vor aprecia.

Totuși, rolul de conducător al cancelariei nu vi-l poate lua nimeni, căci el este fixat prin Statut».

I. P. S. Patriarh citește atribuțiunile fixate Vicarului Arhiepiscopiei Bucureștilor, care sunt acelea din Decizia Nr. 76/949, publicată în această revistă.

După citirea textului, I. P. S. Sa deschide discuțiile întrebând dacă are cineva de făcut vre-o observație în legătură cu atribuțiunile Vicarului. I. P. S. Patriarh precizează PP. SS. Chiriarhi au toată libertatea de a da atribuțiuni mai largi sau mai restrânse Vicarilor, după cum socotesc de cuviință.

P. C. Vicar Laurențiu Busuioc, înscriindu-se la cuvânt, arată că atribuțiunile Vicarului, așa cum sunt fixate pentru Arhiepiscopia Bucureștilor, sunt foarte importante. «I. P. S. Voastră ați arătat că trebuie o uniformitate în ce privește lucrul în cancelarie. Cred că ar trebui fixate aci, în această consfătuire, atribuțiunile Vicarului, care să fie uniforme pentru toate eparhiile».

I. P. S. Patriarh arată că atribuțiunile ce se dau Vicarilor, depind de Chiriarh. Numai în ce privește Vicarul, găsim o la-

titudine a Chiriarhului, ceilalți funcționari au norme fixe de lucru.

În privința atribuțiilor Vicarului, mai iau cuvântul PP. CC. Vicari Teoctist Arăpaș, Traian Cibian, Ioan Crăciunel, Belaşcu și dl. Virgil Frangu, din Ministerul Cultelor, care arată că atribuțiile Vicarului, așa cum au fost formulate de I. P. S. Patriarh Justinian, sunt foarte bine fixate.

P. C. Pr. Gh. Pașoi, consilier economic al Sf. Arhiepiscopiei a Bucureștilor, întreabă cine face întocmirea comunicărilor către autorități și unitățile în suordine.

Din discuții ar reeși că, consilierul s'ar prezenta nu numai cu referatul, dar și cu comunicarea gata făcută și își exprimă părerea că secretarul este acela care trebuie să facă această lucrare.

I. P. S. Patriarh lămurește că executarea lucrărilor revine secretarului eparhial, care contrasemnează întreaga corespondență, în afară de aceea cu caracter tehnic, care este semnată de șeful contabil sau șeful serviciului tehnic.

Dl. Frangu din Ministerul Cultelor, afirmă deasemenea că de aici înainte, consilierul eparhial e simplu consilier. El are sarcina de a întocmi un referat, sau de a supraveghea un sector. El este numai consultat și își dă părerea, care poate fi aprobată sau respinsă. El nu mai are rolul de a urmări și executarea lucrării.

I. P. S. Patriarh subliniază că potrivit noului Statut, consilierii referenți vor fi numai consultați. Ei vor avea mult de lucru, mergând pe teren pentru notările preoților, cerute de Statut.

Dl. Constantin R. Vasilescu, secretar eparhial al Arhiepiscopiei Bucureștilor, arată că prin restructurare, numărul funcționarilor din cancelarie a fost micșorat, deci se cere o încordare în muncă a tuturor, pentru a se face față nevoilor serviciilor. Aceasta cu deosebire la Arhiepiscopia Bucureștilor, care este cea mai mare Eparhie din țară.

Se trece apoi la citirea atribuțiilor ce revin consilierilor referenți administrativi, bisericesc, cultural și economic, secretarului eparhial, inspectorului bisericesc și exarhului mănăstirilor, care sunt acelea din deciziile respective, publicate în corpul revistei.

Se deschid discuții asupra raportului dintre Vicar și secretar, Vicar și consilieri, consilieri și secretar.

P. C. Vicar Laurențiu Busuioc face o întrebare în privința inspecțiilor, dacă un consilier are timpul necesar să inspecteze toate parohiile din Eparhie.

I. P. S. Patriarh arată că nu se fac inspecții amănunțite, ci se fac mai cu rapiditate. Se vor da chiar anumite planuri consilierilor, de modul cum trebuie să se facă inspectarea.

Se trece la punctul II din ordinea de zi și se trece discuția asupra problemei pensionărilor și noile reforme administrative.

DI. Virgil Frangu din Ministerul Cultelor arată că pensionările se fac conform legilor în vigoare, la vârsta de 60 ani. Drepturile clericilor ca salariați, încetează la această vârstă, dar printr-o decizie Patriarhală, s'a prelungit timpul de activitate a clerului. Așa dar, când un preot împlinește vârsta de 60 ani, nu mai primește salariul de la Stat, dar continuă serviciul cu toate drepturile legate de funcțiunea sa. În ce privește formele de pensii, ele sunt tot cele vechi. Cei puși în retragere sub orice formă, au drept la 50% din vechiul salariu în contul pensiei, până la aranjarea drepturilor definitive. În legea asigurărilor de Stat, se pune problema concediilor de odihnă și concediilor de boală. Salariatul pus în concediu de boală nu are drept la salariu, ci la ajutor de boală.

În ce privește concediile de odihnă, ele vor fi mai restrânse ca până acum, iar concediile pentru interese personale vor fi foarte limitate și nu sunt salariate.

Formele pentru concediu trebuiesc făcute atunci când salariatul are nevoie de el și nu mai târziu. Bugetele sunt trimestriale și deci dacă nu sunt făcute la timp formele pentru încasarea drepturilor respective, se anulează plata.

I. P. S. Patriarh dă lămuriri în privința deciziei de menținere în funcțiune a preoților până la vârsta de 70 ani, arătând că până la această vârstă, preoții pensionari au toate drepturile. Ei sunt în funcțiune, deci au datoria să urmeze cursurile misionare și să fie gestionari.

Sedința se ridică la orele 13,30, urmând a fi continuată la orele 17.

Ședința II-a de după amiază.

Ședința s'a redeschis la orele 17,30, sub președinția I. P. S. Patriarh Justinian.

Este luat în discuțiune punctul 3 din ordinea de zi: Cazierele
Dl. V. Frangu din Ministerul Cultelor arată că obligațiunea de a se ține caziere a existat și până acum. În ce privește uniformizarea cazierelor, e bine să se știe următoarele: cazierele de bază trebuiesc ținute la Eparhii. Când se trimit acte la Minister, se ia notă de pe ele și se restituie Eparhiei. Deci cazierul întreg se ține la Eparhie. Ținerea cazierului revine secretarului eparhial și funcționarului special, adică șefului de cadre.

În privința formularelor de cazier, se pot tipări de Eparhii formule model pentru toți.

P. C. Pr. C. Hașcău, secretarul Eparhiei Clujului, arată că acolo s'a discutat chestiunea cazierelor de curând. În Ardeal, prin cazier se înțelege strângerea de date cu privire la îndeplinirea serviciului. Crede că e mai bine să se spună stat de serviciu, decât cazier.

I. P. S. Patriarh Justinian, dă în studiul Cancelariei Patriarhale întocmirea unui model de registre de personal, pentru întreaga Patriarhie, conform noului Statut.

În privința evidenței personalului, dl. Frangu arată că Protopopilor de plasă le revine datoria să încunoștiințeze la timp orice schimbări se fac la parohii. Deasemenea organele Eparhiei sunt datoare să încunoștiințeze la timp pe protopopi de toate comunicările făcute lor de Minister.

Dl. Titus Țifu din Ministerul Cultelor, arată că dela 1 Oct. 1948, problema transferărilor, cu deosebire în Ardeal, a devenit extrem de grea, și atunci s'a dat o circulară prin care se oprește a se face transferări, până nu le confirmă Ministerul. Aceasta din cauză că trebuie cercetată mai întâiu la fața locului, dacă preotul care solicită transferarea corespunde categoriei de parohie pe care o solicită, etc. Ministerul nu face numiri, el este numai organ de control. Biserica are deplină libertate să-și numească personalul de care are trebuință. Însă această libertate este îngrădită prin lege. Dacă recunoașterile din partea Ministerului întârzie, este pentru că nu se cunosc realitățile pe teren. Deaceia e bine ca toate adresele de transferări să respecte for-

mele cerute de lege. Termenul în care s'ar putea da răspuns din partea Ministerului, ar putea fi fixat la o lună de zile.

I. P. S. Patriarh arată că ar fi bine ca registrele de personal, care se vor întocmi la Eparhii, să se facă în dublu exemplar, din care unul să se dea Ministerului Cultelor. Deasemenea nu ar strica faptul ca fiecare Eparhie să aibă la Patriarhie un registru de personal. Anual, secretrul eparhial să meargă cu registrele de personal la Ministerul Cultelor, pentru confruntare și punere de acord.

În ce privește termenul de recunoaștere din partea Ministerului a numirilor, el ar putea fi prelungit până la o lună de zile, dar el trebuie neapărat respectat pentru a se împăca în felul acesta și autonomia bisericească și autoritatea Ministerului Cultelor.

Dl. Mircea Ionescu, Director în Ministerul Cultelor, aduce lămuriri cu privire la motivele cari au determinat circulara care oprea transferările. Erau foarte mulți preoți transferați sau detașați, fără să fi fost anunțat Ministerul. Plata li se făcea din această cauză la vechiul lor domiciliu, fapt care producea mari perturbări prin restituirea cecurilor.

I. P. S. Patriarh dă ample lămuriri în ce privește problema numirilor de personal clerical în viitor. În următorii cinci ani nu se vor face numiri de preoți decât numai în Ardeal.

P. C. Vicar Belascu arată că ar fi greu ca în Ardeal să se numească un preot la 2000 de suflete, căci acolo parohiile sunt distanțate. Apoi mai este și problema sectară. Aduce mulțumiri I. P. S. Patriarh pentru grija ce o poartă parohiilor din Ardeal.

I. P. S. Patriarh dă lămuriri cu privire la trimiterea de preoți misionari în Ardeal. De acum e timpul ca Eparhiile din Ardeal să-și rezolve singure această problemă, trimițând parohiilor revenite, preoți din cuprinsul Eparhiilor lor.

Se trece la punctul 6 din Ordinea de zi.

Dl. Țifu din Ministerul Cultelor comunică în această privință:

Orice absență a personalului bisericesc să fie comunicată imediat Ministerului Cultelor. De exemplu cineva e condamnat sau a părăsit cu voia lui parohia, etc.

În unele părți nu s'a comunicat toate datele cu privire la

personal. Să se comunice neîntârziat aceste date, pentru a se întocmi fișele de cazier.

În ce privește corespondența, se observă foarte mult birocrațism. În Minister se primește multă corespondență inutilă. Ar trebui să se respecte ordinea ierarhică; parohia nu trebuie să corespundă direct cu Ministerul. Să se dea circulări protopopilor în acest sens. Însăși comunicările care se fac să fie la timp făcute și precise. Să se trimită la timp cererile de ordonanțarea drepturilor materiale, căci altfel ele trec la economii bugetare.

Dl. Mircea Ionescu, arată că prin circulări s'au dat norme precise contabile, precum și cu privire la întocmirea bugetelor. Deasemenea s'au dat instrucțiuni cu privire la organizarea controlului financiar intern. Șeful serviciului de contabilitate depinde din punct de vedere administrativ de Chiriarh, dar din punct de vedere contabil depinde de Ministerul Finanțelor. Nu la toate Eparhiile s'a înțeles care e rolul contabilului. Roagă pe Chiriarhi să dea tot concursul organelor de control financiar intern.

Arată că nu s'au primit bugetele dela Centrele Eparhiale, dar câteva din ele nu sunt întocmite conform dispozițiilor în vigoare. Pentru aceasta se fac în Ministerul Cultelor cursuri speciale pentru îndrumarea șefilor contabili. În viitor nu mai există descărcare de gestiune.

Se trece apoi la problema sindicalizării clerului. După ample discuții, I. P. S. Patriarh precizează că clerul nu se poate sindicaliza. Există prin Statut cercurile protopopești, unde preoții se pot aduna pentru a discuta chestiunile lor profesionale.

Epuizându-se Ordinea de zi, I. P. S. Patriarh luând cuvântul în încheiere, spune următoarele:

Prea Cucernici Părinți și Domnilor,

«Țin să vă mulțumesc că ați participat cu toții la această consfătuire, care a avut de rezolvat probleme foarte importante, mai ales cu privire la unitatea de lucru și la atribuțiuni ce trebuie să le îndepliniți pentru o rodnică activitate. Desigur că cele ce s'au discutat aici le veți discuta și cu PP. SS. Chiriarhi și apoi cu consilierii și ceilalți funcționari eparhiali.

Să ne încadrăm munca noastră în mod uniform și să apli-

căm cu convingere Statutul. Am amintit la începutul consfătuirii noastre să lămuriți pe PP. SS. Chiriarhi, că aceste consfătuiri făcute la București nu știrbesc cu nimic autoritatea PP. SS. Lor și să-i asigurați de toată dragostea pe care le-o port ca Patriarh. Probabil că asemenea măsuri se vor mai repeta, pentru că acum urmează elaborarea Regulamentelor Statutului pentru organizarea Bisericii.

V'am rugat, și în special pe cei din Transilvania, ca să sfătuiți preoțimea să răspundă cu bunăvoință la toate bunele traduceri în faptă ale Statului, ca de ex.: editarea revistelor, procurarea unor cărți, care au fost planificate pe un an de zile de Sf. Sinod. Aceste editări se fac cu mari sacrificii. Noi ne-am adresat întâi parohiilor și unele ne-au trimis întâmpinări că nu pot suporta plata. Pe acestea le-am absolvit. Dela altele ne-au venit revistele și cărțile înapoi. Poate că adresele au fost greșite. Lămuriți pe preoți, că toate acestea se fac în folosul lor. Deasemeni lămuriți-i cu privire la Fondul de Ajutor al Clerului și la cotizarea de lei 50 pentru Fondul de ajutor de înmormântare. Am vrea ca preoțimea să prețuiască toate strădaniile noastre.

De curând am împărțit câte lei 500.000 Institutelor Teologice dela București, Sibiu și Cluj. Căutăm să facem acum un cămin de odihnă pentru preoți.

Mulțumindu-vă pentru disciplina și seriozitatea cu care ați participat la ședințe, vă urez să aveți tot tactul necesar impus de oameni, de vremuri și împrejurări, ca să ajutați cu succes la Prosperitatea Bisericii noastre».

Cu acestea, conferința Vicarilor și Secretarilor Eparhiali a luat sfârșit, urmând ca Eparhiile să-și organizeze activitatea lor, conform cu cele discutate.

CONST. R. VASILESCU
Secretar Eparhial

COPIE: de pe adresa Nr. 3906 din 11 Mai 1949 a Arhiepiscopiei Ortodoxe Române de Alba-Iulia și Sibiu.

I. P. Sf. Sale

Inalt Prea Sfințitului JUSTINIAN Patriarhul României,
București

Inalt Prea Sfinția Voastră,

Cu onoare Vă exprimăm cele mai călduroase mulțumiri pentru ajutorul acordat Ardealului. Oficiul protopopesesc din Tg. Mureș, prin raportul său Nr. 300/949 ne-a încunostințat că preoții misionari trimiși de către I. P. S. Voastră în jud. Mureș, împlinindu-și cu devotament misiunea ce ați binevoit a le încredința, au plecat spre parohiile lor.

Credincioșii uniți reveniți la Biserica noastră cari au avut prilejul de a fi păstoriți un timp de misionari bucureșteni și munteni, pe deplin satisfăcuți duhovnicește, se întorc către I. P. S. Voastră, mulțumindu-Vă, că nu i-ați lăsat orfani, ci la vreme potrivită le-ați trimis preoți și păstori sufletești.

Primiți, Vă rugăm, Inalt Prea Sfințite, expresiunea înaltei Noastre stime și considerațiuni.

Arhiepiscop și Mitropolit (as) NICOLAE

Secretar (as) *indescifrabil*

COPIE: de pe adresa Onor. Minister al Cultelor Nr. 13.271/949, înregistrată la Sf. Arhiepiscopie sub Nr. 6199 din 25 Mai 1949.

Avem onoarea a vă face cunoscut următoarele dispozițiuni ale Ministerului de Finanțe, Comisia pentru simplificarea și raționalizarea Aparatului de Stat, în legătură cu prevederile deciziei Consiliului de Miniștri Nr. 236/949.

Salariații care se deplasează în mod accidental în interesul serviciului au dreptul la indemnizația zilnică de deplasare, conform specificărilor dela art. 2 al deciziei, prima parte.

Dacă este vorba însă de un organ care are ca sarcină permanentă controlul, atunci salariatul primește în locul indemnizației zilnice, o cotă fixă din salariu care poate atinge chiar 50% din acesta.

Prin organ de control permanent se înțeleg acei salariați a căror funcțiune include deplasarea pentru verificări și care fac aceste deplasări cum sunt de ex. membri Sfaturilor Populare județene sau de plasă, șefii secțiunilor dela Sfaturi, inspectorii, controlorii și altele care vor fi calificate ca atare de către Comisia pentru simplificarea și raționalizarea Aparatului de Stat.

Deasemeni sunt organe de control permanent acelea ce fac mai mult de zece zile deplasare în cursul unei luni.

În ceea ce privește calculul drepturilor cuvenite, se face astfel:

a) Pentru indemnizații zilnice, deplasarea trebuie să depășească opt ore; calculul se face dela ora plecării la ora sosirii înapoi la reședință. De ex. plecarea la ora 16 și înapoierea a doua zi la ora 9, înseamnă o zi de deplasare, întrucât a depășit opt ore; plecarea la ora 16 și înapoierea a doua zi la ora 22, înseamnă tot o zi de deplasare, întrucât s'a efectuat 31 ore, nedepășindu-se

opt ore peste prima zi de 24 ore; dacă înapoierea a avut loc la ora 24 se plătesc două zile de deplasare, întrucât s'au efectuat cel puțin opt ore peste primele 24 ore.

b) Pentru deplasările organelor de control permanent, 50% din salariu se plătește pentru douăzeci zile efectiv prestate în deplasare; pentru fiecare zi în deplasare efectuată mai puțin, se scade cota parte respectivă, adică a douăzecea parte din 50% din salariu.

De ex.: Inspector II-a este încadrat la categoria 9/3, salariu tarifar lunar lei 9.800; 50% din salariu este 4.900 care se plătește pentru douăzeci zile de inspecție. Dacă inspectorul în cauză a efectuat în cursul lunii numai 15 zile de inspecție, i se plătește numai cota parte pentru zilele efectiv făcute în deplasare, adică lei 245 (care prezintă 4.900: 20) înmulțit cu 15 (numărul zilelor făcute în deplasare), în total lei 3.675.

Se menționează că 20 zile de inspecție pe lună constituie baza de calcul chiar în cazurile când organul de control respectiv are programat un număr mai mic de zile de deplasare.

Se atrage atențiunea că pentru o cât mai bună organizare și planificare a muncii, organele care se deplasează pe teren vor trebui să-și stabilească astfel itinerariul încât odată plecat dela reședință să se întoarcă după un număr de 5—6 zile cel puțin, ca să poată verifica în acest timp mai multe localități, în continuare, fără a se întoarce la reședință.

De asemeni ajuns într-o localitate trebuie să-și efectueze toate lucrările, pe care să și le pregătească din vreme, astfel încât să nu mai fie obligat să se reîntoarcă în acea localitate, decât după un timp mai îndelungat, de cel puțin o lună de zile; desigur că se exceptează lucrările urgente, care, survenite între timp, pot obliga pe un organ de control să se întoarcă într-o localitate în care a mai fost recent.

2. În călătoria cu calea ferată vor putea utiliza:

Cl. I-a: Ministrul, Ministrul Adjunct și Consilierul Ministerial și salariații care îndeplinesc funcțiuni echivalente, călătoria putându-se face cu orice fel de tren.

Cl. II-a: salariații din categoriile XV-XI inclusiv.

Cl. III-a: ceilalți salariați.

Călătoria cu cl. II-a și a III-a se va face cu trenul personal sau accelerat.

Călătoria cu vagonul-pat sau avionul este permisă numai cu aprobarea expresă a Ministrului sau Ministrului Adjunct, iar la întreprinderi cu aprobarea conducătorului întreprinderii și numai în cazuri excepționale.

Pentru localitățile unde nu există cale ferată sau linie de autobuze, cheltuelile de transport se vor plăti dela caz la caz, după învoială, ținându-se seama de tarifele curente din localitate și pe bază de acte justificative (chitanțe) timbre legale, vizate de organele locale.

Dacă nu există rețea de cale ferată sau autobuze, salariatul poate întrebuița mijloace proprii de locomotie, în care caz cheltuelile de deplasare se vor plăti astfel:

— cu autovehiculul propriu până la lei 25 de km.

— cu motocicletă proprie până la lei 8 de km.

cu bicicleta proprie lei 4 de km., cu condiția ca totalul km. parcursi într-o zi să nu depășească 40 km.¹

— cu mijloace hipomobile proprii până la 15 lei km.

Echivalentul unui abonament de transport în localitate, pentru salariații care fac deplasări zilnice la diferite instituții se plătește numai în localitatea unde există mijloace de transport în comun.

MINISTRU,

(ss) Dobocan

DIRECTOR,

(ss) M. Ionescu

DECIZIUNEA Nr. 76.

Noi

JUSTINIAN .

Din mila lui Dumnezeu Arhiepiscop al Bucureștilor, Mitropolit al Ungro-Vlahiei, Patriarh al Bisericii Ortodoxe Române.

Având în vedere dispozițiunile art. 104 din Statutul pentru funcționarea și organizarea Bisericii Ortodoxe Române;

Având în vedere Decizia Ministerului Cultelor Nr. 9840/949, privitoare la încadrarea personalului Cancelariei Arhiepiscopiei Bucureștilor;

Ținând seama de hotărârile luate în consfătuirea Vicarilor și Secretarilor Eparhiali ai Eparhiilor din cuprinsul Patriarhiei Române ținută în sala Sino-dală, din Palatul Patriarhal, în ziua de 11 Mai 1949.

D E C I D E M :

Art. 1. — P. C. Arhim. Dr. Atanasie Glatcovschi, Vicarul Sf. Arhiepiscopiei a Bucureștilor, Mitropolia Ungro-Vlahiei, conduce cancelaria Eparhială, având în directă supraveghere toate serviciile:

Secretariatul

Registratura

Arhivă

Administrația Bunurilor Bisericești

Contabilitatea

Corpul de inspecție și control

Serviciul Tehnic

Exarhul Mănăstirilor

Participă de drept la ședințele organelor deliberative eparhiale cu vot consultativ, iar în Consiliul eparhial cu vot deliberativ.

P. C. Sa are următoarele atribuțiuni:

1. *De ordin administrativ:*

Aprobă:

a). Săvârșirea de nunți în zile oprite, după normele fixate de noi.

b). Asistența religioasă pentru sinucigași.

c). Concediu și permisiu până la 8 zile, personalului.

d). Avizele și referatele consilierului administrativ, cerute în chestiunile de ordin administrativ, disciplinar și juridic, cu excepția celor cerute de Noi și a celor prin care se propune: aplicare de pedeapsă, trimiterea în judecata Consiliului Eparhial, acordarea de dispenze pentru grade de rudenie, clemențe, hirotonii, cum și aprobarea hirotoniilor și sentințelor date de Consistoriul Eparhial.

Aprobă:

a). Referatele consilierului Administrativ, cerute în chestiunile în legătură cu activitatea culturală religioasă, pastorală, misionară și asistență socială.

b). Referatele în legătură cu activitatea misionară în Eparhie și în Ardeal.

c). Referatele în legătură cu învățământul teologic și religios.

3. De ordin economic:

Aprobă în urma împlinirii formelor legale:

a). Plata salariilor.

b). Plata indemnizațiilor de deplasare și rambursării cheltuelilor de transport.

c). Plata orelor suplimentare prestate de funcționarii administrativi, cu aprobarea prealabilă a directorului contabilității din Ministerul Cultelor, sau a Direcției Statelor din Ministerul Finanțelor.

d). Plata impozitelor curente și a cheltuelilor de întreținere, cum sunt: apa, lumina, telefoane, P. T. T., radio, materiale de curățenie și mici reparații.

e). Angajarea de cheltueli pentru furnituri de cancelarie până la orice sumă la Tipografia Cărților Bisericești, sau la alte întreprinderi de Stat.

f). Angajarea de cheltueli pentru materii prime, până la orice sumă, ce se procură dela întreprinderile de Stat.

g). Angajarea de cheltueli pentru procurarea de cărți juridice sau fiscale, abonamente de reviste și ziare, procurări de obiecte de inventar, diferite piese și unelte, până la suma de lei 10.000.

h). Aprobă propunerile pentru efectuarea de ore suplimentare.

i). Dă semnătură pentru angajarea instituției în chestiuni financiare, împreună cu șeful contabilității, iar în chestiuni tehnice cu șeful Serv. Tehnic.

Semnează toată corespondența, atât cea rezolvată de P. C. Sa cât și cea rezolvată de Noi.

Ne reprezintă în festivități sau în Eparhie.

Art. 2. — Dl. Constantin R. Vasilescu, Secretar Eparhial, este însărcinat cu aducerea la îndeplinire a prezentei Decizii.

PATRIARH

+ JUSTINIAN

DECIZIUNEA Nr. 77.

Noi

JUSTINIAN

Din mila lui Dumnezeu Arhiepiscop al Bucureștilor, Mitropolit al Ungro-Vlahiei, Patriarh al Bisericii Ortodoxe Române.

Având în vedere dispozițiunile Art. 106 din Statutul pentru funcționarea și organizarea Bisericii Ortodoxe Române.

Având în vedere Decizia Ministerului Cultelor Nr. 9840/949, privitoare la încadrarea personalului cancelariei Arhiepiscopiei Bucureștilor;

Ținând seama de hotărârile luate în consfătuirea Vicarilor și Secretarilor Eparhiali ai Eparhiilor din cuprinsul Patriarhiei Române, ținută în sala Sinodală, din Palatul Patriarhal, în ziua de 11 Mai 1949.

D E C I D E M:

Art. 1. — P. C. Pr. Dr. Gheorghe Soare, Consilier Administrativ, i se fixează sfera de activitate în problemele de ordin bisericesc.

În această calitate, P. C. Sa studiază și întocmește referatele asupra chestiunilor ce urmează să fie dezbătute de organele deliberative eparhiale, sau a fi rezolvate de Noi.

Participă fără drept de vot la ședințele Adunării Eparhiale, în afară de cazul când este membru.

Supraveghează, controlează și îndrumează administrația bisericească dela centrul eparhial și din Eparhie, disciplina clerului, slujbele bisericești și activitatea bisericească în general.

Intocmește referatele și avizele cerute de Noi sau de P. C. Vicar, în chestiunile de ordin administrativ, disciplinar, canonic și juridic.

Studiază dosarele de anchetă și face propunerile respective, fie pentru clasare, fie pentru a fi sancționate de către Noi, sau de Consistoriul Eparhial.

Intocmește rechizitoriul introductiv, pentru dosarele care urmează a fi introduse în Consistoriu spre judecare, și Ne prezintă spre aprobare sentințele date de Consistoriul Eparhial.

Cercetează pe teren activitatea preoților și diaconilor, în vederea notărilor prevăzute de Statut și modul de comportare a cântăreților bisericești.

Face propuneri pentru acordarea, menținerea sau anularea distincțiunilor bisericești, în conformitate cu art. 139—143 din Statut.

Intocmește împreună cu ceilalți consilieri, în ședință comună, referatele în problemele mai însemnate, după cum se va aprecia de Noi.

Semnează cu contrasemnarea șefului de serviciu, ordinele date în interes de serviciu, în vederea controlului și îndrumării administrative bisericești.

Contrasemnează alături de Vicar, ordinele și adresele care au de obiect trimiterea în judecata Consistoriului Eparhial, comunicarea pedepselor sau anularea lor, acordarea distincțiunilor bisericești și circularele care cuprind dispozițiuni canonice cu caracter normativ.

Art. 2. — Dl. Constantin R. Vasilescu, Secretar Eparhial, este însărcinat cu aducerea la îndeplinire a acestei Deciziuni.

Data în reședința Noastră Patriarhală din București, astăzi 14 Mai 1949.

PATRIARH,
† **JUSTINIAN**

DECIZIUNEA Nr. 78.

Noi

JUSTINIAN

Din mila lui Dumnezeu Arhiepiscop al Bucureștilor, Mitropolit al Țîngro-Vlahiei și Patriarh al Bisericii Ortodoxe Române.

Având în vedere dispozițiunile art. 106 din Statutul pentru funcționarea și organizarea Bisericii Ortodoxe Române.

Având în vedere Decizia Ministerului Cultelor Nr. 9840/949, privitoare la încadrarea personalului cancelariei Sf. Arhiepiscopii a Bucureștilor;

Ținând seama de hotărârile luate în consfătuirea Vicarilor și Secretarilor Eparhiali ai Eparhiilor din cuprinsul Patriarhiei Române, ținută în sala Sinodală din Palatul Patriarhal, în ziua de 11 Mai 1949,

DECIDEM:

Art. 1. — P. C. Pr. Dumitru Cristescu, consilier administrativ, i se fixează sfera de activitate în probleme de ordin cultural și de învățământ teologic și catehetic.

În această calitate, P. C. Sa studiază și întocmește referatele asupra problemelor ce urmează a fi dezbătute de organele deliberative eparhiale sau a fi rezolvate de Noi.

Participă fără drept de vot la ședințele Adunării Eparhiale, în afară de cazul când este membru.

Supraveghează, controlează și îndrumă activitatea culturală, religioasă, pastorală-misionară, asistență socială, conferințele preoțești și catehizarea în biserică.

Organizează conferințele anuale ale clerului, pe Protoierii, fixând temele ce urmează a fi dezbătute, conf. art. 138 din Statut, cu aprobarea Noastră.

Se îngrijește de perfecționarea profesională a clerului, ținând evidența necesară a celor ce urmează cursurile de îndrumare misionară la Institutul Teologic.

Organizează activitatea misionară și colportajul, în vederea combaterii rătăcirilor dela credință.

Are în grije editarea Buletinului Oficial al Eparhiei, precum și editarea calendarului.

Cercetează pe teren activitatea din punct de vedere cultural, religios și pastoral al preoților, în vederea notărilor cerute de Statut.

Întocmește împreună cu ceilalți consilieri, în ședință comună, referatele în problemele mai însemnate, după cum se va aprecia de Noi.

Art. 2. — Dl. Constantin R. Vasilescu, Secretar Eparhial, este însărcinat cu aducerea la îndeplinire a prezentei Deciziuni.

Data în Reședința Noastră Patriarhală din București, astăzi 14 Mai 1949.

P A T R I A R H,
† JUSTINIAN

DECIZIUNEA Nr. 79.

Noi
JUSTINIAN

Din mila lui Dumnezeu Arhiepiscop al Bucureștilor, Mitropolit al Ungro-Vlahiei și Patriarh al Bisericii Ortodoxe Române.

Având în vedere dispozițiunile art. 106 din Statutul pentru funcționarea și organizarea Bisericii Ortodoxe Române.

Având în vedere Decizia Ministerului Cultelor Nr. 9840/949, privitoare la încadrarea personalului cancelariei Sf. Arhiepiscopii a Bucureștilor;

Ținând seama de hotărârile luate în consfătuirea Vicarilor și Secretarilor Eparhiali ai Eparhiilor din cuprinsul Patriarhiei Române, ținută în sala Sinodală din Palatul Patriarhal, în ziua de 11 Mai 1949,

D E C I D E M:

Art. 1. — PP. CC. Preoți Gheorghe Pașoi și Simion Neaga, Consilieri Administrativi, li se fixează sfera de activitate, în problemele de ordin economic.

În această calitate, PP. CC. lor studiază și întocmesc referatele asupra problemelor ce urmează a fi dezbătute de organele deliberative eparhiale sau a fi rezolvate de Noi.

Participă fără drept de vot la ședințele Adunării Eparhiale, în afară de cazul când este membru.

Supraveghează, controlează și îndrumă realizarea cu strictețe a planului economic anual fixat prin bugetul eparhial, întocmind toate referatele de angajare a cheltuelilor pe baza referatelor de necesitate întocmite de gestionarii unităților eparhiale (intendent, administratori, turnătorie, magazie, fermă, etc.).

Controlează pe teren activitatea din punct de vedere economic și gospodăresc a preoților, întocmirea bugetelor și conturilor de gestiune, pangar, întreținerea imobilelor bisericesti, administrarea cimitirilor, etc., în vederea notărilor cerute de Statut și pentru executarea ordinelor și dispozițiilor ierarhice.

Unitățile controlului Eparhiei se repartizează celor doi consilieri administrativi, cu sferă de activitate în problemele economice, după cum urmează:

P. C. Pr. Gh. Pașoi: Casa Eparhială, gara, vin, ferma Răsmirești, Institutul Teologic, Internatul Teologic.

P. C. Pr. Neaga: Fabrica de lumânări, Magazinul de obiecte bisericesti, Căminul preoțesc, pădurea, inventarul și Bunurile, Azilul Ghenadie, Techirghiolul, Școala de cântăreți, Seminarul Monahul Plumbuita, verificările și contenciosul.

Ambilor le revine controlul activității gestionare a instituțiilor în subordine, îndeplinind funcția de organ de control financiar intern.

Intocmesc împreună cu ceilalți consilieri, în ședință comună, referatele în problemele mai însemnate.

Art. 2. — Dl. Constantin R. Vasilescu, Secretar Eparhial, este însărcinat cu aducerea la îndeplinire a prezentei Deciziuni.

Dată în Reședința Noastră Patriarhală din București, astăzi 14 Mai 1949.

P A T R I A R H,
† JUSTINIAN

DECIZIUNEA Nr. 80.

Noi

JUSTINIAN

Din mila lui Dumnezeu Arhiepiscop al Bucureștilor, Mitropolit al Ungro-Vlahiei, Patriarh al Bisericii Ortodoxe Române.

Având în vedere Decizia Ministerului Cultelor Nr. 9840/949, privitoare la încadrarea personalului cancelariei Sf. Arhiepiscopii a Bucureștilor;

Ținând seama de hotărârile luate în consfătuirea Vicarilor și Secretarilor Eparhiali ai Eparhiilor din cuprinsul Patriarhiei Române, ținută în sala Sinodală din Palatul Patriarhal, în ziua de 11 Mai 1949,

DECIDEM:

Art. 1. — Dl. Constantin R. Vasilescu, Șef de serviciu I, Secretar Eparhial, are atribuțiunea de Director al Cancelariei Sf. Arhiepiscopii a Bucureștilor, Mitropolia Ungro-Vlahiei.

În această calitate D-sa supraveghează, controlează și îndrumază executarea cu strictețe a tuturor lucrărilor de cancelarie.

Primește și desface corespondența, pe care după ce este înregistrată, o prezintă P. C. Vicar, spre a fi repartizată PP. CC. Consilieri Administrativi sau serviciilor respective, pentru lucru.

Observă ca orice hârtie să fie executată în termen de 5 zile dela rezolvare.

Păstrează conștient de prezență a funcționarilor, semnalând absențele, conform Legii și regulamentului Asigurărilor Sociale.

Certifică prezența în serviciu pe statele de salariu, în afară de exactitatea cifrelor, pe care o face șeful contabil.

Dă dispozițiuni cu privire la atribuțiunile funcționarilor în subordine, stabilind responsabilitatea precisă a fiecăruia, în sectorul de muncă ce îi este încredințat.

Participă la ședințele Adunării Eparhiale și ale Consiliului Eparhial.

Lucrează corespondența ajutat de funcționarii serviciilor respective și o contrasemnează, în afară de aceea cu caracter tehnic, care cade în competența serviciului respectiv.

Art. 2. — P. C. Pr. Dr. Gh. Soare, Consilier Administrativ Bisericesc, este însărcinat cu aducerea la îndeplinire a acestei Deciziuni.

Dată în Reședința Noastră Patriarhală din București, astăzi 14 Mai 1949.

PATRIARH,
† JUSTINIAN

DECIZIUNEA Nr. 81.

Noi
JUSTINIAN

Dn mila lui Dumnezeu Arhiepiscop al Bucureștilor, Mitropolit al Ungro-Vlahiei, Patriarh al Bisericii Ortodoxe Române.

Având în vedere dispozițiunile art. 109 din Statutul pentru funcționarea și organizarea Bisericii Ortodoxe Române.

Având în vedere Decizia Ministerului Cultelor Nr. 9840/949, privitoare la încadrarea personalului cancelariei Sf. Arhiepiscopii a Bucureștilor;

Ținând seama de hotărârile luate în consfătuirea Vicarilor și Secretarilor Eparhiali ai Eparhiilor din cuprinsul Patriarhiei Române, ținută în sala Sinodală din Palatul Patriarhal, în ziua de 11 Mai 1949,

DECIDEM:

Art. 1. — P. C. Pr. Dr. Virgil Godeanu, Inspector Bisericesc, îndeplinește următoarele atribuțiuni:

Stă la dispoziția Noastră, având atribuțiuni generale de control.

Îndeplinește rolul de procuror în fața Consistoriului Eparhial.

Inspectează la ordinul Nostru Oficiile protopopești și parohiale cum și Școlile de cântăreți și Seminariile Monahale, din cuprinsul Eparhiei.

Primește delegațiuni din partea Noastră de a face anchete în cazuri mai grele, când Protoiereul respectiv este recuzat, sau când cel anchetat este un Protoiereu.

Art. 2. — Dl. Constantin R. Vasilescu, Secretar Eparhial, este însărcinat cu aducerea la îndeplinire a prezentei Deciziuni.

Dată în Reședința Noastră Patriarhală din București, astăzi 14 Mai 1949.

PATRIARH,
† JUSTINIAN

DECIZIUNEA Nr. 82.

Noi
JUSTINIAN

Dn mila lui Dumnezeu Arhiepiscop al Bucureștilor, Mitropolit al Ungro-Vlahiei, Patriarh al Bisericii Ortodoxe Române.

Având în vedere dispozițiunile art. 109 din Statutul pentru funcționarea și organizarea Bisericii Ortodoxe Române.

Având în vedere Decizia Ministerului Cultelor Nr. 9840/949, privitoare la încadrarea personalului caucelariei Sf. Arhiepiscopii a Bucureștilor;

Ținând seama de hotărârile luate în consfătuirea Vicarilor și Secretarilor Eparhiali ai Eparhiilor din cuprinsul Patriarhiei Române, ținută în sala Sinodală din Palatul Patriarhal, în ziua de 11 Mai 1949,

DECIDEM:

Art. 1. — P. C. Protosinghel Gherasim Bica, Exarh al Mănăstirilor, se însărcinează cu supravegherea, controlul și îndrumarea vieții mănăstirești din Eparhie.

Intocmește referatele cerute de Noi sau de P. C. Vicar, în chestiunile de ordin administrativ, disciplinar și duhovnicesc, cu privire la viața monahală.

Inspectează mănăstirile și schiturile din Eparhie.

Primește delegațiuni de a face anchete în legătură cu abaterile dela viața duhovnicească sau cu nereguli de ordin gospodăresc în mănăstiri.

Art. 2. — Dl. Constantin R. Vasilescu, Secretar Eparhial, este însărcinat cu aducerea la îndeplinire a prezentei Deciziuni.

Data în Reședința Noastră Patriarhală din București, astăzi 14 Mai 1949.

PATRIARH,

PUBLICAȚIE.

Se aduce la cunoștință că, în ziua de Duminică 3 Iulie 1949 orele 11,30 dimineața, se va ține licitație cu oferte închise pentru pictarea în frescă a pridvorului bisericii Sf. Vineri Herasca din Capitală.

Licitația va avea loc în Cancelaria parohială din str. Sf. Vineri Nr. 23-25, de unde se pot lua și informații suplimentare.

PAROH,

Pr. Dim. Cristescu

PUBLICAȚIE.

Se aduce la cunoștință că în ziua de 15 Iunie 1949, ora 17, se va ține licitație cu oferte închise, pentru pictarea bisericii parohiale Sf. Vasile Cotre-ceni, str. Drumul Serii Nr. 119.

Devizul asupra lucrării și costul de sarcini se pot vedea în fiecare zi la oficiul parohial, între orele 9—12 și 16—18.

Domnii pictori autorizați sunt rugați a lua parte, în condițiunile legilor în vigoare.

Licitația va avea loc în Biserică.

PREOT PAROH,

T. Stănculescu

DECIZIE Nr. 87/949.

Noi

JUSTINIAN

Arhiepiscop al Bucureștilor, Mitropolit al Ungro-Vlahiei și Patriarh al Bisericii Ortodoxe Române.

Având în vedere dispozițiunile cuprinse în art. 71—73 din Statutul pentru organizarea și funcționarea Bisericii Ortodox Române, cum și dispozițiunile art. 126 din acelaș Statut;

Având în vedere art. 3 din Deciziunea Patriarhală Nr. 64/949, prin care a încetat funcționarea actualilor Protopopi și s'a dispus instituirea de Protopopi provizorii pe plăși și județe;

Pe temeiul alegerilor de Protoierei efectuate în cuprinsul Sf. Arhiepiscopii a Bucureștilor, în ziua de 8 Mai 1949 pe circumscripții municipale și pe plăși în județe, în conformitate cu Ordinul circular Nr. 4680/949 al Sf. Arhiepiscopii a Bucureștilor,

DECIDEM:

Art. 1. — Pe data de 15 Iunie 1949 încetează funcționarea P. C. Protoierei giranți din cuprinsul Sf. Arhiepiscopii a Bucureștilor.

Art. 2. — Pe aceeași dată numim următorii Protoierei de municipii și plăși:

MUNICIPIUL BUCUREȘTI.

1. *Sectorul I Galben:*

P. C. Preot N. Dragomirescu, dela parohia Amza.

2. *Sectorul II Negru:*

P. C. Preot Dr. Traian Costea, dela parohia Izvorul Tămăduirii.

3. *Sectorul III Albastru:*

P. C. Preot Al. Părvulescu, dela parohia Sf. Elefterie.

4. *Sectorul IV Roșu:*

P. C. Preot Gh. Iliescu, dela parohia Albă Popa Dârvași.

JUDEȚUL ILFOV.

5. *Plasa Bolintin:* P. C. Preot Costin Sebe, dela parohia Chiajna, Protoieren de județ.

6. *Plasa Brănești:* P. C. Preot C. Marinescu, dela parohia Găneasa.

7. *Plasa Budești:* P. C. Preot I. Pârâianu, dela parohia Radovanu I.

8. *Plasa Bufta:* P. C. Preot Dumitru Constantin, dela parohia Bufta.

9. *Plasa Căciulaf:* P. C. Preot Marin Ducu, dela parohia Tunari.

10. *Plasa Domuști:* P. C. Preot Aurel Ciocoiu, dela parohia Tântava.

11. *Plasa Fierbinți:* P. C. Preot Spiridon Andreescu, dela parohia Parcul Ghencea, București.

12. *Plasa Oltenița:* P. C. Preot Const. Popescu, dela parohia Chiselet.

13. *Plasa Pârlita:* P. C. Preot Ioan Popescu, dela parohia Preasna Veche.

14. *Plasa Vidra:* P. C. Preot Vasile Popescu, dela parohia Prundu.

JUDEȚUL PRAHOVA.

15. *Municipiul Ploești*: P. C. Preot Al. Vlaiculescu, dela parohia Sf. Haralambie Ploești, Protoieru de județ.
16. *Plasa Ploești Nori*: P. C. Preot V. Constantinescu, dela parohia Pantelimon Ploești.
17. *Plasa Ploești Sud*: P. C. Preot N. Lăzărescu, dela parohia Sava Ploești.
18. *Plasa Bălțești*: P. C. Preot Gh. Tătaru, dela parohia Mireș.
19. *Plasa Câmpina*: P. C. Preot Nic. Georgescu, dela parohia Adormirea Cămpina.
20. *Plasa Drăgănești*: P. C. Preot C. N. Stancu, dela parohia Adâncata.
21. *Plasa Moreni*: P. C. Preot Nicolae M. Nicolae, dela parohia Filipești-Târg.
22. *Plasa Poenari Burchi*: P. C. Preot I. Măinescu, dela parohia Tăricești.
23. *Plasa Sinaia*: P. C. Preot I. Moraru, dela parohia Sinaia.
24. *Plasa Slănic*: P. C. Preot Gh. P. Iordănescu, dela parohia Nașterea Maicii Domnului.
25. *Plasa Urlați*: P. C. Preot Voicu Apostol, dela parohia Rotari.
26. *Plasa Văleni de Munte*: P. C. Preot Em. Vlaiculescu, dela parohia Mănăstirea Văleni.

JUDEȚUL DAMBOVIȚA.

27. *Plasa Târgoviște*: P. C. Preot Tache Georgescu, dela parohia Sf. Gheorghe-Târgoviște, Protoieru de județ.
28. *Plasa Bîlcirești*: P. C. Preot Const. Popescu, dela parohia Bîlcirești.
29. *Plasa Fieni*: P. C. Preot Ioan Ulrieru, dela parohia Moroeni I.
30. *Plasa Găești*: P. C. Preot Nic. Popescu, dela parohia Sf. Ioan Botezătorul, Găești.
31. *Plasa Pucioasa*: P. C. Preot Ilie Mirică, dela parohia Podurile de Jos.
32. *Plasa Ghergani*: P. C. Preot N. Dumitrescu, dela parohia Podul Bărbierului.
33. *Plasa Matei Voerod*: P. C. Preot Virgil Avramescu, dela parohia Buceșani.
34. *Plasa Titu*: P. C. Preot Mihail Ghițescu, dela parohia Titu Nou.
35. *Plasa Valea Mare*: P. C. Preot Mihail Popescu, dela parohia Valea Caselor.
36. *Plasa Voinești*: P. C. Preot Ilina Ioan, dela parohia Drăgoești Ungureni.

JUDEȚUL MUSCEL.

37. *Plasa Câmpulung*: P. C. Preot C. Dimulescu, dela parohia Domnească Câmpulung Protoieru de județ.
38. *Plasa Boteni*: P. C. Preot I. Polexe, dela parohia Boteni.

39. *Plasa Domnești*: P. C. Preot I. Radomirescu, dela parohia Domnești de Jos.
40. *Plasa Stâlpeni*: F. C. Preot N. Popescu, dela parohia Stâlpeni.
41. *Plasa Ștefănești*: P. C. Preot C. Dumitrescu, dela parohia Piscani Jos.
42. *Plasa Topoloveni*: P. C. Preot N. Nicolescu, dela parohia Leordeni.

JUDEȚUL TELEORMAN.

43. *Plasa Turnu Măgurele*: P. C. Preot Petre Chirea, dela parohia Sf. Arhangheli Zimnicea, Protoieru de județ, cu sediul T.-Măgurele.
44. *Plasa Alexandria*: P. C. Preot I. Ciobănet, dela parohia Sf. Împărați, Alexandria.
45. *Plasa Balaci*: P. C. Preot I. Cristescu, dela parohia Urlueni.
46. *Plasa Roșiori de Vede*: P. C. Preot N. Andronescu, dela parohia Belitori I.
47. *Plasa Salcia*: P. C. Preot Valeriu Chirilă, dela parohia Salcia.
48. *Plasa Slăvești*: P. C. Preot Nic. Ionescu, dela parohia Slăvești.
49. *Plasa Vârtoapele de Sus*: P. C. Preot Florea Dragnea, dela parohia Vârtoapele de Jos.
50. *Plasa Zimnicea*: P. C. Preot Const. Naidin, dela parohia Găuriciu I.

JUDEȚUL VLAȘCA:

51. *Plasa Giurgiu*: P. C. Preot Radu Pavel, dela parohia Bălanu, Protoieru de județ.
52. *Plasa Comana*: P. C. Preot Radu Marinescu, dela parohia Singureni.
53. *Plasa Clejani*: P. C. Preot Radu Tudor, dela parohia Clejani II.
54. *Plasa Corbii Mari*: P. C. Preot P. Colfescu, dela parohia Cartojani II.
55. *Plasa Drăgănești*: P. C. Preot Andrei Georgescu, dela parohia Drăgănești.
56. *Plasa Ghimpați*: P. C. Preot Gh. Iordăchescu, dela par. Ghimpați.
57. *Plasa Putineiu*: P. C. Preot C. Raportaru, dela parohia Putineiu I.
58. *Plasa Siliștea*: P. C. Preot Vasile Bădescu, dela par. Scurtu Mara.
59. *Plasa Vida*: P. C. Preot I. Fierbințeanu, dela parohia Vida.
60. *Plasa Arsache*: P. C. Preot Ștefan Costea, dela parohia Arsache.
- Art. 3. — P. C. Consilier Administrativ Pr. Dr. Gh. I. Soare, este însărcinat cu aducerea la îndeplinire a prezentei Deciziuni.

Dată în Beședinta Noastră Patriarhală din București, astăzi 11 Iunie 1949.

PATRIARH,

COPIE, după adresa Ministerului Construcțiilor Nr. 40.912/949, înreg. la Ministerului Cultelor sub Nr. 11.651/949.

Ministerului Cultelor,

Prin Deciziunea Nr. 316 din 1 Aprilie 1949 a Consiliului de Miniștri publicată în Buletinul Oficial Nr. 17 din 7 Aprilie 1949, se prevede la art. 15

al cărui text îl reproducem pe verso, obligația tuturor Instituțiilor și Intreprinderilor Statului de a comunica Ministerului Construcțiilor date asupra lucrărilor de construcții, de o valoare peste 500.000 lei, în termen de 5 zile dela începerea lucrării.

În consecință, avem onoare a vă ruga să binevoiți a da dispozițiuni Instituțiilor și Intreprinderilor de Stat, pendinte de Departamentul Dvs., pentru conformare.

Ministru, (ss) Indescifrabil

Director, (ss) Indescifrabil

Art. 15. — Instituțiile și Intreprinderile Statului sunt obligate a trimite Ministerului Construcțiilor. Direcția Studii și Planificare, în termen de 5 zile dela începerea fiecărei lucrări de construcții de orice natură și instalații aferente, depășind valoarea de lei 500.000, o specificație care va cuprinde:

— Numele Instituției sau Intreprinderii Statului pentru care se execută lucrarea.

- Descrierea sumară a lucrării
- Localitatea unde se execută
- Modul de angajare (întreprindere, regie proprie etc.)
- Intreprinderea executantă
- Valoarea lucrării prevăzută în contract.
- Data de începere a lucrări și durata de lucru programată.

Pt. conformitate (ss) indescifrabil.

Mai jos vi se redă în copie, adresa Onor. Minister al Cultelor Nr. 11370/949, privitoare la modul cum se acordă concediile pentru interes personal și de boală și vă invităm a o aduce la cunoștința întregului personal din aceea protoierie, (mânăstire, schit), spre întocmai conformare.

p. Patriarh

Vicar, *Arhim. Atanasie*

Secretar Eparhial Const. Vasilescu

COPIE după adresa Onor. Minister al Cultelor Nr. 11370/949, înreg. la Sf. Mitropolie a Ungro Vlahiei sub Nr. 5361/949.

Vă facem cunoscut următoarele:

Concediile personalului administrativ și clerical se vor acorda pe viitor, ținându-se seama de dispozițiunile legii Nr. 10 pentru organizarea Asigurărilor Sociale de Stat, publicată în Monitorul Oficial Nr. 1 din 1 Ianuarie 1949, precum și de cele ale Regulamentului acestei legi, publicate în Buletinul Oficial Nr. 11 din 21 Martie 1949.

La acordarea acestor concedii se vor avea în vedere următoarele:

1. Concediile pentru interes personal se vor acorda cu reținerea salariului pe timpul concediului.

2. Concediile de boală se vor acorda conform dispozițiunilor legii și regulamentului de mai sus (art. 22 și 23) cu avizul medicului și numai în baza aprobării Comisiei Asigurărilor Sociale respective.

Pentru timpul cât durează concediul de boală salariatul are drept la ajutorul de boală prevăzut la art. 17, neavând drept la salariu pe acel timp.

Ținând seama de cele de mai sus, vă rugăm să dispuneți ca cererile pentru concediile de boală să ni se înainteze numai cu avizul Comisiunii Asigurărilor Sociale respective, pe baza cărora Ministerul va calcula reținerile din salariu și va plăti ajutorul de boală cuvenit.

p. Ministru; (ss) Dobocan

p. Director (ss) Frangu

*Ordin circular către toate Protoierile și Mănăstirile din Eparhia
Sf. Arhiepiscopii a Bucureștilor.*

Ca urmare adresei Onor. Minister al Cultelor Nr. 9880/949, vi se face cunoscut că, în conformitate cu Decizia Patriarhală Nr. 54/949, toate parohiile care au cântăreți în sarcina lor, după scoaterea din bugetul Ministerului, urmează să depună cota de 10% pentru Asigurările Sociale, pentru acești cântăreți, deoarece număr în felul acesta ei vor beneficia de asistența medicală, ajutoare în caz de boală și pensie.

Deasemeni vi se face cunoscut că, în conformitate cu dispozițiunile comunicate nouă de către Onor. Minister al Cultelor prin adresa Nr. 13387/949, concediile de studii ale personalului administrativ și clerical nu se pot acorda decât cu reținerea salariului pe timpul concediului.

Dispozițiunile de mai sus, vă invităm să le comunicați de urgență tuturor parohiilor și personalului din acea protoierie (mănăstire), spre știință și întocmai conformare și veți supraveghea aducerea acestor dispozițiuni la îndeplinire raportând pe cei ce nu s'ar supune.

p. Patriarh

Vicar, Arhim. Atanasie

Secretar Eparhial Const. Vasilescu

*Ordin circular către toate Protoierile și Mănăstirile din Eparhia
Sf. Arhiepiscopii a Bucureștilor.*

Mai jos vi se redau, în copie, adresele Onor. Minister al Cultelor Nr. 11121/949 și Nr. 11952/949, prin care se arată felul cum se vor acorda salariaților concediile de odihnă și vă invităm a o aduce la cunoștința întreg personalului din acea protoierie, spre știință și întocmai conformare.

p. Patriarh

Vicar, Arhim. Atanasie

Secretar Eparhial Const. Vasilescu

COPIE, după adresa Onor. Minister al Cultelor Nr. 11121/949, înreg. la Sf. Mitropolie a Ungro-Vlahiei, sub Nr. 5387/949.

Ca urmare la adresa Ministerului Muncii și Prevederilor Sociale Nr. 519/949, vă facem cunoscut spre strictă conformare, felul cum se vor acorda concediile de odihnă.

Salariații cari au cel puțin un an vechime neîntreruptă în întreprindere au dreptul la un concediu de odihnă a cărei durată se stabilește în raport cu vechimea în câmpul muncii sau cu vârsta, după cum este mai avantajos pentru salariat și anume:

a) *După vechimea în câmpul muncii.*

Dela un an până la 5 ani un concediu de 14 zile, dela 5 ani până la 10 ani un concediu de 21 zile, peste 10 ani, concediul va spori cu o zi pentru fiecare an în plus, neputând depăși în niciun caz 30 de zile.

b) *După vârstă.*

Până la 30 ani împliniți au concediu de 14 zile, dela 30 ani până la 45 ani un concediu de 21 zile, iar peste 45 ani un concediu de 30 zile.

p. Ministru, (ss) Dobocan.

p. Director, (ss) Frangu

COPIE, după adresa Onor. Minister al Cultelor Nr. 11952/949, înreg. la Sf. Mitropolie a Ungro-Vlahiei sub Nr. 6038/949.

Conducerea pentru simplificarea și raționalizarea aparatului de Stat a dat aviz favorabil ca salariaților care pleacă în concediu de odihnă să li se plătească anticipat salariul pentru durata concediului.

În consecință, vă rugăm ca în astfel de situații să luați măsurile necesare pentru executarea acestor dispozițiuni.

p. Ministru, (ss) Mircea Ionescu

Șeful Serviciului, (ss) Fuiocagă

pt. conformitate, M. Gușerescu

BUCUREȘTI

TIPOGRAFIA INSTITUTULUI BIBLIC ȘI DE MISIUNE ORTODOXA

1949